

Primorski dnevnik

ČETRTEK, 28. JANUARJA 2010

Št. 23 (19.730) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Haag nočna mora za Zagreb in Beograd

RADO GRUDEN

Sodelovanje s haaškim sodiščem za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije že nekaj časa predstavlja pravo nočno moro tako za Hrvaško kot za Srbijo. Čeprav gre za dva ločena problema, pa zna prav Haag oziroma glavni haaški tožilec Brammertz obema povzročiti še precej težav pri povezovanju z Evropsko unijo. Hrvaška še vedno ni izročila topniških dnevnikov v zvezi z operacijo Nevihta proti Srbom na Hrvaškem, Srbija pa »dolguje« krvnika iz Srebrenice in glavnega haaškega obtoženca, vodjo bosanskih Srbov generala Ratka Mladića.

Če je Srbija še daleč od EU, pa je problem za Hrvaško zelo pereč. Država je praktično že v predsobi EU, toda vrata za vstop lahko ostanejo še dalj časa zaprta. Poglavje o pravosodju, v katerega sodi Haag, je eno od petih še ne odprtih in pogajanjih za vstop. Zato postaja cilj Zagreba, da pogajanja konča še letos, vse bolj teorija. Z drugimi besedami to pomeni, da se bo verjetno tudi pravnomočni vstop Hrvaške v EU premaknil z leta 2012 na leto potem.

Ob tem ne bo odveč, če spomnimo, da je Zagreb še pred nekaj meseci kot glavnega krivca za zamudo omenjal slovensko blokado. Z odpravo blokade je »krivec« nenadoma izginil, Hrvaška pa se je nenedoma zavedla, da je zdaj vse odvisno od nje same.

No, skoraj vse. Slovenija namreč še ni ratificirala arbitražnega sporazuma, ki sta ga sprejela Pahor in Kosorjeva, ima pa tudi nekaj pomislekov še pri treh poglavjih. Dobro bi bilo, če bi te »ovire« odpravila in Zagrebu odvzela še zadnje razloge, da Slovenijo še enkrat izrabi kot alibi za pomanjkljivosti, za katere je sam kriv.

TRST - Včeraj svečanost v Rižarni ob dnevu spomina na holokavst

Negovati spomin, da se zlo ne ponovi

Svečanosti se je udeležil predsednik italijanskega senata Renato Schifani

Predsednik senata Renato Schifani med svojim govorom v tržaški Rižarni: da bi tragedijo holokavsta ne pozabili, si je na plašč pripel Davidovo zvezdo

KROMA

TRST - V tržaški Rižarni je včeraj dopoldne potekala osrednja svečanost ob dnevu spomina na holokavst, katere se je udeležil tudi predsednik italijanskega senata Renato Schifani, ki je v svojem govoru poudaril potrebo po negovanju spomina, da se grozote iz preteklosti ne bi ponovile. Podobno vsebino sta imela tudi govora županov Trsta in Repentabra Roberta Dipiazze in Marka Pisanija. Poleg osrednje svečanosti je včeraj stekla tudi vrsta drugih pobud, od tihega sprehoda bivših deportirancev do niza kulturnih srečanj.

Na 7. strani

Manjšine in turizem
na sejmu TIP v Ljubljani

Na 4. strani

Firence: Boris Pahor
govoril 9 tisoč dijakom

Na 9. strani

Pokrajinski svetniki
o Zoisu in Stefanu

Na 8. strani

Sindikati
ustanovili odbor
za zaščito ustave

Na 9. strani

Goriška društva
zahtevajo delitev
Primorske na dvoje

Na 15. strani

TRST - Slovenski državni sekretar Jesih »Manjšina ima veliko pozitivnih energij«

TRST - Sekretar na ministrstvu za Slovence v zamejstvu in po svetu Boris Jesih (na sliki) je med včerajšnjim obiskom v uredništvu Primorskega dnevnika izpostavil, da ima naša manjšina ob odprtih problemih tudi velikih pozitivnih energij. Jesih se je skupaj z generalno konzulko Vlasto Valenčič Pelikan udeležil dopoldanske spominske svečanosti v Rižarni.

Jesih je zelo kritično ocenil poročanje osrednjih slovenskih občil o vsakdanjem življenju Slovencev v Italiji.

Na 2. strani

ITALIJA Protest sodnikov proti vladi

RIM - Na obzorju je nova zaostritev v odnosih med predstavniki sodstva in vlado. Sodniki in javni tožilci nameravajo namreč bojkotirati nastop vladnih zastopnikov na slovesnostih ob odprtju sodnega leta, ki se bodo to soboto zvrstile na 26 sedežih prizivnih sodišč po vsej Italiji. Ko bodo vladni predstavniki stopili na govorniški oder, bodo predstavniki sodstva zapustili dvorano, da bi tako izrazili protest proti vladni politiki na pravosodnem področju.

Na 6. strani

“ŠE SMO
V IGRI”

Zadnji termin za vpis novih ali potrditev starih naročin na Primorski dnevnik je 31. januar 2010. Vabimo vas, da pohitite!

NAROČNIŠKA
JANUAR 2010

Dnevnik Slovencev v Italiji.

TRST - Državni sekretar za Slovence v zamejstvu in po svetu Boris Jesih gost v našem uredništvu

»Samostojno ministrstvo je bila modra odločitev«

»Borut Pahor držal obljubo, da vlada pri pomoči manjšinam ne bo varčevala«

TRST - »Dolgo sem bil mnenja, da bi se moralo v Ljubljani v vprašanji manjšin ukvarjati zunanje ministrstvo, a zdaj vidim, da je bila ustanovitev samostojnega ministrstva dobra in modra odločitev«. Državni sekretar na ministrstvu za Slovence v zamejstvu in po svetu Boris Jesih je po udeležbi na spominski prireditvi v Rižarni včeraj popoldne obiskal Primorski dnevnik, kjer se je z novinarji pogovarjal o aktualnih zadevah, ki zadevajo našo manjšino, Slovenijo in Italijo. Na obisku ga je spremljala slovenska generalna konzulka Vlasta Valenčič Pelikan.

Po letu 1991 je to v Sloveniji prvič, da se ministrski resor sistemsko ukvarja s Slovenci, ki živijo izven meja matične države. Jesih je sodelovanje z ministrom Boštjanom Žekšem ocenil kot zelo dobro. Minister ni politik, temveč znanstvenik (bil je predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti), kar je v tem primeru prednost. Vlada Boruta Pahorja spoštuje obvezo, da pri finančni pomoči narodnim manjšinam v Sloveniji in izven nje ne bo varčevala. Takšno držo si pričakuje tudi od sosednjih držav, kjer živijo Slovenci.

Jesih je zadovoljen z odnosi ter s sodelovanjem med ministrstvom in slovensko manjšino v Italiji. Slednja se sooča s številnimi odprtimi problemi, v manjšinski skupnosti pa Jesih opazuje tudi veliko pozitivne energije, ki se bo na koncu obrestovala. Po njegovem nihče (niti manjšina) ne sme razmišljati, kot se je razmišljalo pred 30 ali 40 leti, temveč ubrati nove poti, saj se je svet spremenil za vse.

Na marsikaterem področju so torej potrebni novi pristopi, vračanje v preteklost je nesmiselno in škodljivo. Vladni sekretar ne verjame v »kilometerske skoke« ali v radikalne zasuke, saj so marsikdaj bolj pomembni manjši premiki, ki pa so trajnejši. To velja tako v odnosih med Slovenijo in manjšino, kot tudi v odnosih med Italijo in Slovenijo, je dejal Jesih, ki se sicer poklicno ukvarja z zgodovino in z vprašanji slovenskih manjšin.

Generalna konzulka Vlasta Valenčič Pelikan je novinarje Primorskega dnevnika seznanila s potekom razgovorov, ki jih je ob prihodu v Trst imela s predstavniki lokalnih oblasti in javnih institucij. To je njen drugi mandat v naših krajih, saj je bila pri nas prvič pred desetimi leti.

Srečanje novinarjev Primorskega dnevnika s slovenskim vladnim sekretarjem Borisom Jesihom in generalno konzulko Vlasto Valenčič Pelikan

KROMA

MANJŠINA - Kritično o poročanju slovenskih občil

»Novica je, če vam kdo kaj naredi in ne, če vi kaj dobrega naredite«

TRST - Javnost v Sloveniji je slabo seznanjena z vsakdanjim življenjem Slovencev v Italiji, novice, ki prihajajo, pa se v glavnem nanašajo na krivice, ki jih doživlja manjšina. Državni sekretar na ministrstvu za Slovence v zamejstvu in po svetu Boris Jesih soglaša s to oceno, za to nespodbudno situacijo pa po njegovem niso krivi samo osrednji slovenski mediji, ki so, razen RTV Slovenija, vsi zasebni. Tudi manjšina bi po Jesihovem prepričanju morala narediti več, da bi bila Slovenija boljše in celoviteje informirana o tem, kaj se resnično dogaja v njenem okolju.

Jesih je priznal, da je v Sloveniji novica, če kdo slovenski manjšini nekaj naredi in ne če manjšina kaj dobrega naredi zase ali za širše okolje. Takšne občutke vladni sekretar doživlja tudi na srečanjih in sestankih širom po Sloveniji, na katerih ljudi zanimajo krivice, ki jih

manjšina doživlja, redki pa želijo vedeti koliko otrok obiskuje slovenske šole v Italiji ali pa o uspehih zamejskih kulturnikov ter športnikov. »Krivde za takšno stanje so enakomerno porazdeljene, pristojnosti vlade in ministrstva so na tem področju omejene. Vsi se moramo bolj potruditi, da se bodo stvari spremenile na boljše,« je dejal Jesih.

Slovenija se trudi za oživitve vseh delovnih omizij s Furlanijo-Juljsko krajino, za katera so se dogovorili med lanskim obiskom predsednika Dežele Renza Tonda v Ljubljani. Medresorno komisijo za manjšinska vprašanja (v njej so zastopani tudi Slovenci v Italiji in Italijani v Sloveniji) bo s slovenske strani vodil Jesih, kar predstavlja politično-diplomatski signal o pozornosti, ki jo Ljubljana namenja temu področju. Sekretar računa, da bo sodelovanje med Slovenijo in FJK po daljšem zastoju v kratkem spet za-

živelo.

Jesih, generalna konzulka Vlasta Valenčič Pelikan in novinarji Primorskega dnevnika so soglašali, da padec meje žal ni pospešil splošnega sodelovanja, kot so vsi pričakovali. Meje ni več, sodelovanje pa je upadlo, za kar ni odgovorna le ena stran. Tudi slovenska manjšina bi se morala bolj potruditi za oživitve oziroma okrepitve italijansko-slovenskih odnosov, kar velja tudi za italijansko narodno skupnost.

Pogovor v uredništvu Primorskega dnevnika se je dotaknil tudi položaja Slovencev v Avstriji in politične situacije v Sloveniji, tudi v luči torkovega odstopa ministra Karla Erjavca. Jesih je prepričan, da se je vlada Boruta Pahorja dobro sprijela z ekonomsko krizo in kar se da ublažila njene socialne posledice. Glavno pozornost bo morala sedaj vlada posvetiti prestrukturiranju gospodarstva.

Poslanci SDS in SLS bodo verjetno danes zoper Türka vložili predlog ustavne obtožbe

LJUBLJANA - Poslanci SDS in SLS bodo predvidoma danes vložili predlog ustavne obtožbe predsednika republike Danila Türka. Kot so pojasnili v SDS, je bila povod za to kršitev drugega poglavja ustave, ki govori o človekovih pravicah. V obeh strankah so namreč nasprotovali Türkovemu odlikovanju Tomaža Ertla za zasluge v času akcije Sever. Če poslanke in poslanci sklep o obtožbi izglasujejo, ga predsednik državnega zbora posreduje ustavnemu sodišču.

Ustavno sodišče o kršitvi ustave odloča z dvotretjinsko večino. Lahko tudi odloči, da predsednik republike do odločitve o obtožbi začasno ne sme opravljati svoje funkcije. Če ustavno sodišče ugotovi, da obtožba ni utemeljena, z odločbo oprostí obtoženega. Če pa ugotovi kršitev ustave ali hujšo kršitev zakona, z odločbo ugotovi utemeljenost obtožbe, lahko pa odloči tudi, da predsedniku republike preneha funkcija. Predlog za ustavno obtožbo zoper Türka je prvi takšen predlog v zgodovini samostojne Slovenije.

Krško: FJK za dialog tudi z Zagrebom

TRST - Dežela Furlanija-Juljska krajina je na včerajšnji seji omizja države in dežel podprla načrt za gradnjo novih jedrskih central, ki ga predlaga Berlusconijeva vlada. Deželna odbornica Sandra Savino je ob tej priložnosti ponovila stališče, da bi morala Italija sodelovati pri gradnji drugega reaktorja v krški nuklearni, v katero bi bilo treba - tako Savinova - aktivno vključiti tudi Hrvaško. Večina italijanskih dežel se je včeraj vsekakor negativno opredelila o italijanskem jedrskem načrtu, z izjemo FJK, Veneta in Lombardije.

Bertossi za krmilom Rutellijske stranke

VIDEM - Nekdanji odbornik v Illyjevi deželni vladi Enrico Bertossi je koordinator stranke Alleanza per l'Italia v FJK. Za deželnega glasnika stranke Francesca Rutellija je bil imenovan Alberto Rossi. Bertossi je bil pred imenovanjem za deželnega odbornika podžupan v Vidmu in predsednik tamkajšnje Trgovinske zbornice.

BLAŽINA - Reforma višjih šol

Negativni učinki tudi za našo šolo

RIM - V senatni šolski komisiji je senatorka Tamara Blažina posegla na temo pravilnikov za reformo višješolskih smeri. Gre za zelo aktualno vprašanje, saj bi se morala reforma začeti izvajati že s prihodnjim šolskim letom v prvih razredih. Z različnimi aspekti, ki zadevajo slovenske šole, se je senatorka v zadnjih tednih ubadala na številnih srečanjih s profsorskimi zbori, ravnatelji, tržaško pokrajinsko odbornico za šolstvo in z deželnim ravnateljem Tomažem Simčičem. Skupaj in v dogovoru iščejo najprimernejše rešitve, ki bi našim dijakom omogočile široko paleto izbir, šolam pa ohranitev kakovostne ponudbe.

Na odprta vprašanja slovenske šole v zvezi z uvajanjem sprememb na ravni višjih srednjih šol je Blažina opozorila v svojem senatnem posegu in nanizala nekaj konkretnih zadev. V prvi vrsti gre za vprašanje skupnega števila učnih ur, ki mora upoštevati slovenski in italijanski jezik ter na potrebo, da se slovenskim dijakom nudi več smeri, tudi s pomočjo artikuliranih razredov. Nenazadnje je opozorila na pomanjkljivost pravilnikov, saj je le v pravilniku za liceje v 14. členu omenjena potreba, da se novi predpisi prilagodijo slovenski šoli. To problematiko so nato vključili v zaključno mnenje, ki ga je predstavila parlamentarna skupina Demokratske stranke.

Tudi za slovenske šole veljajo vse negativne posledice te reforme. Predvsem zaradi že tolikokrat poudarjenega podatka, da izhaja ministrstvo pri sprejemanju reform izključno iz potrebe po zmanjšanju izdatkov za javno šolstvo, je predvideno v zakonu št. 133 iz leta 2008.

ŠOLSTVO - Igor Kocijančič SKP o predlogu Damijana Terpina

TRST - Predlog deželnega tajnika Slovenske skupnosti Damijana Terpina o uvedbi poučevanja slovenščine na italijanskih šolah je zanimiv in ga je treba spodbuditi, meni deželni svetnik SKP Igor Kocijančič. Predlog se mu torej zdi zanimiv, ne pa utemeljitve, na katerih ta zamisel sloni. Kocijančič je namreč prepričan, da poučevanje slovenščine na italijanskih šolah ne sme temeljiti na izbojevalnem ali odškodninskem temelju. Temveč na temelju razvitih civilnih družb, zato je prav, da se v Trstu, Gorici in v Benečiji pozna in poučuje tudi slovenščino, ki je vrh vsega uradni jezik Evropske unije.

Kocijančiča so negativno presenetili odmevi, ki jih je Terpinov predlog (tako na levici, kot na desnici) doživel v italijanskem tržaškem dnevniku, saj gre v glavnem za ocene, ki so sad preteklosti in raznoraznih predsodkov. Vsem je sicer jasno, da večja prisotnost otrok v slovenskih šolah, za katere ni slovenščina materin jezik, zahteva druge didaktične in pedagoške pristope.

Danes mnogi »Italijani« ne samo da vpišejo svoje otroke v šole s slovenskim učnim jezikom, ampak si za prebivališče izberejo bližnjo Slovenijo. Odpirajo se nove možnosti integracije in nove razvojne perspektive, ki so bile še do včeraj povsem neznane. Tudi to bi moralo spodbuditi šolske voditelje, zlasti tiste, ki gledajo naprej, da v sklopu šolske avtonomije uvedejo v tej krajih poučevanje slovenskega jezika, pravi Kocijančič.

FJK - Cgil, Cisl in Uil o bonitetah za politike

Nujno zmanjšati doklade, toda transparentno in brez vsake demagogije

TRST - Pozitivno je, da nameravajo zmanjšati doklade za potne stroške in druge finančne bonitete deželnih svetnikov, toda postopek mora biti transparenten. Prav tako se je treba braniti demagogije, ker lahko ta argument izkoristi vsakdo. Zato je poglobitveno, da se o nižanju stroškov za politike razpravlja korektno in javno. Pretirano nižanje bi namreč privedlo do tega, da bodo lahko v prihodnosti kandidirali le tisti, ki si politično dejavnost lahko privoščijo.

To so povedali včeraj deželni tajniki sindikatov Cgil Franco Belci, Cisl Giovanni Fania in Uil Luca Visentini ob robu nekega srečanja v Trstu v zvezi z obvezo po zmanjšanju doklad deželnih svetnikov, ki so jo v tork sprejeli načelniki političnih skupin v deželnem svetu. Kot je poudaril Belci, mora biti postopek transparenten, še posebej v obdobju gospodarske krize. V tem smislu morajo pristojni zmanjšati doklade »pred očmi občanov«, se pravi »ne na nekom omizju za zaprtimi vr-

ti, ampak pri k temu poklicanih javnih institucijah«. Povečanje doklade je bila neverjetna izbira, je dodal Belci in opozoril, da vprašanje ni le doklada. Problem je namreč po njegovem mnenju tudi dejstvo, da »navadni občani, ki ne razpolagajo z dovoljšnjim kapitalom, si ne morejo privoščiti kandidature«.

Potrebo po zmanjšanju stroškov in »treznosti«, toda brez demagogije je naglasil Visentini, ki je obenem spomnil, da so stroški za politiko omejeni v primerjavi z javno upravo nasploh. Zato je treba biti pozorni, da ne bi s pretiranim zmanjšanjem stroškov za svetnike omogočili kandidature le bogatim. Po mnenju Fanie je obveza načelnikov skupin dolžnostna, vendar poznanost. Za zmanjšanje stroškov je namreč nujno nižanje števila deželnih svetnikov, saj se politično predstavnostno ocenjuje na osnovi kakovosti in ne količine, je še povedal Fania in dodal, da k povečanju javnih stroškov nedvomno prispeva tudi pretirana razdrobljenost lokalnih uprav.

"TOKRAT NE BOM PADEL"

za študente, za kolesarje ...

VPIS
NAROČNINE
SAMO ŠE DO
31. JANUARJA!

Dnevnik Slovencev v Italiji.

Za vse, ki si želijo, da bi jim bil Primorski dnevnik še bližji.

Vpis naročnin za leto 2010 je še v teku. Vsem, ki bi se radi naročili ali obnovili naročnino, sporočamo, da znaša letos znižana naročnina **210 evrov** in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2010**. Vsak izvod časopisa vas bo torej stal le **0,70 evra**!

Vsi naročniki bodo časopis prejeli na dom brezplačno! Brezplačno bodo tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke. Vsi novi in stari naročniki bodo prejeli **stenski koledar 2010** - darilo Zadruga Primorski dnevnik.

Znižana naročnina za leto 2010 se lahko plača do 31.1.2010:

z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

› na pošti na račun Št. 11943347

› Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8

Banca di Cividale - Kmečka banka - sedež v Gorici

Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst

Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje

Zadružna kraška banka

št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670

št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860

št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289

št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197

št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102

št. računa: IT71 C 08928 02200 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

ZA INFORMACIJE: Trst: 040 7786300 Gorica: 0481 533382 www.primorski.eu

SEJMI - Pretekli konec tedna na sejmu TIP 2010 v Ljubljani

Predstavitev turističnega potenciala manjšinskih okolij

Marina Einspieler (SGZ) in Davorin Devetak (SDGZ) predstavila projekt Turizem Alpe Adria

TRST - Ljubljanski sejem Turizem in prosti čas TIP 2010 je prejšnji teden pritegnil precejšnje zanimanje tako med operaterji, ki se se udeležili strokovnih dogodkov in programa, kot tudi med obiskovalci, ki so se seznanili z novostmi na turističnem področju in tudi v navtiki. V ospredju je bil domači turizem, vezan na zdravilišča, igralništvo, prosti čas in na lokalne zanimivosti slovenske zemlje. Predstavile so se tudi sosednje države in regije, vključno s Furlanijo-Julijsko krajino, ki je imela tudi prijazno domače osebe (npr. tržaški somelje Pavel Marc). Seveda ni izostala promocija aranžmajev za ekso-tične kraje in trendovske evropske destinacije.

Kot smo napovedali, je bilo v okviru stojnice projekta (Ne)znano zamejstvo na ogled tudi informativno gradivo iz okolij, kjer živijo slovenske avtohtone manjšine - na Koroškem, v Porabju, na Hrvaškem in pri nas. V petek so na dobro obiskani tiskovni konferenci posegli njihovi predstavniki, ki jih je povabil Slavko Mežek, pobudnik projekta in ustanove Poti kulturne dediščine (PDK) že od leta 1997.

Marina Einspieler v imenu celovške Slovenske gospodarske zveze (SGZ) in Davorin Devetak v imenu Slovenskega deželnega gospodarskega združenja (SDGZ) sta predstavila novi projekt turističnega povezovanja med Slovenijo in avstrijsko Koroško - FJK Turizem Alpe Adria. Njegov cilj je pridobitev novih obiskovalcev iz sosednje države v furlanske, goriške in koroške hotelsko-gostinske obrate, kjer jih bodo sprejeli v slovenskem jeziku. Povedala sta, da se bodo pri promociji projekta v Sloveniji, zlasti za vodene skupine, posluževali tudi izkušene PDK. Devetak pa je posredoval informacijo o izpeljanih dobrih praksah sorodnih čezmejnih projektov v okviru manjšin: Utrinki in okusi Krasa brez meja in TEM-PO v izvedbi SDGZ in slovenskih obmejnih subjektov, MINTUR (Euroservis in Unija Italijanov), AGROMIN (Kmečka zveza in Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti).

Predstavniki Zveze Slovencev na Madžarskem Jože Hirnok je pričal o razmeroma mladi organiziranosti tamkajšnjih Slovencev in poudaril odločitev, da se Porabje za turistično promocijo povezuje s sosednjim Goričkim, saj gre za zgodovinsko, kulturno in gospodarsko enotno območje, ki ga je meja po prvi svetovni vojni ločila in evropska širitev ponovno združila. Tem pričakovanjem je pritr dil Janez Škalič iz Sela na Goričkem, ki je povedal, da že izmenjujejo in dopolnjujejo turistične informacije o gozdnih turah in izletih v prelepo divjino.

Marko Smolé od Palčave Šiše iz Plešč je predstavil etnološko zbirko v Dolini Čabranke v Gorskem Kotarju na Hrvaškem, kot pomnik in širitelj sožitja na meji med hrvaško, slovensko in nemško kulturo. Gre za ozaveščanje pripadnikov slovenskega rodu, ki gojijo pristno domače narečje, tudi s spodbujanjem Urada za Slovence po svetu; lepoto krajev bi radi promovirali tudi v Italiji.

Koroški odvetnik Ludvik Druml in žena Pepca sta pred leti dvakrat poštarsko gostilno v Bistrici prenovila v moderen in udoben gostinski, hotelski in kulturno-večnamenski objekt. Na konferenci sta s gestivno ponazorila, kako uresničujeta cilj ohranjanja arhaične kulture in dediščine Ziljske doline, tudi z udeležbo in odobravanjem večinskega nemško govorečega prebivalstva. Da je to pomembno ne le za manjšino, ampak tudi za sodobno globalizirano življenje, žejno povezave s tradicijo in koreninami. To željo in potrebo sta začutila tudi pri vseh skupinah mladih in starih iz Slovenije, ki so bile na obisku pri njih tudi na pobudo projekta (Ne)znano zamejstvo.

V razpravo na konferenci, ki ni bila zgolj tiskovna, ampak tudi tematsko poglobljena, se je med drugimi vključil tudi predstavnik Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Rudi Merljak, ki je potrdil pozornost in podporo urada omenjenim pobudam in projektom. (dd)

Udeleženci predstavitev manjšinskega turizma, gospodarstva in kulture

TRG DELA - V novembru 2009 Stopnja brezposelnosti v Italiji 8,3%, v Sloveniji 10,1%

Dokončnih podatkov za lansko leto še ni, a ne bodo ugodni

TRST - Po oceni večine gospodarskih analitikov se bodo razmere na trgu dela v območju evra in v Evropski uniji tudi v letu 2010 zaostrovale. Enako velja tudi za Italijo in Slovenijo, kjer se je lani stopnja brezposelnosti po letih nazadovanja povzpela na rekordne ravni. Po uradnih podatkih je novembra lani v Italiji znašala 8,3 odstotka, v Sloveniji pa 10,1 odstotka.

Po podatkih zavoda Istat je stopnja registrirane brezposelnosti v Italiji novembra lani glede na oktober zrasla za desetinko odstotka, od 8,2 na 8,3 odstotka, v primerjavi z novembrom 2008 pa je bila rast brezposelnosti 1,2-odstotna. Gre za največjo medletno rast od aprila 2004 naprej. Stopnja zaposlenosti se je vzporedno znižala na 57,1 odstotka. Zaposlenih je bilo 22,876 milijona ljudi, kar je 389 tisoč manj kot novembra 2008, medtem ko je bilo brez dela nekaj več kot

dva milijona ljudi. Število iskalcev dela se je v primerjavi z novembrom 2008 povečalo za 313 tisoč (+17,7%), stopnja brezposelnosti med mladimi pa je znašala 26,5 odstotka (-0,1% glede na oktober).

V Sloveniji je stopnja registrirane brezposelnosti novembra lani znašala 10,1 odstotka, kar je za 0,1 odstotne točke več kot oktobra, kažejo podatki državnega statističnega urada. Novembra je bilo registriranih 95.446 brezposelnih oseb, v 15 občinah pa je brezposelnost dosegla ali preseгла 20 odstotkov. Pri moških je stopnja brezposelnosti znašala 9,3 odstotka(+0,2% glede na oktober), pri ženskah pa se je z oktobrskih 11,1 odstotka zvišala na 11,2 odstotka. Delovno aktivnih je bilo 850.016 ljudi, od tega 757.676 zaposlenih in 92.340 samozaposlenih oseb. Med delovno aktivnimi je bilo 479.437 moških in 370.579 žensk.

V Trstu mednarodni simpozij o sredozemskem prostoru mobilnosti

TRST - Ministrstvo za zunanje zadeve in Sredozemski observatorij prirejata 4. in 5. novembra v Trstu mednarodni posvet z naslovom Sredozemski prostor mobilnosti. Posvečen bo sredozemski politiki infrastrukture in transporta, poleg ministra Franca Frattinija, pa se ga bodo udeležili tudi podminister za infrastrukture Roberto Castelli, evropski komisar Antonio Tajani, podsekretarka na ministrstvu za zunanje zadeve Stefania Craxi in predsednik Dežele FJK Renzo Tondo. Pokrovitelj simpozija, ki bo potekal v Starhotelu Savoia, je Dežela FJK, glavni sponzor za bančna skupina Unicredit.

Občinski svet v Ronkah prižgal zeleno luč za intermodalni pol

RONKE - Občinski svetniki v Ronkah so podprli sklenitev programskega sporazuma za realizacijo intermodalnega logističnega središča v bližini deželnega letališča. Županu Robertu Fontanotu so podelili mandat, da v prvih dneh februarja podpiše sporazum z Deželno FJK, z državnim železniškim podjetjem Ferrovie dello Stato in z letališko družbo Aeroporto FVG, na osnovi katerega bo nov intermodalni pol zrasel ravno nasproti letališke stavbe. Projekt, ki je bistvenega pomena za razvoj letališča, predvideva naložbo v višini devet milijonov evrov, od česar naj bi 5,5 milijona prišlo iz evropskih skladov, 2 milijona je zagotovila Občina Ronke, 1,5 milijona evrov pa Pokrajina Gorica.

BANKE Kmalu samo en dan za izvedbo plačilnega naloga

RIM - Uvedba evropske direktive o plačilnih storitvah (PSD), ki jo je že odobrili ministrski svet, bo v italijanski bančni sistem vnesla pomembne novosti. Med najpomembnejšimi so uvedba t.i. plačilnih institutov, nebančnih subjektov, ki bodo poleg komercialnih dejavnosti lahko nudili tudi plačilne storitve, uvedba novih pravil, ki bodo zagotovila večjo transparentnost pogodbenih določil in informacij za bančne komitente, in uvedba novih določil o rokih izvedbe plačilnih nalogov. Pri slednjih bodo novosti takojšnje, saj bo morala banka - na osnovi 20. in 23. člena vladnega odloka - strankin plačilni nalog akreditirati na naslovnikov račun že naslednji delovni dan po prejemu naloga.

Doslej so si banke za to operacijo jemale najmanj tri dni časa in tako brezplačno zadrževala denar. Koliko časa bodo zdaj rabile, da se bodo prilagodile novim navodilom, je seveda drugo vprašanje, vendar bodo morale o spremembi pogodbenih pogojev svoje stranke pisno obvestiti najpozneje do 30. aprila letos.

PODJETJA - Prihodnji teden Seaway Technologies pripravlja uradno odprtje nove ladjedelnice v Tržiču

TRŽIČ - Veliki dan se bliža. Medtem ko je proizvodnja že mesece v teku, bodo v v petek, 5. februarja, v tržiški industrijski coni Lizerc tudi uradno predali name-novo ladjedelnico Slovenskega navtičnega podjetja Seaway Technologies. Ustanovitelja in lastnika podjetja brata Jakopin sta se za naložbo v Tržiču odločila zato, ker sta potrebovala proizvodno halo z operativno obalo za splavljanje večjih plovil, ki je v Sloveniji nista našla. V podjetju je zaposleno 75 ljudi, od teh je približno tretjina Slovencev, tretjina Italijanov in tretjina ljudi iz drugih držav, z razvojem dejavnosti pa naj bi število zaposlenih zrastle do 200.

Prva barka, ki jo bodo iz novega obrata potisnili v morje, bo 23-metrška jahta (francoske znamke) beneteau 76, sledila bo za kak meter krajša klasična skandinav-ska barka skagen 70, v načrtovanju pa je bistveno večja ekskluzivna jadrnica shipman 100 (30 metrov dolžine).

Seaway pa pripravlja še en nov obrat, povzemamo po spletni izdaji ljubljanskega Dnevnika. To bo tovarna za laminirane izdelke v Puconcih, nedaleč od Murske Sobote. V Seawayevem obratu bo našlo delo okrog 200 novo zaposlenih. Tu bodo nastajali kakovostni izdelki iz umetnih snovi (tudi ogljikovih vlaken), ni pa še padla odločitev, ali bodo sestavni deli za plovila ali ogromni kraki za vetrnice, ki proizvajajo električno energijo in so na svetovnem trgu izjemno zanimivi.

EVRO

1,4072 \$ -0,10

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 27. januarja 2010

valute	evro (povprečni tečaj)	27.1.	26.1.
ameriški dolar	1,4072	1,4085	
japonski jen	125,95	126,31	
kitajski juan	9,6067	9,6157	
ruski rubel	42,6150	42,7345	
indijska rupija	65,1530	64,8200	
danska krona	7,4450	7,4450	
britanski funt	0,86725	0,87730	
švedska krona	10,2446	10,2723	
norveška krona	8,2195	8,2505	
češka krona	26,113	26,097	
švicarski frank	1,4721	1,4723	
estonska krona	15,6466	15,6466	
madžarski forint	271,75	272,75	
poljski zlot	4,0808	4,0902	
kanadski dolar	1,4973	1,4965	
avstralski dolar	1,5656	1,5693	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
romunski lev	4,1148	4,1285	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latviski lats	0,7079	0,7082	
braziljski real	2,5991	2,5848	
islandska krona	290,00	290,00	
turška lira	2,1006	2,1101	
hrvaška kuna	7,3160	7,2981	

EVROTRŽNE OBRETNOSTI 27. januarja 2010

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,2306	0,2487	0,3834	0,8418
LIBOR (EUR)	0,39	0,6112	0,9262	1,193
LIBOR (CHF)	0,1	0,25	0,3316	0,63
EURIBOR (EUR)	0,425	0,665	0,964	1,22

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

24.899,26 € -229,11

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE 27. januarja 2010

vrstni red papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	13,00	+0,08
INTEREUROPA	-	-
KRKA	66,08	-0,47
LUKA KOPER	23,51	-1,09
MERCATOR	169,60	-0,21
PETROL	319,77	-0,21
TELEKOM SLOVENIJE	131,81	+0,11

BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	-	-
AERODROM LJUBLJANA	-	-
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	8,50	-5,56
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	11,88	-0,92
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	26,98	+2,43
POZAVAROVALNICA SAVA	-	-
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	-	-
SAVA	241,49	+0,02
TERME ČATEŽ	-	-
ZITO	83,60	-2,90
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	25,00	-0,12

MILANSKI BORZNI TRG 27. januarja 2010

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	1,392	+1,31
ALLIANZ	80,7	+0,16
ATLANTIA	18,22	-1,14
BANCO POPOLARE	4,87	-4,60
BCA MPS	1,19	-1,73
BCA POP MILANO	4,79	-0,42
EDISON	1,07	-1,38
ENEL	3,94	-1,19
ENI	17,1	-1,84
FIAT	9,01	-4,86
FINMECCANICA	10,58	+0,38
GENERALI	17,55	-2,01
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	2,80	-2,80
LOTTOMATICA	14,53	-0,75
LUXOTTICA	18,89	-0,63
MEDIASET	5,52	-2,65
MEDIOBANCA	8,03	-2,13
PARMALAT	1,85	+0,93
PIRELLI e C	0,41	-1,18
PRYSMIAN	12,99	+0,46
SAIPEM	23,47	+1,09
SNAM RETE GAS	3,39	-0,51
STMICROELECTRONICS	5,84	-4,26
TELECOM ITALIA	1,02	-0,68
TENARIS	15,79	-0,25
TERNA	2,93	+0,09
TISCALI	0,17	-1,66
UBI BANCA	10,16	-1,26
UNICREDIT	2,01	-2,88

SOD NAFTE

(159 litrov)

73,65 \$ -0,03

IZBRANI BORZNI INDEKSI 27. januarja 2010

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	4.134,62	-0,03
SBITOP, Ljubljana	1.005,46	-0,20

TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	2.198,73	+1,29
BIRS	-	-
FIRS, Banjaluka	-	-
Belex 15, Beograd	-	-
SRX, Beograd	295,24	-0,44
BIFX, Sarajevo	1.816,75	+0,99
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	2.772,28	-0,75

DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	10.200,94	+0,07
Nasdaq 100	1.816,56	+0,70
S&P 500, New York	1.093,31	+0,10
MSCI World, New York	1.143,44	-0,48
DAX 30, Frankfurt	5.643,20	-0,45
FTSE 100, London	5.217,47	-1,13
CAC 40, Pariz	3.759,80	-1,24
ATX, Dunaj	2.519,03	-1,04
PX, Praga	1.185,1	+0,16
EUROSTOXX 50	2.787,40	-1,43
Nikkei, Tokio	10.252,08	-0,70
STI, Singapur	2.706,26	-1,24
Hang Seng, Hongkong	20.033,07	-0,37
Composite, Šanghaj	2.986,60	-1,08
Sensex, Mubaj	16.289,82	-2,92

GLOSA

Uh, ljubezen in Avatar

JOŽE PIRJEVEC

»Kako posrečen naslov«, sem si rekel, ko sem prebral, da bo Stalno slovensko gledališče v Trstu začelo svojo sezono s tremi enodejankami A. P. Čehova. Ne »Oj, ljubezen« ali »Ah, ljubezen«, kakor piše v italijanskem prevodu, temveč »Uh, ljubezen«. Med oj, ah, ali uh je ogromna razlika. Oj zveni nekoliko bridko, ah nekoliko romantično, uh pa primerno šegavo in polteno. In ker me je pritegnil naslov, sem prejšnji četrtek tudi šel na premiero (toliko bolj, ker sem moral prej predstaviti v foyerju razstavo prijateljice Megi Pepeu). Kakor vedno, me Čehov ni razočaral. Komični skeči, ki smo jih videli, se seveda ne morejo meriti s »Tremi sestrami«, s »Čajko« ali s »Stričkom Vanjo«, pa niti ne z njegovimi črticami, kot je »Dama s psičkom«. Toda Čehov je Čehov, česar se dotakne, spremeni v zlato. Kot da bi to ne bilo dovolj, je bila postavitev Paola Magellija naravnost očarljiva. Po pravici se je odpoval vsakemu akademizmu à la Stanislavski, spoštovanju teksta in se vrغل v najbolj divjo situacijsko komiko, ki si jo je mogoče predstavljati. Ansambel mu je sledil z ognjevitostjo, kakršno zmorejo samo mladi (in talentirani) igralci. Rezultat - skupaj z »ubožno«, a posrečeno sceno - je bil vsega občudovanja vreden. Prepričan sem, da bi se taka predstava lahko brez sramu prikazala na katerikoli svetovni sceni v Moskvi, Sankt Peterburgu, Londonu, Parizu, Berlinu in New Yorku in bi povsod požela zasluženi aplavz. Iz gledališča sem odhajal z eno samo mislijo. Dokler znamo ustvarjati na tej kvalitetni ravni, se nam za našo kulturo ni treba bati.

Kadar sem v Trstu, skoraj nikoli ne grem v kino, toda prejšnjo soboto se nisem mogel premagati, da si ne bi ogledal zadnjega Cameronovega filma »Avatar«. Preveč sem o tem filmu bral tudi v resnih mednarodnih časopisih, da bi me ne zamikalo videti tehničnih novosti, ki jih prinaša, in o katerih so vsi kritiki govorili v superlativih. Kljub strupenemu mrazu sem se torej odpravil v center in se pred kinom na Drevoředu XX. septembra znašel sredi morja mladih ljudi.

Mislim, da jih toliko skupaj v Trstu že dolgo nisem srečal. Priboril sem se do listka in do očal, potrebnih za projekcijo v treh dimenzijah, se nekako ugnezdil v naslanjač in pričakoval, da bom videl običajni ameriški science fiction o spopadu med dobrim in zlim, popopran z nekoliko tehničnimi čudesi. V bistvu sem dobil tisto, kar sem si napovedoval. Vendar tudi nekaj več. Predvsem estetski užitek ob soočanju z umetno ustvarjeno naravo, ki je bila seveda podobna našim tropskim pragozdovom, a vendar povsem drugačna. Potem izbrušnost tridimenzionalnih efektov, ki so pričarali občutek vpletenosti v dogajanje, kakršnega nisem poznal. V zraku lebdeče skale si je na svojih platnih že izmislil René Magritte, toda gora, kakršne so lebdele v »Avatarju«, še nismo videli. V tem smislu film brez dvoma odpira nove dimenzije spektakla in ga je treba pozdraviti: od uvedbe zvočnega in barvnega filma to izrazno sredstvo verjetno še ni doživelo takšne tehnološke revolucije, kakršno je sedaj. K tem ugotovitvam se je pridružil tudi razmislek o sodobni ameriški družbi, ki ga film narekuje. O poraznem stanju njene socialne zaščite, na primer, če pomislite, da si neki marinec, ki je bil ranjen (boreč se za domovino?) v hrbtenico in je zaradi tega od pasu navzdol hrom, ne more privoščiti operacije. Lahko bi mu pomagali, a to ni mogoče, ker država ne plača, sam pa nima primerne zavarovanja. Če hoče, da ga bodo spet spravili na noge, se mora podvreči nad vse nevarnemu eksperimentu, da svoj »jaz« prenese v telo prebivalca tujega planeta in se kot nekakšen vohun vključi v njegovo socialno tkivo. To zemljani (beri Američani) potrebujejo, ker hočejo zavladati tuji zemlji, saj so svojo skoraj povsem uničili.

Druga misel, ki jo »Avatar« ponuja, je ta, da morajo biti Američani v veliki psihološki krizi, kajti film izzvni kot slavošpev osvobodilni fronti proti tujemu okupatorju. Nisem se mogel premagati, da bi ne pomislil na našo, pa še na marsikatero drugo novejšega datuma.

VREME OB KONCU TEDNA Z arktičnim zrakom nizke temperature, vendar z različnimi učinki

DARKO BRADASSI

Je prav res, da nam letošnja zima kar pogosto pripravlja presenečenja, vsaj v primerjavi z nenavadnim dogajanjem, ki smo ga bili navajeni v zadnjih desetih in verjetno več letih. Po splošni vremenski sliki zgleđa, kot da bi se bili povrnili kakih dvajset ali trideset let nazaj. Take, kot je letošnja, so bile navadno zime nekoč. Take pač, kot se spodobi za ta letni čas, mrzle, vetrovne in dolgotrajne. V zadnjem desetletju in več pa smo glede na normalnost pogrešali ravno dolgotrajnost zime. Občasno smo namreč beležili mrzle temperature in se je pojavljal mraz, toda je v glavnem šlo za zelo kratka obdobja, katerim so sledile nagle in občutne otoplitve. Velika nihanja so bila na dnevnem redu. V zadnjih letih so bile značilne zime z velikimi in naglimi spremembami, dovolj da pomislimo na okrepitev severnoafriškega anticiklona, ki so kar sredi najhladnejših mesecev prinesle več kot pomladne temperature. Letos subtropskega anticiklona skorajda ni bilo na spregled, prevladoval pa je pritisk severnih in severovzhodnih zračnih gmot. Tako se je pogosto uveljavljala celinska vremenska slika, ki je bila še kako običajna v nekdani zgodovini naših krajev. Gre za sliko, ki je za nas najbolj mrzla in ki nam navadno prinaša tudi burjo. Temperature se ponoči že daljše obdobje združujejo v glavnem pod lediščem, tudi burja pa je kar pogosta.

Zadnje dni je kar zeblo. Poleg burje smo tudi beležili zelo nizke temperature. Indeks wind-chill, ki nam pove, kakšna je resnična temperatura, ki jo občutimo ob močnem vetru, se je včeraj marsikje na Tržaškem spustil pod -10 stopinj Celzija, ponekod do okrog -15 stopinj Celzija. Na take vrednosti nismo več tako pogosto navajeni.

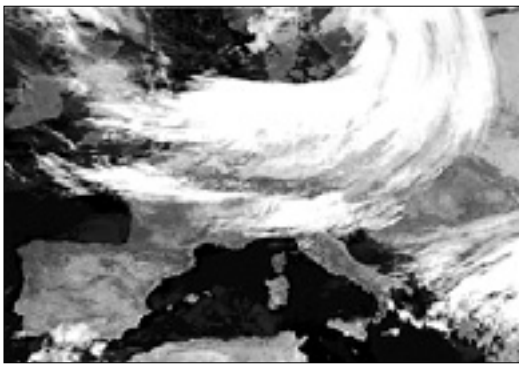
Tudi nadaljnji izgledi v krajšem ne kažejo na občutnejše otoplitve, pravzaprav bi lahko prej zapisali obratno. Pred nami je še razmeroma dolgo obdobje z nizkimi temperaturami, z najnižjimi vrednostmi, ki se bodo verjetno glede na temperature, ki smo

jih beležili včeraj, še spuščale.

V prihodnjih dneh se bo nekoliko spremenila tipologija ozračja, mraz bo ostal, učinki pa bodo nekoliko drugačni. Proti nam se bo začelo spuščati obsežno območje arktičnega zraka, ki bo doseglo naše kraje jutri ali najkasneje v soboto in se bo nato zadrževalo v naši neposredni bližini kar nekaj časa. Šlo bo predvsem v višinah za zelo mrzel zrak, v prizemlju pa se temperature sprva ne bodo bistveno spremenile. Predvsem pa bo to zrak, ki bo vseboval nekaj več vlage, ob njegovem vdoru bodo namreč tokovi obrnili od zahoda do jugozahoda. Temperature v najvišjih slojih bodo tudi občutno padle, kar pomeni, da bo ozračje manj stanovitno. Nastali bodo pogoji tudi za morebitno občasno močnejše sneženje. Ni izključeno, da bodo v bližnji prihodnosti možne tudi posamezne snežne plove. Kje in kdaj bodo, pa je zaenkrat nemogoče ugotoviti. Možnosti za padavine se bodo povečale predvsem v soboto, ter nato spet v noči na ponedeljek.

Danes in jutri bo še prevladovalo sončno in mrzlo vreme, burja bo oslabela. V soboto bo oblačno, možne bodo krajevne padavine, lahko tudi v obliki snežnih ploh. V nedeljo kaže na spremenljivost, nato pa na novo poslabšanje.

Na sliki: *prehodnica mrzlega arktičnega zraka se že spušča proti Sredozemlju*

VISCO - Svečanost v nekdanjem fašističnem taborišču

»Ta kraj moramo ohraniti«

Za Serracchianijevo taborišče zasluži evropsko pozornost - Tassin: »V ta kraj so prihajali ljudje z vzhoda, ker so hoteli raznaroditi njihovo zemljo«

VISCO - Nekdanje taborišče v Visu zasluži pozornost Evropske unije, je včeraj v tem ogroženem kraju spomina izjavila evropska poslanka Demokratske stranke Debora Serracchiani in napovedala, da bo poiskala pot do evropskega denarja za njegovo ohranitev.

Serracchianijeva je bila med več deset ljudmi, ki so se v zgodnjih popoldanskih urah včerajšnjega dne zbrali pred nekdanjo kasarno Sbaiz v četrti Borgo Piave v Visu, na kraju, kjer je bilo med februarjem in septembrom 1943 interniranih okrog tri tisoč ljudi z ozemlja nekdanje Jugoslavije, med njimi tudi veliko Slovencev. To je pravi »unicum« v italijanski državi, saj gre za edino še ohranjeno fašistično taborišče, je uvo doma povedal pobudnik svečanosti, zgodovinar Ferruccio Tassin, doma iz Visca, ki si že nekaj let - ne brez težav zaradi občinske uprave, ki ne kaže veliko poslušna - vneto prizadeva, da bi spomin na ta kraj trpljenja in smrti ne bil izbrisan. Zahvalil se je slovensko-italijanskemu združenju Concordia et Pax, ki že več let podpira zamisel, in vsem prisotnim, zlasti Serracchianijevi, književniku Hansu Kitzmüllerju, sociologu Morenu Zagu ter drugim predstavnikom oblasti in politike, med katerimi so bili deželna svetnika Igor Gabrovec in Roberto Antonaz, Andrej Gergolet iz deželnega vodstva Demokratske stranke, Aleš Waltritsch v imenu goriške Demokratske stranke. V ta kraj so prihajali ljudje z vzhoda, je Tassin poučil navzoče, ker so hoteli raznaroditi njihovo zemljo, kar je bila prava norost. Zato so tja privleli predvsem mlade, študente in izobražence. Visco je kraj, kjer je tekla meja med latinskim in slovansko-germanskim svetom, tam je stalo rasiščno taborišče, ki je edino še kolikor toliko ohranjeno, zato je dolžnost vseh, da ohranimo ta spomin, še večja. Pokazal je na različne stavbe in razložil njihovo namembnost, spregovoril je o življenjskih razmerah, mrazu, hrani, barakah in šotorih. Množica je tako prišla do kraja, kjer je sre-

Udeležence včerajšnje svečanosti je nagovoril Ferruccio Tassin (v sredini, ob njem evropska poslanka Debora Serracchiani), pokazal je na stavbe in razložil njihovo namembnost, spregovoril je o nečloveških življenjskih razmerah, mrazu, hrani, barakah ...

FOTO L.K.

di taborišča nekdanj stala stara cerkva. Tassin je še povedal, da ni šlo za lager, kjer bi pobijali ljudi, pa tudi ne za počitnice, kot se je »nekdo« pred časom izrazil. Navedel je besede nekdanjega zdravnika, ki je rekel, da tam niso naredili nič, da bi interniranci umrli, res pa je tudi, da niso vedeli, kaj bi naredili, da bi lahko živeli. Citiral je še enega izmed internirancev, pesnika Iga Grudna, in njegove mrke verz, posvečene furlanski vasi.

Serracchianijeva je poudarila, da smo dolžni ne pozabiti, saj nikogar ne moremo pooblastiti, da bi to storil namesto nas: »To je kraj, ki ga moramo nujno rešiti, kraj, ki si zasluži pozornost in občutljivo občinsko upravo.« Ni dovolj dobra volja, niso dovolj besede, »potreben je konkreten kraj, kjer lahko učimo spominjati se«. V Rižarni je to bilo storjeno, v Visu imajo upravitelji enako dolžnost, je še zatrdila evropska poslanka in z deželnim predsednikom VZPI-ANPI položila venec k spominski plošči.

PISMA UREDNIŠTVU

Privilegiji

Stojanu Spetiču moram najprej pojasniti, da ne pripadam kategoriji moralizatorjev, najmanj pa lažnim. Drugače mu moram tudi povedati, če tega morda ne ve, da sem se med svojo delovno dobo, najprej kot kovinar nato kot vzdrževalec luških strojev in dvigal, prevažal na delovno mesto kot milijoni italijanskih delavcev na svoje stroške in tudi brez dodatkov za jedilne obroke ter s svojimi davki prispeval tudi za mastne plače parlamentarcev. Tudi zato ne razumem, zakaj se mu kolca po izgubljenih bonitetah. Naj se raje zavzema za popolno ukinitve le teh

vsem ostalim, da si bomo bolj podobni. Kar se pa glodanja koščic tiče, upam da so te Stojanu Spetiču pomotoma in nehoti padle iz malhe, kajti če so bile namerno vržene, se nam resnično ne piše dobro. S tem dopisom zaključujem polemiko, ter ne bom odgovarjal na morebitne prihodnje žalitve.

Stojan Glavina

OSP - Posvet Zaskrbljenost zaradi trase Trst - Divača

KOPER - Predstavniki civilnih iniciativ na slovenski in italijanski strani Kraškega roba so na posvetu v Ospu včeraj izrazili zaskrbljenost nad načrtovanim projektom železniške proge med Trstom in Divačo. Trenutno zastavljena trasa železnice, ki bo del petega evropskega koridorja med Barcelono in Kijevom, je nesprejemljiva, so zapisali v skupni izjavi. "Projekt železniške proge med Trstom in Divačo je z vidika racionalnosti, finančne vrednosti investicije, nepredvidljivih in poznanih posledic za okolje, ogrožanja vodnih virov in vznemirjanja prebivalstva med gradnjo, nedorečen in nedodelan," so v skupni izjavi zapisali organizatorji sredinega posveta, predstavniki krajevnih skupnosti, društev in organizacij z območja Črnega Kala, Ospa in občine Dolina z italijanske strani.

Projekt po njihovem mnenju predstavlja "preveliko in nepopravljivo škodo in nevarnost tako za okolje kot za prebivalstvo". Kot so podpisniki še zapisali v skupni izjavi, slovensko in italijansko vladno, pa tudi komisijo EU naprošajo, naj korenito spremenijo predlagani načrt, sicer bodo storili vse potrebno, da proti načrtovanju in izvedbi projekta ukrepajo. "Razumemo interes gospodarstva, da Luki Koper omogoči boljše povezavo z EU ter interes države, da promet preusmeri s ceste na železnico, vendar se bojimo, da je načrtovani poseg pregrob in bo imel prevelike škodljive posledice," je poudaril predstavnik sveta krajevne skupnosti Črni Kal Stanko Sever.

Gradnja železniške proge med Trstom in Divačo, kot je trenutno načrtovana v osnutkih projekta, bi po besedah organizatorjev posveta utegnila ogroziti številne vodne vire na tem območju. Kot so zapisali, bodo prizadete dolina Glinšice, Osapska dolina in jamski sistem osapske reke z zalogami vode za reki Rižano in Glinščico ter številni vodni izviri v Bržaniji in severnem delu Istre. (STA)

SODSTVO - Na sobotnih slovesnostih ob odprtju sodnega leta

Sodniki bodo bojkotirali nastop predstavnikov vlade

Na tak način nameravajo protestirati proti vladni pravosodni politiki

RIM - Na obzoru je nova zaostritev v odnosih med predstavniki sodstva in vlado. Sodniki in javni tožilci nameravajo namreč bojkotirati nastop vladnih zastopnikov na slovesnostih ob odprtju sodnega leta, ki se bodo to soboto zvrstile na 26 sedežih prizivnih sodišč po vsej Italiji. Ko bodo vladni predstavniki stopili na govorniški oder, bodo predstavniki sodstva zapustili dvorano, in to držč v roki sodniško togo ter izvod italijanske ustave. Izjema naj bi bila v L'Aquila, kjer je napovedan prihod pravosodnega ministra Angelina Alfana.

Tako je včeraj sklenilo vodstvo sindikata sodnikov in javnih tožilcev Associazione nazionale magistrati, ki je v noti za tisk pojasnilo, da nameravajo predstavniki sodstva na tak način izraziti svoje nelagodje zaradi »vladnih zakonskih ukrepov, ki ogrožajo sodni sistem v Italiji, pa tudi spričo dejstva, da vlada ni zagotovila sredstev, ki bi omogočila redno delovanje pravosodja«. Vodstvo ANM poleg tega zahteva, naj premier neha s svojimi napadi na pripadnike sodstva.

Kot rečeno, se bodo sodniki in javni

tožilci predstavili na slovesnostih s svojimi togami in z izvodom italijanske ustave, in sicer zato, da bi na tak način izpričali svojo predanost sodniški službi in ustavi. Preden bodo zapustili dvorano, bo njihov predstavnik prebral utemeljitev njihove geste in bo tudi predstavil dosje »Evropska resnica o pripadnikih italijanskega sodstva«. Kopije tega dosjeja bodo izročili predsednikom prizivnih sodišč, sicer pa jih bodo tudi delili prisotnim. Ob koncu slovesnosti bodo predstavniki ANM v vseh sodnih okrajih priredili tiskovne konference, na katerih bodo javnosti pojasnili svoja stališča.

»Gre za hud udarec demokratični in ustavni ureditvi,« se je odzval koordinator Ljudstva svobode Sandro Bondi, ki je izrazil zahtevo, naj se o zadevi izrečejo pristojni ustavni organi s predsednikom republike na čelu. Predstavnik Demokratske stranke Andrea Orlando je menil, da gre za legitimen protest, voditelj Italije vrednot Antonio Di Pietro pa je vlado pozval, naj raje razmisli o pomenu protesta sodnikov in javnih tožilcev.

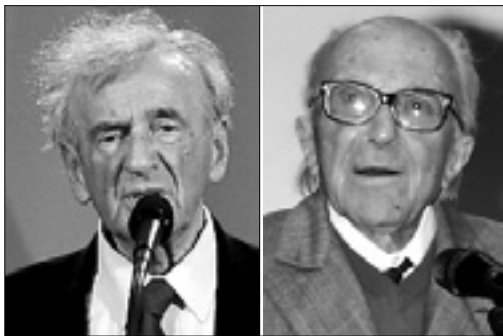
HOLOKAVST - Spominske prireditve

Wiesel: Svet nas ni poslušal Pahor govoril 9 tisoč dijakom

RIM - Dan spomina na holokavst so včeraj obeležili po vsej Italiji. Osrednja državna slovesnost je bila na Kvirinalu ob navzočnosti predsednika republike Giorgio Napolitana, na prireditvi v poslanski zbornici pa je bil častni gost Nobelov nagrajenec za književnost in preživel v nacističnem taborišču Auschwitz Elie Wiesel. Govornik je spomnil, da je Mussolinijev režim prav v dvorani Montecitorio leta 1938 odobril rasne zakone. Wiesel je obžaloval, da se svet ni ničesar naučil od tragedije holokavsta, saj so po njem prišli Kambodža, Ruanda, Bosna in Darfur, da ne govorimo o antisemitizmu.

Predsednik Napolitano je med drugim omenil tudi Izrael in njegovo pravico do obstoja in varnega življenja. Predsednik vlade Silvio Berlusconi pa je izpostavil dolžnost vseh javnih institucij, da se odločno zoperstavijo antisemitizmu, in poudaril, da je spomin na žrtve holokavsta dolžnost vsakega posameznika, saj je le z močnim zavedanjem možno preprečiti podobna grozodejstva tudi v prihodnosti.

Tržaški slovenski pisatelj Boris Pahor pa je včeraj dopoldne sodeloval na veliki spominski prireditvi v športni palači Palamandela pri Firencah, ki jo je organizirala deželna uprava Toskane. Pa-

Nobelovec Elie Wiesel in pisatelj Boris Pahor

hor je skupaj z nekaterimi uglednimi zgodovinarji in kulturniki spregovoril 9 tisoč dijakinjam in dijakom višjih srednjih šol iz vse Toskane.

Pisatelj je prepričan, da svet lahko rešijo le mladi z ljubeznijo. Dijake je pozval, naj študirajo, naj se stalno izobražujejo ter naj ne nasedajo lažnim vplivom. Prikazal jim je fašizem in njegovo nasilje nad tržaškimi Slovenci ter govoril o svojih trpkih izkušnjah pod Mussolinijevo diktaturo in kasneje v nemškem lagerju. Pahorja je predstavil predsednik Dežele Toskane Renato Martini.

FIAT - Dopolnilna blagajna

Jeza vlade in sindikatov

RIM - Italijanski vladi ne gre v račun, da je avtomobilska družba Fiat odredila dvotedensko dopolnilno blagajno in zaustavitev proizvodnje v vseh obratih, njeno nezadovoljstvo pa je včeraj v izjavi za neko televizijsko oddajo izrazil minister za proizvodne dejavnosti Claudio Scajola, za katerega je ukrep Fiata »neprimeren« in bo v tem trenutku dodatno otežkočil spor, poleg tega pa bo predstavljajl bumperang za olajšave za nakup avtomobilov, ki jih vlada sicer namerava ponoviti, vendar za omejeno obdobje in z omejenimi sredstvi, saj so olajšave pojav, ki moti normalno delovanje trga, je dejal Scajola.

Na Fiat so jezni tudi sindikati, ki sumijo, da gre za poskus pridobiti od vlade nove olajšave, pri čemer je glavni tajnik sindikata Cisl Raffaele Bonanni govoril naravnost o izsiljevanju: »Nenavadno je, da se s Fiatom srečamo pred božičem in da nam med enim in drugim srečanjem postreže s trideset tisoč ljudmi v dopolnilni blagajni. Gre za nenavaden način dela, nekdo bi ga označil za izsiljevanje,« je ob robu kongresa Confal dejal Bonanni.

Medtem se je podjetje odločilo za zaustavitev proizvodnje v Fiatovem obratu v kraju Termini Imerese, kjer se sindikati bojijo, da delavci ne bodo prejeli plače. V obratu v kraju Pomigliano d'Arco pa se nadaljuje protest 38 prekranih delavcev, ki jim niso obnovili decembra zapadle pogodbe. Delavci so blokirali nekatere ulice in preprečili promet.

DEŽELNE VOLITVE

Sredinci UDC se znova zbližujejo z desno sredino v Apuliji in drugod

RIM - Zmaga Nichija Vendole na nedeljskih levo-sredinskih primarnih volitvah za predsedniškega kandidata v Apuliji je ne samo oddaljila sredince UDC od leve sredine, ampak je tudi spodbudila njihovo ponovno zbližanje z desno sredino. Voditelj UDC Pier Ferdinando Casini je včeraj povabil Ljudstvo svobode, naj na marčnih deželnih volitvah v Apuliji podpre sredinsko predsedniško kandidatko Adriano Poli Bortone, češ da je edina, ki lahko premaga Vendolo. In Berlusconi se je takoj odzval.

Voditelj Ljudstva svobode se je najprej srečal s sekretarjem UDC Lorenzom Cesu, potem pa je zbral nekaj najožjih sodelavcev v svoji rezidenci v palači Grazioli. Naposled je objavil tiskovno noto, v kateri se je zavzel za to, da bi Ljudstvo svobode skupno z UDC našla novega skupnega predsedniškega kandidata. V tej perspektivi je pozval sedanja kandidata Ljudstva svobode Rocca Paleseja in UDC Adriano Poli Bortone, naj naredita korak nazaj.

Medtem je UDC že preskočila v desnosredinski tabor v sosednji Kalabriji, kjer bo na deželnih volitvah podprla predsedniškega kandidata Ljudstva svobode Giuseppeja Scopellitija. Kaže, da je tudi zamrznila dogovor z levo sredino v Liguriji, kjer bi morala podpreti demokrata Claudia Burlanda. Z desno sredino pa se za zdaj zagotovo ne bo predstavila tam, kjer volilno navezo vodi Se-verna liga.

Aretirali dva šefa camorre

BARCELONA - Včeraj je španska policija v sodelovanju z italijansko v Barceloni v Španiji aretirala dva pomembna šefa neapelskega mafijskega klana Contini. Začasní vodja klana Paolo Di Mauro je bil na seznamu 30 najbolj iskanih zločincev v Italiji, Luigi Mocerino, ki je vodil mednarodno mrežo za prekupčevanje z mamili, pa na seznamu 100 najbolj iskanih zločincev. Aktivna sta bila v okolici Vasta in Arenaccia.

Polom sezonskih popustov

MILAN - Sezonski popusti so doživeli v začetku letošnjega leta pravi polom, saj se je prodaja v primerjavi z letom 2008 zmanjšala za kar enajst odstotkov, medtem ko je observatorij združenja potrošnikov Federconsumatori predvidel »le« pet odstotni padec. Pri združenju so menili, da se bo po padcu med božičnimi prazniki potrošnja vsaj delno obnovila v obdobju popustov, a so se ušeli. Združenji Adusbef in Federconsumatori tako ugotavljata, da so dejstva v nasprotju z vsemi manifestacijami zmagoslavja zaradi domnevnega ponovnega zagona potrošnje, do katerih je prišlo le na podlagi prodaje v prvem vikendu po začetku popustov.

SANREMO - Glasbeni spektakel od 16. do 20. februarja

Sanremski festival - praznik popevke z znamenitimi gosti in 16 tekmovalci

SANREMO - Odštevanje dni, ki nas ločujejo od največjega italijanskega glasbenega dogodka - sanremskega festivala, se je včeraj začelo. Direktor televizijske mreže RaiUno Mauro Mazza in letošnja voditeljica Antonella Clerici sta včeraj slovesno predstavila letošnjo 60. izvedbo, ki se obeta vse prej kot dolgočasna.

Živahna in vselej nasmejana Antonella Clerici napoveduje od 16. do 20. februarja v sanremskem gledališču Ariston veliki praznik z uglednimi gosti: na oder bodo stopili jordanska kraljica Rania, skupina Tokio Hotel, igralec Raoul Bova, dvojica Luca Laurenti in Paolo Bonolis, plesalke pariškega Moulin Rougea, komik Christian De Sica in pevec Robbie Williams. Prisotna bo tudi škotska pevka Susan Boyle, ki je blestela na britanski bitki talentov, po vsej verjetnosti pa bo gost prvega večera nogometaš Antonio Cassano. Nazadnje bo na oder stopil tudi državni orkester karabinjerjev, šušljalo pa se je tudi o morebitnem nastopu pevke Lady Gaga in pevca Petra Gabriela.

Clericeva je včeraj poudarila, da bo glasbeni spektakel vodila tako, kot zna, se pravi sproščeno in naravno, brez pretiravanj. Pomerilo se bo 16 povečini mladih pevcev (Morgan, Arisa, Malika Ayane, Simone Cristicchi, Toto Cutugno, Nino D'Angelo, Irene Grandi, Fabrizio Moro, Nomadi in Irene Fornaciari, Noemi, Povia, Pupo in Emanuele Filiberto, Enrico Ruggeri, Valerio Scanu, Sonohra in še Marco Mengoni), ki bo postreglo z veselim pesmimi, v nasprotju z lajnami, ki smo jih morali poslušati v preteklih letih. No, radovedni smo, ali se nam bo katera izmed njih ohranila nekoliko dlje v spominu ...

Letošnja voditeljica Antonella Clerici

ANSA

GOSSIP - Novella 2000

Skrivnost: Berlusconi izgublja in pridobiva lase

MILAN - Ženska revija Novella 2000 je italijansko javnost opozorila na novo skrivnost v zvezi z lasmi predsednika vlade Silvia Berlusconi. Premierjevi lasje namreč iz dneva v dan zginevajo in se na novo pojavljajo. Tako se je Berlusconi v nedeljo, 23. t. m., na poroki ministrice Mariastelle Gelmini predstavil z dobro pokritim lasiščem, kot je razvidno tudi na fotografiji, ki jo objavljamo desno zgoraj. Dva dni pozneje, ko je bil na zdravniškem pregledu zaradi posledic atentata, ki ga je doživel 13. decembra v Milanu, pa je premier imel dokaj redke lase, kot potrjuje spodnja slika. Ta nenadna izguba las je bila kratkotrajna, saj je Berlusconi včeraj krožil po Rimu spet s svojo standardno pričesko.

Kaj se skriva za tem, je težko reči. Razvozlanje skrivnosti prepuščamo »berlusconislavcem«. Spomnimo pa lahko, da premierjevi lasje vsekakor niso povsem naravni, saj se jih je dal presaditi poleti 2004.

DAN SPOMINA NA HOLOKAVST - Svečanost v Rižarni ob udeležbi predsednika senata Renata Schifanija

Absolutno zlo se lahko ponovi

*Poleg Schifanija sta spregovorila tudi župana Trsta in Repentabra Roberto Dipiazza in Marko Pisani
Polaganje vencev in verski obredi - Zjutraj tihi sprevod bivših deportirancev - Vrsta kulturnih pobud*

Strupen mraz z močno burjo je verjetno precej prispeval k temu, da se večrajšnje osrednje svečanosti ob dnevu spomina na holokavst v tržaški Rižarni ni udeležilo veliko ljudi, a tisti, ki so prišli in trepetali zaradi mraza, so verjetno vsaj nekoliko razumeli, kaj so občutili interniranci v nacističnih taboriščih, ko so morali pomanjkljivo oblečeni stati več ur na t.i. »appelplatzu«. Nekateri bivši taboriščniki, ki so se udeležili svečanosti, so te občutke pred več kot šestdesetimi leti spoznali na lastni koži in se prav gotovo strinjajo z mislijo, ki je bila včeraj večkrat izrečena, da je namreč treba negovati spomin na pretekle grozote, ki predstavljajo absolutno zlo, da bi se to zlo ne ponovilo.

Potreba po negovanju spomina je bila rdeča nit govorov na svečanosti v organizaciji Občine Trst, ki se je poleg številnih predstavnikov krajevnih oblasti in političnega sveta ter predstavništev nekaterih šol iz Trsta in kraja Diamante pri Cosenzi (prisoten je bil tudi župan tamkajšnje občine) udeležil tudi predsednik italijanskega senata Renato Schifani, ki si je prav zaradi potrebe po negovanju spomina pripel na plašč rumeno Davidovo zvezdo, ki so jo morali Judje nositi na obleki pod nacistično vladavino (ob koncu svojega govora je v slogu Johna Kennedyja dejal, da je tudi on Jud). Za Schifanija je potrebno nadaljevati s poznavanjem in spominjanjem ter »preprečiti, da bi prevladali nevednost in brezbriznost, da se groza in tema človeštva ne ponovita nikoli več.« Predsednik senata je tudi opozoril, da bi bilo optimistično misliti, da je z nacističnim porazom v drugi svetovni vojni prenehal obstajati tudi razisem, saj

je ta skupaj s antisemitizmom prisoten še danes, zato je naša naloga, ki jo moramo tudi prenesti na mlade, nadaljevati z borbo proti protijudovskim predsodkom, »da se premostijo tiste pregrade in tiste lažne ideologije, ki so bile temelj preganjanja teh naših bratov,« je dejal Schifani, ki se je zavzel za vedno tesnejši dialog z judovskim svetom ter za obrambo in širjenje načel svobode, pravice do izražanja lastnih stališč, lastnega verskega prepričanja in pravice spoštovati druge, kar je prvenstvena naloga in temeljni instrument za to, da se prepreči, da čustva diskriminacije vržejo s tečajev demokratični sistem. Tudi zato bi morala biti za vse moralna obveza, da obiščejo Rižarno, je še dejal predsednik italijanskega senata.

Na pomen spomina na pretekle grozote se je navezal tudi tržaški župan Roberto Dipiazza, ki je tudi opozoril, da je italijanski fašistični diktator Benito Mussolini leta 1938 razglasil protijudovske rase zakone ravno s tržaškega Velikega trga: »To je bila za Trst sramotna žalitev, ki je globoko ranila njegovo zgodovino in ga pohabila v sami njegovi naravi odprtega in multireligioznega mesta,« je dejal tržaški prvi občan.

Drugače je bilo tudi omenjeno, da so v Rižarni trpeli in umirali tako Judje kot Italijani, Hrvati, Srbi in Slovenci. Kot slovenski (in italijanski) govornik je včeraj nastopil repentabski župan Marko Pisani, ki je poudaril dolžnost spomina, da se nas ne polasti pozaba, govorjenja, da ponovno zdramimo zavest in vzgajanja, da bomo premagali nevednost in nezavedanje, kajti »obstaja še nekaj hujšega od absolutnega zla: to, da se ponovi.« »Če se pred nepravilnostmi do drugih obrnemo stran,

V nasprotni smeri urinega kazalca: predsednik senata Schifani ob vstopu v Rižarno med prefektom Giacchettijem in tržaškim županom Dipiazza, repentabski župan Marko Pisani med svojim govorom, tihi sprevod bivših deportirancev ter predvajanje pričevanj bivših taboriščnic in taboriščnikov v palači Gopčević

KROMA

ker menimo, da nas ne zadevajo, postanemo tudi sami sokrivci. In v primeru, da smo sokrivi ali neobčutljivi, nepropustni, nesposobni pred nepravilnostmi, izkoriščanjem, zanikanjem najosnovnejših

pravic, se lahko zgodi, da v trenutku, ko bi mi sami postali »različni«, ne bo nikogar več, ki bi nas branil,« je dejal Pisani.

Svečanost, ki so jo obogatile recitacije v slovenščini in italijanščini v izvedbi mladih Nike Pregarc in Diega Muratoreja, ki sta prebrala pričevanja Ade Jerman in Giordana Dudineja, ter predvajanje pesmi Die Moorsoldaten, ki je nastala že leta 1933 med deportiranci taborišča Esterwegen, ki so morali vsak dan na delo v bližnje močvirje, je potekala tudi v znamenju polaganja vencev in verskih obredov. Tržaški nadškof msgr. Giampaolo Crepaldi je poudaril dolžnost molitve in odgovornost spomina, da se tragedije preteklosti ne ponovijo, prav tako pa je poudaril upanje v človeštvo, ki naj ga prenovita bratstvo in mir in v katerem naj se spomin odpre stopanju po zahtevnih poteh sprave za svet, ki naj ga zaznamujeta solidarnost in mir. Po tej molitvi, ki jo je nadškof Crepaldi v nasprotju z dosedanjjo tradicijo prebral samo v italijanščini in ne tudi v slovenščini, je sledila molitev rabina Izaka Davida Margalita, ki se je tudi zahvalil vsem Italijanom, ki so s tveganjem lastnega življenja in življenja svojih družin pomagali preganjanim Judom. Molitve sta opravila tudi srbsko-pravoslavni paroh Raško Radović in evangeličanski pastor Dieter Kempton.

Svečanost v Rižarni pa ni predstavljala edinega dogajanja včerajšnjega dne. Že dopoldne so se namreč bivši deportiranci ter člani organizacij bivših partizanov, deportirancev in političnih preganjancev podali v tihiem sprevodu od koronejskega zapora do glavne železniške postaje, kjer stoji plošča v spomin na žrtve, ki so bile s te postaje z vlakom odpeljane v nemška taborišča. Član Vsedržavnega združenja partizanov Italije-ANPI Edvin Švab je prisotne v italijanščini in slovenščini opozoril, da »z vero naših zdravih vrednot moramo oplemeniti svoje življenje in svoja dejanja, tako da se pravočasno in odločno upremo vsakršnemu zavračanju pravic sočloveka samo zaradi njegove drugačnosti.«

Včerajšnji dan je potekal tudi v znamenju odprtja razstave del umetnika Giovannija Tallerija v Rižarni ter vrste kulturnih dogodkov v palači Gopčević, kjer so bila na sporedu predvajanje pričevanj bivših deportirancev Ade Jerman, Giordana Dudineja in Eme Tul, predstavitev kataloga Tallerijeve razstave in branje odlomkov iz njegovega avtobiografskega romana Vent'anni No - Una storia triestina ter recitacije in pesmi o pričevanjih taboriščnic iz Ravensbrücka. V judovskem muzeju Carla in Vere Wagner pa so vedno včeraj predstavili knjigo avtorja stripov Walterja Chendija La Porta di Sion, na sporedu pa je bilo tudi srečanje s preživelimi taboriščniki iz Auschwitza Hanno Kugler Weiss.

Ob dnevu spomina na holokavst bodo v organizaciji Pokrajine Trst nekatere pobude potekale tudi danes in jutri. Tako bo danes popoldne ob 14.30 v zborni dvorani liceja Dante Alighieri v Ul. Giustiniano 3 potekalo srečanje s pričevalci in preživeli iz nacističnih taborišč v sodelovanju s Pokrajino Gorica, združenjem Tenda per la pace e i diritti in s podporo organizacij VZPI-ANPI, ANED in ANPPIA. Vedno v prostorih liceja Dante pa bo jutri z začetkom ob 10. uri potekalo srečanje z razmišljanjem na temo Zgodbe, besede, spomini, s katerim pokrajinska uprava želi ponuditi dijakom in drugim občanom priložnost za poglobitev v tematiko holokavsta ter v zgodovino in kulturo tržaških Judov in njihove deportacije.

Ivan Žerjal

TRŽAŠKA POKRAJINA - Obisk svetnikov dveh pokrajinskih komisij

Na zavodu Žige Zoisa o usodi Jožefa Stefana

Zavod Zois začasno v posloplju Imo Ima na območju parka pri Sv. Ivanu

Ogledali so si začasno namestitev trgovskega tehničnega zavoda Žige Zoisa, na srečanju pa je bil predvsem govor o bodoči namestitvi poklicnega zavoda Jožefa Stefana. Kajti: položaj, v katerem se nahaja slovenska poklicna šola, se iz dneva v dan slabša, odgovora na vprašanje, kakšna bodočnost se piše zavodu Stefan, pa še ni.

Pokrajinski svetniki, člani komisije za šolstvo (ki jo vodi svetnik Demokratske stranke Sandy Klun) in komisije za javna dela (predseduje ji Zoran Sosič, prav tako Demokratska stranka) so že pred nekaj tedni obiskali posloplje poklicnega zavoda Jožefa Stefana in se seznanili z njegovim poraznim stanjem. Včeraj so obiskali nekaj sto metrov oddaljeno novo posloplje konzorcija Imo Ima, v katerem bi morala prvotno delovati pomorska šola, kar pa se ni zgodilo zaradi nekaterih težav (tudi sodnih), v katerih se je znašel konzorcij. Posloplje na območju nekdanje psihiatrične bolnišnice pri Sv. Ivanu je dala zgraditi tržaška pokrajina. Vanj je bil ob začetku šolskega leta začasno preseljen trgovski tehnični zavod Žiga Zois, ker so se v matičnem posloplju na Vrdeški cesti začela popravila sanitarij in nekatera druga dela.

Posloplje Imo Ima je lepo, prostorno, zračno. Učilnice so velike, skorajda nekatere konferenčne sobe, so lahko ugotovili svetniki obeh pokrajinskih komisij. Zavod Zois zaseda dve tretjini stavbe, v prvem in drugem nadstropju. Pokrajinske svetnike je sprejela ravnateljica Milena Padovan, ki letos vodi tudi zavod Jožefa Stefana. Nič čudnega, da se je pogovor kaj kmalu prevesil z zavoda Zois na poklicni zavod (med drugim se je srečanja udeležila tudi predstavnica staršev šole Jožefa Stefana Anna Corbato, prisoten pa je bil tudi podravatelj Willj Mikac). Padovanova je predstavnikom pokrajinske skupščine ponovila, da je stanje na zavodu Stefan vse slabše. Voda pronica v posloplje, cevi puščajo, strnišča so skoraj neuporabna. Krik na pomoč, ki ga je že pred stoletja zakričal zgodovinski ravnatelj zavoda Stefan Pino Rudež, ni še bil uslišan.

Posloplje bi morali korenito preurediti. Levosredinska večina je zagotovila, da bo krepko posegla pri predsednici Marii Teresi Bassi Poropat in pri odborniku za javna dela Mauro Tommasiniju. Denar (kaki trije milijoni evrov) je na razpolago, načrt tudi. Dela bi morali dati v kratkem v zakup. Po predvidevanjih predsednika komisije za šolstvo Sandyja Kluna naj bi stekla v teku leta, morda že poleti. trajala pa naj bi kaka tri leta.

Ob tem pa se bo zastavilo drugo vprašanje: kam preseliti poklicni zavod Stefan. Možnosti je več. Lahko bi ga preselili v posloplje Imo Ima, ko bi se - po dokončanih delih v stavbi na Vrdeški cesti - trgovski tehnični zavod Zois vrnil v matično posloplje. Ampak: popravilu v posloplju zavoda Zois bodo sledila podobna popravila v sosednem posloplju liceja Franceta Prešerna. Ko bi licej začasno preselili v posloplje Imo Ima, bi bilo le-to zasedeno, in za poklicni zavod Stefan bi morali poiskati drugo začasno lokacijo.

Slišati je bilo tudi za drugo rešitev: zavod Zois naj bi ostal v posloplju Imo Ima, licej Prešeren pa naj bi - v času popravil na tej šoli - preselili začasno v prenovljene prostore zavoda Zois. Tudi v tem primeru pa bi zavod Stefan izvisel.

Rešitev bo treba najti, in to čim prej. Najkasneje do konca februarja. Tako bo dijakom, ki se bodo marca vpisali na poklicni zavod, vsaj jasno, kje bodo obiskovali pouk. V ta namen naj bi se v kratkem sestali pokrajinski odbornik za šolstvo Tommasini, pokrajinski tehniki in ravnatelja treh prizadetih slovenskih višjih šol, da bi se dogovorili za najbolj primerno rešitev.

M.K.

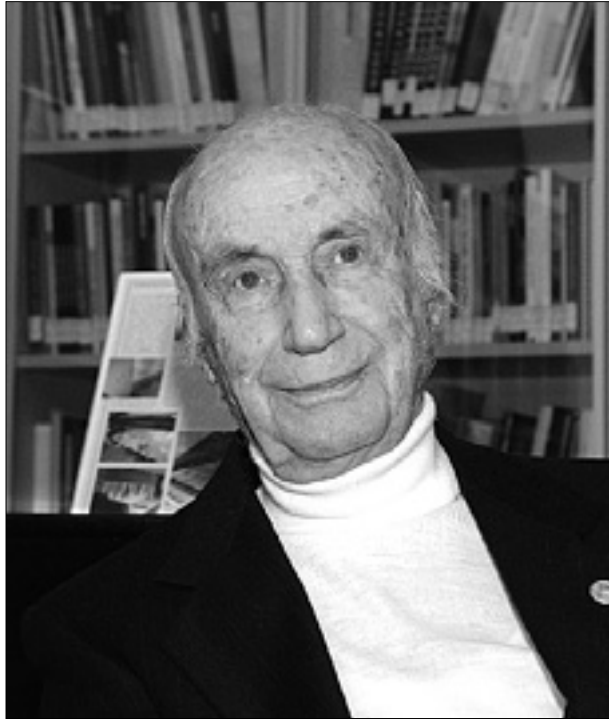
Udeleženci včerajšnjega srečanja v posloplju Imo Ima pri Sv. Ivanu

KROMA

OB 70-LETNICI SMRTI - Predaval je Spiro Dalla Porta Xydias

Poklon Emiliju Comiciju, nepozabnemu mitu alpinizma

Predvčerajšnjim nas je med stene in grebene Julijskih Alp in Dolomitov popeljalo zanimivo predavanje, v žarišču katerega je bil velik in nepozabni tržaški alpinist Emilio Comici (1901-1940), ki je umrl pred sedemdesetimi leti. Letošnjo obletnico njegove smrti je odbor J. Kugy v sodelovanju z občinskim odborništvom za kulturo sklenil počastiti z nizom srečanj, na katerih bodo poskusili natančneje opisati in analizirati življenje in kariero človeka, ki je marsikomu predstavljal ideal alpinizma. Torkovega predavanja s pomenljivim naslovom *Le ali dell'angelo* (Krila angela) v dvorani Bobi Bazlen v palači Gopčević se je udeležilo številno občinstvo, ki se je s predavateljem Spirom Dalla Porta Xydias v besedi in sliki napotilo po sledih tega tržaškega alpinista.

Govornik je svoj poseg začel z opisovanjem tistega tragičnega dne, in sicer 19. oktober 1940, ko je Emilio Comici mlad umrl pri padcu v gorah kraja Selva v Val Gardeni. Spiro Dalla Porta Xydias je zelo nazorno opisal alpinistovo razpoloženje, ki tistega dne boja sploh ni hotel plezati, a so ga tovariši kljub njegovemu obotavljanju pregovorili. Potem ko se je Comici preizkušal po številnih stenah v Dolomitih in vzhodnih Julijcih, se je ponesrečil zaradi banalne napake, ki ga je stala življenja. A pred tem usodnim dnem je Comici veljal za izvrstnega alpinista, za plezalca šeste stopnje, ki je odprl preko 200 novih smeri. Predavatelj je zelo številnemu občinstvu povedal tudi, da se je Comici začel preizkušati po stenah nad dolino Gleske, strma pobočja njene soteske so mu nudile nepričakovane užitke, tu pa je Emilio leta 1929 ustanovil tudi ugledno plezalsko šolo. V dvajsetih in tridesetih letih je z drugimi italijanskimi alpinisti zapolnil vrzel, ki je vladala na italijanski alpinistični sceni zaradi številnih uspehov nemških alpinistov, ki so blesteli pri zahtevnih vzponih šeste stopnje. Izvedeli smo tudi, da je bil Comici izredno eleganten plezalec, gibkega telesa in estetskega pogleda na plezanje. Njegov ideal je postal, kot je pojasnil Dalla Porta Xydias, splezati smer po sledi vodne kaplje, to je, čista vertikala. Govornik je našel tudi glavne Comicijeve vzpone in plezalne smeri, podal tudi fotografije tega alpinista in drugih pomembnih plezalcev in sten. Le-

nju pregovorili. Potem ko se je Comici preizkušal po številnih stenah v Dolomitih in vzhodnih Julijcih, se je ponesrečil zaradi banalne napake, ki ga je stala življenja. A pred tem usodnim dnem je Comici veljal za izvrstnega alpinista, za plezalca šeste stopnje, ki je odprl preko 200 novih smeri. Predavatelj je zelo številnemu občinstvu povedal tudi, da se je Comici začel preizkušati po stenah nad dolino Gleske, strma pobočja njene soteske so mu nudile nepričakovane užitke, tu pa je Emilio leta 1929 ustanovil tudi ugledno plezalsko šolo. V dvajsetih in tridesetih letih je z drugimi italijanskimi alpinisti zapolnil vrzel, ki je vladala na italijanski alpinistični sceni zaradi številnih uspehov nemških alpinistov, ki so blesteli pri zahtevnih vzponih šeste stopnje. Izvedeli smo tudi, da je bil Comici izredno eleganten plezalec, gibkega telesa in estetskega pogleda na plezanje. Njegov ideal je postal, kot je pojasnil Dalla Porta Xydias, splezati smer po sledi vodne kaplje, to je, čista vertikala. Govornik je našel tudi glavne Comicijeve vzpone in plezalne smeri, podal tudi fotografije tega alpinista in drugih pomembnih plezalcev in sten. Le-

ta 1929 se je zgodil vzpon na vrh *Le tre sorelle*, s katerim se je Comici vpisal v zgodovino italijanskega alpinizma. Izvedeli smo tudi, da je leta 1931 sledila revanša v Civetti, ko sta Tržačana Comici in Benedetti izpeljala svojo smer, v letih, ko je šlo v stenah tudi za prestiž in nacionalno dokazovanje. Predavatelj je opisal tudi osvajanje vrha *Cima grande di Lavaredo* in vrha *Cima Piccola di Lavaredo* in ob tem dodal, da je Emilio Comici do konca svojega kratkega življenja zarisal še druge zahtevne smeri, tja do šeste stopnje.

V nadaljevanju smo slišali tudi, da je Comici osebno poznal velikega pisatelja, alpinista in humanista Juliusa Kugyja, ki je Comicijev prvi večji podvig označil za naravnost »kolosalen«. Ob koncu predavanja pa je govornik par besed spregovoril tudi o Comiciju kot pisatelju, ki je napisal knjigo *Alpinismo Eroico*, sicer pa so zgodovinski potek plezanja tega tržaškega alpinista popisali tudi drugi avtorji, ki mu priznavajo, da je v času, ko je bila alpinistična oprema zares »uboga«, dosegel izjemne uspehe, ki ga še danes postavljajo ob bok največjim legendam alpinizma. (sč)

ŽELEZARNA

Koksarna spet deluje normalno

Delovanje koksarne v ške-denski železarni je od 12. ure včeraj spet normalno. Varnostne naprave, ki so se vklopile zaradi okvare v starem delu koksarne in iz katerih se je več dni dvigal gost in strupen dim, so izklopili, zadolženi za delovanje koksarne pa sledijo od včeraj običajnim postopkom.

To je izjavilo včeraj v tiskovni noti vodstvo železarne in se zahvalilo tehnikom družbe Lucchini, ki so poskrbeli za izreden poseg in se temu posvetili 24 ur dnevno. Trenutno je stanje pod kontrolo, še piše v tiskovnem sporočilu, izvedenci pa bodo zdaj skušali ugotoviti, zakaj je pravzaprav prišlo do okvare. Vodstvo železarne je nenazadnje ponovno naglasilo, da nima dim, ki se dviga iz varnostnih naprav, nobenih posledic za ljudi oziroma za okolje.

Naravoslovni didaktični center v Bazovici

V soboto, 30. januarja, bo od 9. do 13. ure odprt Naravoslovni didaktični center v Bazovici. V njem bo do 3. februarja odprta razstava *Nekoč* je bila meja, ki spada med pobude društva *Le Vie del Carso*. Na tej razstavi so na ogled panoji z informacijami, podatki in fotografijami o dvolastniških mejnih prehodih. Obenem se je razstava obogatila še z dokumenti in drugimi predmeti iz zbirke »Doriano Baiz«. Ogled razstave je možen tudi ob delavnikih, in sicer od 9. do 13. ure. Vstop je prost.

Prošnje za sodelovanje pri upravljanju Castelreggia

Občina Devin-Nabrežina si je zagotovila javni razpis, ki se nanaša na koncesijo za upravljanje Castelreggia na območju Sesslanskega zaliva. V teku je sestava potrebnih listin za izstavitve koncesije s strani Dežele Furlanije-juljske krajine. Prošnje za sodelovanje je mogoče dostaviti izključno prek naslova elektronske pošte castelreggio@comune.duino-aurisina.ts.it ali po pošti na naslov Comune di Duino-Aurisina - Občina Devin-Nabrežina, urad za javna dela, Nabrežina Kamnolomi št. 25 - 34011 Devin-Nabrežina. Občinska uprava obvešča, da bo javnost o začetku postopka dodeljevanja kabin obveščena prek tiska in prek spletne strani ustanove.

Knjižnica mestnih muzejev bo danes in jutri zaprta

Vodstvo mestnih muzejev zgodovine in umetnosti je sporočilo, da bosta občinska knjižnica in fototeka mestnih muzejev zgodovine in umetnosti danes in jutri zaprta, ker bodo v njih priredili tečaj, pooklicnega izobraževanja za osebe.

V Minervi predstavitev knjige Claudia Faita

V knjižarni Minerva (Ul. S. Nicolò št. 20) bodo jutri ob 18. uri predstavili knjigo Claudia Faita *L'impronta mancina. Società segrete e omicidi eccellenti nella Trieste del '700* (založnik Robin edizioni). Publikacijo bo predstavil pisatelj Veit Heinichen.

POLITIKA - Ustanovili so ga deželni sindikati Cgil, Cisl in Uil, ki so že zbrali mnogo podpisov

Stalni deželni odbor za zaščito italijanske ustave

Njeni temelji se zaradi Berlusconijevih in Brunettovih napadov že nevarno majo

Napadi desnoredinske vlade na prvi del italijanske ustave, prej v besedah ministrskega predsednika Silvia Berlusconija in nenazadnje v izjavah ministra za javno upravo in inovacijo Renata Brunette, po mnenju katerega je treba celo ukiniti prvi člen ustave, niso več folklor, temveč že nevarno majojo osnovo temeljne listine. Vse to pa se dogaja, ne da bi v Italiji kdo protestiral.

Deželni sindikati Cgil, Cisl in Uil so zato dali pobudo za ustanovitev stalnega odbora za zaščito italijanske ustave in so s tem v zvezi zbrali v kratkem že več kot sto podpisov uglednih predstavnikov političnega in podjetniškega sveta ter javnih institucij, združenj in svobodnih poklicev. Vendar je pobuda namenjena še posebno mladim, med katerimi je vedno več prekerih delavcev, kar je med drugim v protislovju z načeli tretjega člena ustave, ki zagotavlja enakopravnost in enake možnosti. Njim in sploh občanom, delavcem, upokojevcem, priseljencem in vsem drugim ženskam in moškim, ki jim je pri srcu ustava, bo namenjena tudi javna skupščina, na kateri se bo odbor predstavil javnosti. Priredili bodo tudi druge poboje, katerih namen je sprožiti boj za zaščito ustave, sindikati pa ne izključujejo demonstracij.

Odbor Člen 1 (Art. 1) so predstavili včeraj v Novinarskem krožku deželni tajniki sindikatov Cgil, Cisl in Uil Franco Belci, Giovanni Fania in Luca Visentini. Italija je republika, ki sloni na delu, so poudarili. Zato je prav sindikat pozval k zaščiti prvega člena in sploh prvega dela ustave, ki ju namerava desnoredinska vlada postaviti pod vprašaj. Stališče Rima res ni v skladu s potrebo po spremembi drugega dela ustave, glede katere je dalj časa žal neplodna razprava, je povedal Belci. Nasprotno, desna sredina namerava spremeniti model demokracije, ki ga ustava točno določa. Model, ki ga zagovarjajo premier Berlusconi in drugi predstavniki njegove koalicije, je popolnoma različen in sloni na tem, da kdor je izvoljen lahko upravlja brez pravil, kontrol in skratka brez meja. Izvoljena oseba in javna institucija postane skratka ista stvar, je naglasil Belci.

Zato je nujno se temu postaviti po robu, so poudarili sindikalisti, ki pričakujejo podobne poboje tudi v drugih italijanskih deželah. Ni mogoče namreč sprejeti načela, ki ga je podprl Berlusconi, da sin delavca ne more imeti istih možnosti, ki jih ima lahko sin podjet-

FRANCO BELCI

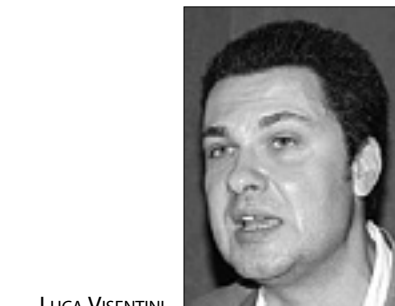
nika, so še poudarili. V tem primeru bi namreč namesto zaslužnih o prihodnosti odločali bogataši. To ni le v nasprotju z ustavnimi načeli, je dodal Visentini, temveč oškoduje interese vse skupnosti.

Med tistimi, ki so se že odzvali na pobudo sindikatov, so evropska poslanka Debora Serracchiani, pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat, predsednik Pokrajine Gorica

GIOVANNI FANIA

Enrico Gherghetta, videmski župan Furio Honsell, tržiški župan in predsednik deželnega združenja občin Ancì Gianfranco Pizzolitto, predsednik tržaške Pristaniške oblasti Claudio Boniciolli, pokrajinski tajnik Demokratske stranke Roberto Cosolini, deželni svetnik DS Franco Codega, pokrajinska odbornica Adele Pino, podjetnica Anna Illy, pisatelj Pino Roveredo in še mnogi drugi, od univerzitetnih profesorjev do

LUCA VISENTINI

intelektualcev. Že precej je mladih, na športnem področju pa zaenkrat še ni bilo dosti odziva. Sindikati zato pozivajo vse, da se pridružijo. To je mogoče storiti tudi prek naslovov elektronske pošte franco.belci@fvg.cgil.it, giovanni.fania@cisl.it in luca_visentini@uilfvg.it, pa tudi prek spletnih strani treh tajnikov, ki so na socialni mreži facebook.

A.G.

TFF - Zaključek

Drevi slovesna razglasitev zmagovalcev

21. izvedba Trst film festivala se bo drevi zaključila s slovesno razglasitvijo zmagovalcev (ob 19.30 v kinodvorani Ariston) v kategorijah dolgometražnih, kratkometražnih in dokumentarnih filmov. Danes bo ob 15. uri v Aristonu na sporedu poklon furlanskemu pisatelju Carlu Sgorlonu s predvajanjem filma **Prime di sere** Laura Pittinija. Osrednja gostja pa bo danes francoska filmska igralka Fanny Ardant, ki se bo ob 20. uri v Aristonu srečala z občinstvom. Ob 21. uri pa bo ravno tam predstavila svoj filmski prvenec **Cedres et sang** (Pepel in kri). Živahno bo tudi v Mieli, kjer bo ob 22.30 na platnu zaživel filmsko-glasbeni dogodek **Universalove**, avstrijskega režiserja Thomasa Woschitza. Šest ljubezenskih zgodb ob glasbeni spremljavi (v živo) rock skupine Naked Lunch.

TRST FILM FESTIVAL - Torkov večer posvečen slovenski kinematografiji

Zanimanje za slovenski film

Nabito polna dvorana gledališča Miela - Enkratno okno v slovensko kinematografijo - Na sporedu Turkovo Rabutanje koruze in Kozoletova Slovenka

MARTIN TURK

KROMA

Kaj se zgodi, če te lastnik koruze ujame pri »robutanju«, je ključno vprašanje kratkega filma mladega režiserja Martina Turka, ki si ga je tržaško občinstvo ogledalo v torek zvečer v gledališču Miela v okviru Trst film festivala. »Posebno zadovoljen sem, ker sem s svojim kratkim filmom *Robutanje koruze prvič prisoten na festivalu. Ravno slednji mi je ponudil pogled v širšo kinematografijo, na stoli gledališča Miela pa sem vzljubil avtorske filme*,« je res zelo številnemu občinstvu zaupal Turk. Idejo o filmu, prvemu eksperimentu brez dialogov, je Turku nehote »svetovala« tašča, pravzaprav njena pustolovščina robutanja na koruznem polju. Gre za zgodbo, ki ni časovno omejena, tako da se lahko dogaja danes ali pa pred

Nina Ivanišin oz. Saša, protagonistka Kozoletovega filma Slovenka

20 leti. Na platnu zaživi zgodba o neobičajnem srečanju med svetom mladega in starejšega človeka. »Veliko smo delali na gibih in na izrazih, tako da bili zelo pozorni pri izbiri mladega protagonista.« In uspelo jim je, saj je fant tudi brez besed izredno komunikativen.

Turk bo v prihodnjih dneh odpotoval v Rotterdam, kjer se bo s svojim novim projektom, ki ga je pisal v Parizu, udeležil mednarodno koprodukcijskega marketa Cine-

Mart; dogodek namreč ponuja filmskim ustvarjalcem možnost, da svoje zamisli predstavijo mednarodni filmski industriji in poiščejo prave osebe za financiranje svojih projektov.

Torkov večer je bil posvečen tudi **Slovenki** Damjana Kozoleta, se pravi zgodbi o univerzitetnici in njenih skrivnostih. Prvotna ideja in epilog sta bila povsem različna od današnjih, je na včerajšnjem srečanju z novinarji povedal režiser. »Ko smo se filma lo-

tili leta 2003, je bila protagonistka Ukrajinka, ki je bila prisiljena v prostitucijo, po letu dni je postala Madžarka, nato, Bolgarka in še Bosanka, naposled pa smo se odločili za Slovenko.« Slovenka Saša pa ni več priseljena prodajati svoje telo, za to se namreč sama odloči. »Slovenci mislimo, da smo dobri in da vse, kar je slabega prihaja k nam od zunaj, tako mafija iz nekdanje Jugoslavije, prostitucija pa iz bivše Sovjetske zveze. Največji problem v Sloveniji pa smo Slovenci sami.« Filmski sklad RS je film podprl, češ da je delo s takim naslovom dobra promocija za državo. »Nisem prepričan, da še vedno tako mislijo, čeprav ne gre za problem, ki je prisoten samo v Sloveniji, pač pa nanj naletimo povsod po Evropi,« je bil kritičen Kozolet. Vlogo protagonistke je odigrala Nina Ivanišin, ki ji njen alter ego - Saša ni bila všeč, tako da so med snemanjem prišla na dan tudi trenja med njunima karakterjema.

Omembe vreden pa je tudi dokumentarec **Šentilj-Spielfeld, mejni prehod, ki ga ni več** scenaristov Primoža Ledineka in Matjaža Ivanišina (zadnji je film tudi režiral), ki govori o mestu, ki je do odprave schengenske meje med Slovenijo in Avstrijo predstavljal pomemben prehod med t.i. Vzhodom in Evropsko unijo. (sas)

BAZOVICA - Na ostrem ovinku

Avto se je zakotalil s ceste med drevesa

Na cesti, ki pelje iz Bazovice proti Trstu, je včeraj na ostrem ovinku zaneslo s ceste avtomobil. Voznik je iz še nepojasnjene vzroka izgubil nadzor nad vozilom. Avtomobil je zanesel in se nekajkrat zakotalil, dokler niso njegove poti

zaustavila drevesa. V nesreči se ni nihče poškodoval, vozilo pa je bilo popolnoma uničeno. Na kraju nesreče so posegli karabinjerji iz Proseka. Gasilci so ugotovili, da ni bilo nevarnosti in so lahko avtomobil nato odnesli.

V PETEK V TREBČAH - Srečanje z domačinko Biserko Cesar

Iz Trebč kot prostovoljka za pomoč ganskim otrokom

TREBČE - V petek, 29. januarja ob 20.30 bo v Ljudskem domu v Trebčah potopisno predavanje domačinke Biserke Cesar, z naslovom »Akwaaba Ghana ... Dobrodošli v Gano!!«. Podpredsednica SKD Primorec je v začetku lanskega leta preživela tri mesece kot prostovoljka v zahodno-afriški državi Gani, kjer je v glavnem delala z otroki. Poučevala je v otroškem vrtcu, osnovni in srednji šoli, pomagala pa je tudi pri ureditvi šolske knjižnice. Časa pa je bilo dovolj, da je tudi поблиže spoznala ganski način življenja, navede in običaje ter obiskala najlepše znamenitosti te države. Doživetja je strnila v predavanje, ki ga bo na duhovit način, v sliki in besedi predstavila v petek, 29. t.m. ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah. Namišljenemu potovanju po ganskih tleh bo sledila »afriška zakuska«. Vabljeni vsi, ki bi se radi v teh mrzlih zimskih dneh vsaj delno vrnili v vroče poletje in z nasmehi afriških otrok ogreli srca.

Biserka Cesar med ganskimi otroci

GLEDALIŠČE - Danes ob 20.30 v gledališču Orazia Bobbia

»To ni predstava o mitu, temveč o ženski Elisabeth«

V nosilni vlogi habsburške cesarice Sissi nastopa Nikla Petruška Panizon

Hotelska soba sredi švicarske Ženeve, 10. septembra 1898. V njej aristokratska ženska, avstro-ogrška cesarica Elizabeta, ki ji domači in prijatelji pravijo Sissi. Do odhoda in povratka domov jo ločita le dve uri, iz zgodovine pa vemo, da sta ti uri zadnji uri njenega življenja. Na njeni poti jo namreč čaka italijanski anarhist Luigi Lucheni, ki jo bo zabodel do smrti.

Kakšne misli se porajajo v njeni glavi? Kakšen bi bil obračun njenega razvejanega, a večkrat nesrečnega življenja?

Na taka in podobna vprašanja poskuša najti odgovor gledališka predstava »Elisabeth imperatrice d'Austria e Ungheria: l'ultimo giorno« (Elizabeta, cesarica Avstrije in Ogrske: zadnji dan), ki bo nocoj doživela premiero v gledališču Orazia Bobbia. Monodramo je napisal in režiral Lino Marrazzo, nosilno vlogo pa bo odigrala Nikla Petruška Panizon (sicer članica Slovenskega stalnega gledališča).

»Lik cesarice Elizabete, ki je prerasel v pravi mit, vzbuja ogromno zanimanje,« pojasnjuje Marrazzo. »Posvetili so ji številne knjige, eseje, zgodovinske in psihološke študije, v zadnjih letih se je zanimanje preselilo na splet: o cesarici Sissi govori na desetine spletnih strani, ki jih redno obiskuje tisoče radovednežev.«

Marrazza pa ni privlačil romantični mit cesarice Sissi. »Zanimalo me je življenje ženske, njena večplastna osebnost, zato sem njeno politično vlogo »filtriral«. To ni predstava o mitu, temveč o ženski - Elisabeth, ki se nekaj ur pred smrtjo sprehoji po svojem dotodanjem življenju.«

Prav ti razlogi so k sodelovanju privabili tudi Niklo Petruško Panizon, ki v vlogi habsburške aristokratkinje odigra enourni monolog.

»Dejstvo, da gre za monodramo, je zame lep izziv, zaradi katerega sem vlogo tudi sprejela. Svoje pa je nedvomno prispeval tudi tekst, v katerem ne pride do izraza romantična Sissi, temveč zanimiv in kompleksen ženski lik: kritičen, surov, ciničen, nemiren, ki ima težave z otroki, se bori proti ano-

reksiji ... Vse to potrjujejo njene številne biografije, fiktiven je v predstavi le monolog, dejstvo, da nas Elizabeta skozi svoje oče popelje skozi svoje življenje.«

Predstava v produkciji združenja Aircas (in ob sodelovanju gledališča Contrada) bo kot rečeno premierno uprizorjena danes ob 20.30 v gledališču Bobbio. Režiserjeva želja pa je, da bi bila predstava potujoča in da bi jo lahko uporabili tudi v luči turistične promocije. (pd)

DOKUMENTAREC - Slovenski programski oddelek televizije Rai

»Kaj za prijaviti? Nič!«

Film o vsakodnevnem življenju z mejo

Mejni prehod pri Socerbu

Režiserka Martina Repinc

Pravijo, da se človek privadi vsaki spremembi: nekateri hitreje, drugi počasneje, privadimo pa se vsi.

V zadnjih letih smo se tako privadili živeti brez meje, ali drugače rečeno: meje smo se odvadili. Odvadili smo se prepustnosti, čakanja v kolonah, pregledov prtljage ...predvsem pa tistega vprašanja, ki je spremljalo tako rekoč vsak prehod čez mejo: kaj za prijaviti? In bolj ali manj samozavestnega odgovora, ki je bil ne glede na to, kaj imamo v prtljažniku, vselej eden in isti: nič!

To najbolj klasično »obmejno vprašanje« je režiserka Martina Repinc izbrala za naslov skoraj enournega dokumentarca, ki je nastal v sklopu televizijskega mesečnika Lynx, skupne oddaje slovenskega in italijanskega TV programa RAI ter slovenskega in italijanskega programa TV Koper-Capodistria. Nocoj ga bo predvajal TV Capodistria, v nedeljo slovenski Rai (ob 20.50, po dnevniku), 7. februarja (ob 9.45) pa si ga bodo ogledali tudi gledalci deželnega Rai 3.

Dokumentarec, ki so ga podnaslovili Zgodbe z meje in o meji, prinaša pričevanja ljudi, ki naseljujejo ozemlje med Koprrom in Trbižem. Točneje enaindvajsetih informatorjev, ki so sprejeli režiserkino vabilo in pred televizijsko kamero Andree Sivinija spregovorili o svojem doživljanju meje. Predvsem o tistih malih zgodbah in anekdotah, vezanih na življenje ob njej.

»Na mejo smo se že odvadili, mularija ne bo čez nekaj let sploh vedela, o čem govorimo. Zato se nam je zdelo pravilno posneti te zgodbe, ohraniti vsaj delček zgodovinskega spomina,« pravi Martina Repinc, ki je bila z odzivom pričevalcev zelo zadovoljna. »S snemalcem sva obiskala ljudi na Trbižu, v Benečiji, na Goriškem, Krasu, v Kopru, njihove zgodbe so bile zelo različne, nas pa je predvsem zanimalo, kako so živeli z mejo, na primer mali vsakodnevni primeri "švercanja". Vsi smo bili tako rekoč eksistenčno vezani na mejo.«

Pred kamero so ljudje spregovorili o nastanku meje, o »čezmejnih« planinah in njivah, na katerih so se srečevali pastirji in pastirice iz obeh držav. O odnosih z graničarji in cariniki ter poskusih "prelisenja". Mladi so iz Italije v Jugoslavijo »švercali« predvsem oblačila, v prvi vrsti kavbojke, ostali kavo, pralni prašek, sladkor. Tržačani so čez mejo prinašali slovensko meso in žganje, najbolj iznajdljive Brkinke so si v plašč sešile gobe in jih nato prodajale v Trstu ...

»V kamero smo želeli ujeti tudi pričevanje kakega upokojenega italijanskega policista, a ni bilo pomoči: ne vem, česa se bojijo, a pri nekaterih je strah še vedno prisoten. Ta film vsekakor noče biti dramatičen, prej upam, da se bo ob ogledu kdo nasmehnil.« (pd)

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 28. januarja 2010
PETER

Sonce vzide ob 7.31 in zatone ob 16.05
- Dolžina dneva 9.33 - Luna vzide 14.55 in zatone ob 6.04.

Jutri, PETEK, 29. januarja 2010
FRANC

VREME VČERAJ: temperatura zraka - 0,4 stopinje C, zračni tlak 1023,5 mb raste, veter 57 km na uro vzhodnik severo-vzhodnik, burja s sunki do 130 km na uro, vlaga 44-odstotna, nebo jasno, morje močno razgibano, temperatura morja 9,8 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 30. januarja 2010
Običajni urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Giulia 1 (040 635368), Oširek Vardabasso 1 (040 766643), Žavljje - Ul. Flavija 39/C (040 232253).

Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Giulia 1, Oširek Vardabasso 1, Korzo Italia 14 (040 766643), Žavljje - Ul. Flavija 39/C. Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Korzo Italia 14 (040 631661).

www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 15.40, 18.30, 21.20

»Avatar-3D«.

ARISTON - »Trieste Film Festival Alpe Adria Cinema«.

CINECITY - 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »Tra le nuvole«; 16.30, 20.00, 22.15 »Nine«; 16.30, 17.30, 18.30, 20.00, 21.00, 22.00 »Avatar-3D«; 17.15, 21.00 »Avatar-2D«; 16.15 »Cuccioli - Il codice di Marco Polo«; 15.50, 18.00, 20.10, 22.20 »Io, loro e Lara«; 15.50 »Il mondo dei replicanti«.

FELLINI - 16.40, 18.30, 20.20, 22.10 »A Single Man«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 18.20, 20.15, 22.15 »Io, loro e Lara«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Nine«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 20.15 »L'eleganza del riccio«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.45 »Cuccioli - Il codice di Marco Polo«; 18.15, 22.00 »Soul Kitchen«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.20, 18.40, 20.30 »Alvin in veverički«; 17.00, 19.10, 21.20 »Knjiga odrešitve«; 16.50 »Princesa in žabe«; 18.20, 21.30 »Avatar 3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Tra le nuvole«; Dvorana 2: 16.00, 22.10 »Avatar-2D«; Dvorana 3: 16.00, 18.00, 20.10, 22.20 »La prima cosa bella«; 16.20, 19.10, 22.00 »Avatar 3D«; Dvorana 4: 18.40, 20.15 »Hachiko, il tuo migliore amico«; 22.20 »Il quarto tipo«.

SUPER - Film prepovedan mladim pod 18. letom starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 18.15, 21.15 »Avatar-2D«; Dvorana 2: 17.40, 20.40 »Avatar-3D«; Dvorana 3: 17.45, 20.10, 22.10 »Tra le nuvole«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.10 »La prima cosa bella«; Dvorana 5: 17.30 »Cuccioli - Il codice di Marco Polo«; 20.00, 22.00 »Io, loro e Lara«.

Čestitke

Na Proseku danes naš MATEJ 10 let praznuje. Z njim se veselijo sestra Kristina in njegovi sošolci. Mnogo uspeha v življenju ti želimo!

Naša draga NEVICA ima rojstni dan. Vse najboljše, predvsem zdravja in osebne sreče ji iz srca želijo mož Radivoj Pahor, hčerka Vesna z Alešem, sin Miloš z Melanijo, mama Neva ter vsi bližnji in daljni sorodniki, prijatelji in znanci, ki se pridružujejo želji in voščilom, ker imajo slavljenko zelo radi in jo spoštujejo kot odlično šolnico, prav tako odlično psihologinjo in kulturno delavko. Nevica, tako naprej! Renče - Ljubljana - Trst.

Prireditve

AKWAABA GHANA... Dobrodošli v Gano!!« je naslov potopisnega predavanja Biserke Cesar, ki ga SKD Primorec iz Trebč prireja v petek, 29. januarja ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah. Avtorica večera bo v sliki in besedi na duhovit način predstavila svoje tri-mesečno bivanje v Gani, kjer je delala kot prostovoljka v lokalni šoli. Namišljenemu potovanju po afriških tleh bo sledila tudi »afriška zalkuska«. Toplo vabljeni.

SOMPD VESELA POMLAD v sodelovanju z Zvezo cerkvenih pevskih zborov prireja seminar in koncert »Na sončni strani ulice« - od swinga do jazza. Seminar bo vodila pevka Martina Feri z Mlajšo dekljsko pevsko skupino Vesela pomlad; ob klavirju Aljoša Starc. Seminar bo v soboto, 30. januarja, ob 15. do 19. ure v dvorani Finžgarjevega doma na Opčinah. Sledil bo ob 20. uri koncert. Vabljeni pevci in zborovodje, ki jih zanima muzikal in modernejši pristop k zborovski glasbi. Informacije: Mira (348-3016018), Nataša (335-7841541).

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNE DRUŠTEV in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti vabita na 16. revijo kraških pihalnih godb v soboto, 30. januarja, ob 20. uri v Kosovelov dom v Sežani. Nastopajo PO Divača, GD »Viktor Parma« Trebče, PO Ricmanje. **PIHALNI ORKESTER BREG** s sodelovanjem kulturnih društev Mačkolje in Primorsko prireja koncert orkestra in gojencev »Pozdrav letu«, ki bo v srenjski hiši v Mačkoljah v nedeljo, 31. januarja, ob 17.30. Vabljeni!

SKD BARKOVLE - Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete vabi v nedeljo, 31. januarja, na Praznik slovenske kulture. Tema večera: Znanje in bodočnost. Nastopil bo Trio - sopran Rebeka Hren Dragolič; flauta Ivana Barčič Mišič; klavir Paolo Biancuzzi. Priložnostna misel Matejka Grgič. Recitator Primož Forte. Začetek ob 17. uri.

KNJIŽNICA P.TOMAŽIČ IN TOVARIŠI SKD TABOR v sodelovanju s krajevno sekcijo VZPI-ANPI v sredo, 3. februarja, ob 20. uri v mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah predstavitve knjige John Earle »Il prezzo del patriottismo (Cena domoljublja). Na večeru sodelujejo: avtor John Earle, časnikar in raziskovalec Ivo Jevnikar, prof. zgod. Marina Rossi, raziskovalec in zgodovinar dr. Gorazd Bajc. Vabljeni!

KOMENTARJI

Komentiraj novice na
www.primorski.eu

LJUBLJANA - Podelitev priznanj JSKD za kulturne dosežke za leto 2009

Srebrna plaketa Davidu Clodigu za delo na glasbenem področju

Zlata plaketa za Nejo Kos za pomemben prispevek k razvoju plesne dejavnosti na Slovenskem.

Vsestranski kulturni delavec iz Beneške Slovenije Davide Clodig je med letošnjimi dobitniki priznanj Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti za leto 2009. Priznanje, srebrno plaketo, so mu slovesno izročili včeraj popoldne v veliki dvorani Doma Španski borci v Ljubljani.

Javni sklad podeljuje priznanja posameznikom ali skupinam za izjemne dosežke pri ustvarjalnem, poustvarjalnem, raziskovalnem, publicističnem in organizacijskem delu, kulturni vzgoji in izobraževanju, razvijanju kulturnega sodelovanja s Slovenci v zamejstvu in po svetu ter pri ohranjanju nacionalne kulturne dediščine. Zlato plaketo JSKD podeljujejo za izjemne ustvarjalne dosežke v daljšem obdobju ali za življenjsko delo, srebrno plaketo JSKD pa za dolgoletno uspešno delo.

Komisija za priznanja Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti je na podlagi vlog iz javnega razpisa za podelitev priznanj za leto 2009 sklenila, da zlato plaketo JSKD prejme Neja Kos, ki je s svojim strokovnim, animacijskim in organizacijskim delovanjem značilno sooblikovala svoj čas. Plaketo je prejela za svoje življenjsko delo, s katerim je pomembno prispevala k razvoju plesne dejavnosti na Slovenskem.

Davide Clodig pa je na predlog Inštituta za slovensko kulturo v povezavi z območno izpostavo JSKD v Tolminu, prejel srebrno plaketo sklada za dolgoletno uspešno delo na področju glasbenih dejavnosti.

Kot je bilo zapisano v obrazložitvi priznanja, je Davide Clodig približno deset let vodja špertske Glasbene matice, poučuje pa tudi na njenem oddelku v Bardu. Že 15 let je tudi zborodvodja. Dirigira zборе Naše vasi iz Tipane, Moški pevski zbor Matajur iz Klenja, vokalno skupino Beneške korenine iz Srednjega in Otroški zbor Glasbene matice Mali lujerji iz Špetra. Vodi tudi moški oktet v Bardu (Terska dolina), ki ga je ustanovil lani. Ves čas tudi komponira in prireja skladbe za svoje in druge zборе. Na prvem natečaju za zborovske skladbe za nagrado Ignacija Ota v letu 2003, ki ga bienalno prireja Zveza slovenskih kulturnih društev, je prejel nagrado za najboljšo skladbo za odrasle zборе. Uglasbil je tudi pozijo beneške pesnice Marine Cernetig za prvi skupni projekt vseh zamejcev »Preko mej«. Več otroških skladb je objavil v zbirki Pesmi iz vrta (Čedad, 2005). Večkrat je sodeloval z godalnim kvartetom Glasbene matice. Piše tudi izvirno glasbo za gledališče, med drugim za delo Ray-

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti je včeraj podelil svoja tradicionalna priznanja; med nagrajenci je bil tudi Benečan Davide Clodig (tretji z leve)

BOBO

monda Quenauja: Cica v metroju – SNG (Nova Gorica, 2008), stalno sodeluje z Beneškim gledališčem. Poleg tega spodbuja mladinske glasbene skupine in aktivno sodeluje kot mentor pri različnih delavnicah za mlade v Benečiji in Posočju, je tudi soavtor številnih publikacij in zgoščenk.

Srebrno plaketo je dobil tudi dr. Engelbert Logar, sodelavec Inštituta za etnomuzikologijo v Gradcu, ki raziskuje predvsem slovenske ljudske pesmi na Korškem s posebnim poudarkom na ljudski pesmi iz Podjune. Alojz Stražar je prejemnik plakete za svoje dolgoletno uspešno delo na področju gledaliških dejav-

nosti ter pri spodbujanju in razvijanju kulturnih dejavnosti, Milica Šadl pa za dolgoletno uspešno delo pri razvijanju in spodbujanju kulturnih dejavnosti. Vokalni kvintet Završki fantje pa je prejel srebrno plaketo ob svoji 25-letnici za uspešno delo na področju ljubiteljskih glasbenih dejavnosti.

FILM

Tim Burton predsednik žirije v Cannesu

Žiriji filmskega festivala v Cannesu bo letos predsedoval ameriški režiser Tim Burton. Imena ostalih osmih članov žirije bodo znana sredi aprila, je v torek sporočilo vodstvo festivala. Letošnji, 63. filmski festival v Cannesu bo letos potekal od 12. do 23. maja.

"Ko pomislimo na Cannes, pomislimo na svetovno kinematografijo. In kot so bili filmi zame vedno kot sanje, se mi bodo sedaj sanje uresničile," je ob tem dejal 51-letni režiser, ki je obenem dal vedeti, da že komaj čaka, da si bo lahko s ostalimi člani žirije ogledal najboljše filme z vsega sveta.

Burton je svojo kariero v filmskem svetu začel kot risar v Disneyjevih studiih. Leta 1982 je s kratkim animiranim filmom "Vincent" doživel prvi uspeh. Sledil je prvi celovečerec "Pee-wee's Big Adventure". Mednarodni preboj mu je uspel s komedijo Beetlejuice. Sledile so uspešnice, kot so Batman, Mars napada!, Velika riba in Ed Wood. Leta 2007 je na mednarodnem filmskem festivalu v Benetkah dobil zlatega leva za življenjsko delo.

GLEDALIŠČE - Jutri premiera v Šentjakobskem gledališču

Na odru Jesihova Govedina

Gre za družbeno angažirano satiro in priredbo otroške predstave Bikca Ferdinanda, ki ga je Jesih pred leti napisal za SSG

Gledališka komedija Govedina Legendarno v izvedbi Šentjakobskega gledališča iz Ljubljane je družbeno angažirana satira, prežeta z duhovitostjo. Avtor Milan Jesih je z aplikacijo človeških lastnosti na živali predstavil stereotipe zahodne civilizacije, kot sta požrešnost in manipulacija, je na današnji tiskovni konferenci povedal režiser predstave Jaša Jamnik.

Delo bodo premierno izvedli jutri ob 19.30. Igra Govedina legendarno je priredba besedila Bikec Ferdinand, ki ga je Jesih pred petimi leti napisal za otroško predstavo v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu. Predstava je bila za otoke prezahtevna, zato je avtor tekst kasneje predelal v radijsko igro. Toda kot je povedal Jamnik, ne gre za tipično radijsko igro, saj je skoraj vsa napisana

v verzih.

Igra temelji na igralskih izrazih, zato scenografije skoraj ni. Kostumi s pridihom komičnosti izhajajo iz podeželskega okolja in nimajo živalskih atributov, je povedala kostumografinja Ana Matijević. Avtor glasbe je Gregor Strniša skupaj z izvajalci.

Ameriški pisatelj Murno Leaf je leta 1935 napisal zgodbo o bikcu Ferdinandu, ki si namesto slavne smrti v bikoborski areni želi ležati pod plutovcem ter uživati v vonju cvetic. Tri leta kasneje je v Disneyjevem studiu nastal z oskarjem nagrajeni kratki animirani film. Eno najbolj znanih z zgodbo povezanih del pa je koncert Bikec Ferdinand z glasbeno podlago skladatelja Marka Fisha. Dramatik, avtor radijskih iger in prevajalec

Milan Jesih je izvirno pripoved razširil v dramo v verzih. Glavni liki so postali Muro, Sisko in Rujko, trije narcisoidni biki, ki sanjajo o bikoborbi in slavni smrti v areni ter so primerljivi z udeleženci resničnostnih šovov. Jesih je z aplikacijo človeških lastnosti na živali elegantno zaobšel moraliziranje o samoponiževanju sodelujočih, piše v spremnem besedilu k predstavi, ki bo premiero doživela jutri ob 19.30.

Jesih je svojo prvo pesniško zbirko Uran v urinu! izdal leta 1972. Leta 1969 je v soavtorstvu z Dušanom Jovanovičem ustvaril predstavo Pupilija, pa-pa Pupilo pa pupilčki. Njegovo zgodnejše ustvarjanje je ponavadi označeno kot ludizem. Med leti 1989 in 2000 je objavil pesniške zbirke Soneti, Soneti drugi in Jambi.

SLIKARSTVO - V razstavnih prostorih Generali v Trstu še danes in jutri

Izvirni portreti Gabry Benci

Umetnica razstavlja portrete nekaterih literatov, ki so se v Trstu ali rodili ali pa so bili z njim na nek način tesneje povezani

V razstavnih prostorih združenja Generali na trgu Duca degli Abruzzi v Trstu si lahko še do jutri ogledamo samostojno razstavo izvirnih portretov Gabry Benci, posvečenih nekaterim literatom, ki so se v Trstu rodili ali katerih življenjska zgodba se s tem mestom prepleta. Umetnica je prisotna na likovni sceni od sedemdesetih let dalje ter se poglobljeno posveča grafiki in slikarstvu. Če se v njenem slehernem likovnem delu obe vrstni nenehno prepletata, opažamo v novejših delih določene novosti.

Posebnost razstavljenih slik je v tem, da gre izključno za kolaže, skrbno zalepljene papirnate koščke. Na prvi pogled lahko označimo dela za psihološko poglobljena in likovno dovršena. Ko si jih pa pobližje ogledamo opazimo, da so njihovi obrazi v celoti izdelani iz kompozicije avtorjeve pisave. Ob vsaki sliki visi zato originalen rokopis, ki dovoljuje primerjavo med zapisom portretiranja in likovno preobrazbo le te. Če odseva pisava vsakogar njegov temperament velja to toliko bolj za portrete Gabry Benci, ki se je mojstrsko izkazala v obvladovanju ene zahtevnejših vrst ter s posamezne papirnate dele, ki sestavljajo celoto tonsko razlikovala in spretno usmerila naklone, da je poudarila pla-

stičnost obrazov ter tako posebej poteze in izraze.

Razen tega se je navdihovala po vsebinah, ki so jih Saba, Svevo, Joyce (**na posnetku levo**), Marin, Giotti, Voghera, Stuparich, Tomizza, Grisancich, Magris in slovenski pisatelj Poris Pahor (**na posnetku desno**) zapisali in si prizadevala poudariti njihove značajске poteze. Ciklus portretov «Volti di-versi» deluje enovito predvsem po kontrastu med grafično, črno-belo izdelanimi obrazi in barvnimi posegi oblačil dominantne med kontrastnima rdečo-oranžno in modro-vijolično kot bi v tej polarnosti smeli zaslediti značilnosti človeške uma, razpetega med razumom in čustvom, med ponotranjenostjo in ekstrovertiranostjo. Rdeča je obenem barva radoživosti, medtem ko vabijo modri toni k refleksivnosti.

Dinamični kompozicijski izrezi s svežino neprekrte voljne beline papirnate podlage vabijo gledalca, da spoznajo te edinstvene osebnosti nekoliko drugače. Pretanjena grafična govorica se tako spaja z barvo izraznostjo.

Razstava je na ogled v IV. nadstropju od 9.30 do 12.30, danes pa še od 15. do 18. ure.

Jasna Merku

DAN SPOMINA - Ob 65. obletnici osvoboditve nacističnega koncentracijskega taborišča

Slovesnost v Auschwitzu ob bridkem spominu na holokavst

Izraelski predsednik Peres v Nemčiji - Iranski verski voditelj Hamenej napovedal uničenje Izraela

OSWIECIM - Ob mednarodnem dnevu spomina na žrtve holokavsta in 65. obletnici osvoboditve nacističnega koncentracijskega taborišča Auschwitz so se na osrednji slovesnosti v poljskem Oswiecimu včeraj zbrali številni preživeli taboriščniki, svetovni voditelji in vojaški veterani. Enotni so si bili, da morajo dogodki izpred skoraj 70 let ostati svarilo bodočim rodovom.

Zbrane na slovesnosti sta uvodoma nagovorila gostitelja, poljski premier Donald Tusk in poljski predsednik Lech Kaczyński. Oba sta izpostavila izreden pomen osveščanja in razkrivanja resnice o holokavstu - najhujšem genocidu v zgodovini človeštva. Kot je poudaril Kaczyński, pa prav resnica o holokavstu danes verjetno boli marsikaterega vplivnega in pomembnega posameznika.

Slovesnosti na Poljskem sta se med drugim udeležila tudi izraelski premier Benjamin Netanjahu in predsednik Šimon Peres. Slednji je že dopoldne kot tretji izraelski predsednik v zgodovini nagovoril poslance v nemškem bundestagu. V čustvenem nagovoru v nemškem parlamentu je svet pozval, naj se tiste, ki so sodelovali v holokavstu in še živijo, privede pred sodišče.

Netanjahu je v osrednjem govoru na slovesnosti v Auschwitzu, ki so jo spremljali predirljivi zvoki siren, zatrdil, da kot voditelj judovskega naroda ne bo dovolil, da bi zlo še kadarkoli prizadelo njegove ljudi. Kot je opozoril, holokavst "ni bil delo podivjanih živali, temveč delo podivjanih ljudi". Netanjahu se je v svojih besedah dotaknil tudi Irana oziroma iranskega predsednika Mahmuda Ahmadinadžada, ki je v svojih izjavah večkrat podvomil v dejanski obseg holokavsta. Kot je namreč zatrdil, ne bodo nikoli dovolili, da bi tisti, ki zanikajo holokavst in oskrunjajo nagrobnike, izbrisali ali popačili resničen spomin na to tragedijo.

V Iranu je medtem vrhovni verski poglavar, ajatola Ali Hamenej, v eni svojih najostrejših izjav na račun Izraela v zadnjih letih napovedal uničenje judovske države. "Zagotovo bo prišel dan, ko bodo države v regiji priča uničenju sionističnega režima ... Ali bo od tega prišlo prej ali kasneje, je odvisno, kako bodo do tega vprašanja pristopile islamske države in muslimanski narodi," je na svoji spletni strani zapisal ajatola.

Kljub ostrmem mrazu in sneženju so se na slovesnosti v Oswiecimu zbrali številni preživeli taboriščniki, pa tudi njihovi sorodniki in prijatelji. Prav tako so se slovesnosti udeležili še živeči veterani ruske Rdeče armade, ki so leta 1945 osvobodili zloglasno taborišče in tedaj rešili peščico bolnih in obnemoglih taboriščnikov. Udele-

ženci so med drugim prižigali sveče ob glavnem spomeniku v Auschwitzu. Potekalo je tudi ekumensko bogoslužje, ki sta ga vodila glavni rabin Tel Aviva Izrael Meir Lau - rojen na Poljskem, oba njegova starša pa sta bila žrtvi holokavsta - ter glavni rabin na Poljskem Michael Schudrich.

Ob včerajšnji obletnici osvoboditve Auschwitza so se sicer odzvali tudi številni državniki in drugi predstavniki javnega življenja z vsega sveta, ki se slovesnosti na Poljskem niso udeležili. Papež Benedikt XVI. je med redno tedensko avdienco poudaril, da Auschwitz danes ostaja "nema priča nepredstavljive krutosti nacistov med drugo svetovno vojno", ki se ne sme več ponoviti. Nemški papež je bil sicer v otroštvu tako kot večina tedanjih mladostnikov tudi sam član Hitlerjeve mladine.

Tudi ameriški predsednik Barack Obama je spominjanje žrtev holokavsta označil kot dolžnost vsakega posameznika, Auschwitz pa označil kot simbol absolutnega zla in svarilo bodočim rodovom, da se kaj takega v prihodnosti ne bi več ponovilo.

Ruski predsednik Dmitrij Medvedjev, ki se zaradi neodložljivih obveznosti osrednje slovesnosti na Poljskem ni mogel udeležiti, čeprav je bil nanjo povabljen, je v izjavi za javnost med drugim poudaril, da je v prihodnosti treba preprečiti predvsem posamezne poskuse poveličevanja nacizma. Ob tem je dodal, da se je teh dogodkov nujno spominjati, saj je le to lahko opomin mlajšim rodovom, ki grozot vojne in holokavsta k sreči niso izkusili.

Nacistični Auschwitz v poljskem Oswiecimu je bil največje nemško koncentracijsko taborišče med drugo svetovno vojno in hkrati središče izvajanja holokavsta, kjer so v plinskih celicah pobili več kot milijon ljudi. Poleg tega so številni umrli zaradi izčrpanosti, mučenja, lakote in posledic psevdomedicinskih poskusov. Ko so vojak Rdeče armade pred 65 leti taborišče osvobodili, so lahko rešili le še 7650 bolnih in izčrpanih taboriščnikov. Vse ostale še živeče taboriščnike, okoli 58.000, so nacisti med umikom odpeljali iz taborišča in jih poslali na "pohod smrti", kjer je večina umrla zaradi mraza ali pod streli stražarjev. (STA)

Šimon Peres

ANSA

AFGANISTAN - Danes v Londonu o novi strategiji

Za talibane je londonska konferenca »zapravljanje časa«

KABUL/BERLIN - Talibani so konferenco o prihodnosti Afganistana, ki bo danes potekala v Londonu, včeraj označili kot "zapravljanje časa" in obenem ponovili svojo zahtevo, da mednarodne sile takoj zapustijo Afganistan. Ob tem so poudarili, da tokratno srečanje zagotovo ne bo prineslo prav nič več rezultatov, kot so jih prinesla podobna srečanja v preteklosti.

Talibani so v izjavi na svoji spletni strani med drugim še zapisali, da ekonomske pobude v okviru londonske konference talibanskih borcev zagotovo ne bodo odvrnile od uresničevanja njihovih ciljev. "Naši borci se ne borijo za denar in oblast, pač pa za islam in za končanje okupacije naše države," so zapisali.

Od osemletne prisotnosti mednarodnih sil v Afganistanu po njihovem nima koristi prav nihče - razen preprodalcev mamil, skorumpiranih politikov, kršiteljev človekovih pravic in okupatorjev v vladnih pisarnah. Kot so še dodali,

Afganistan zagotovo ne bi predstavljal grožnje nobeni državi, če bi tuje sile vrnile oblast tistim, ki jim pripada.

Do konference so kritične tudi oblasti v Teheranu, ki so včeraj sporočile, da se je ne bodo udeležile. "Iran tega srečanja ne ocenjuje niti kot smiselnega niti kot koristnega in zato na njem ne bo sodeloval," je sporočil tiskovni predstavnik iranskega zunanjega ministrstva Ramin Mehmanparast. Kot je še opozoril, konferenca ne more rešiti težav Afganistana, saj temelji na ideji krepitve tuje vojaške prisotnosti in neupoštevanju resničnih korenin konflikta.

Medtem pa se priprave na današnjo konferenco, na kateri bodo predstavniki afganistanskega vodstva skupaj z voditelji zahodnih držav razpravljali o nadaljnji strategiji za zadušitev afganistanskega uporniškega gibanja pod vodstvom talibanov, kljub vsemu nemoteno nadaljujejo. Afganistanski predsednik Hamid Karzaj, ki je sinoči že prispel v London, pričakuje, da mu bo uspelo za-

gotoviti zadostno podporo načrtu, po katerem naj bi zmerne talibane prepričali, da v zameno za denar in službe odložijo orožje.

Da bo londonska konferenca odločilna za bodočo strategijo v Afganistanu je prepričana tudi večina zahodnih voditeljev. Nemška kanclerka Angela Merkel je včeraj v nagovoru v bundestagu izrazila prepričanje, da bo četrtkova konferenca odločilnega pomena za to, ali se bo strategija v državi pod Hindukušem končala z uspehom ali ne. "V Londonu bomo določili smer, v katero bo strategija v Afganistanu šla v prihodnje. Prepričana sem, da bodo prav londonski ključni odločilni za uspeh ali poraz začete misije," je v Berlinu ocenila Merklova. Ob tem je sicer priznala, da so občutki glede uspešnosti misije po osmih letih mešani. "Bilo je nekaj uspehov, a tudi mnogo preveč porazov. Ni dvoma o tem, da zastavljeni ciljev nismo dosegli, zato moramo ukrepati," je bila odločna Merklova. (STA)

ZDA - Prvi predsednikov govor o položaju v državi

Obama skuša obnoviti stik z razočaranimi volivci

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama je sinoči ob 21. uri po vzhodnoameriškem oziroma danes zjutraj ob 3. uri po srednjeevropskem času imel svoj prvi govor o položaju v državi, v katerem je po letu dni zamujenih priložnosti skušal znova najti stik z volivci. Poudarki govora, ki so ga prenašale ameriške televizije, so po napovedih bile na gospodarstvu.

Ameriška ustava po vzoru britanske monarhije od državnega vodje zahteva, da "od časa do časa" kongresu poroča o stanju v državi. Prvo poročilo v obliki govora je podal predsednik George Washington v takratni prestolnici New York, njegovi nasledniki pa so tak način poročanja prekinili in so pošiljali pisna poročila. Govore je leta 1913 obnovil predsednik Woodrow Wilson in z redkimi izjemami se nadaljujejo do danes.

Predsednik ZDA vsako leto proti koncu januarja pride v kongresno dvorano pred člane obeh domov kongresa in vrhovnega sodišča ter predstavnike administracije. Po tradiciji enega člana vlade skrijejo za vsak primer, če bi se zgodila katastrofa, po 11.

BARACK OBAMA

ANSA

septembru 2001 pa skrijejo tudi nekaj članov kongresa. Predsednik se v govoru, ki ga redno prekinja aplavz predvsem članov njegove stranke, pohvali za dosežki v preteklem letu in napove prioritete za naprej.

Obama naj bi tokrat govoril predvsem o prihodnosti, ker se na domačem področju razen s potrditvijo stimulacijskega zakona ne more pohvaliti z uspehi. Pa tudi na mednarodnem področju ni bilo bistvenih prebojev in dobrih novic, razen Nobelove nagrade za mir, s katero se ne bo hvalil, ker se tudi sam zaveda, da jo je dobil bolj za vzpodbudo kot priznanje za doseženo, če-

prav mu je ugled ZDA v svetu uspelo izboljšati.

Tiskovni predstavnik Bele hiše Robert Gibbs je napovedal, da bo predsednik govoril predvsem o tem, kako vzpodbuditi gospodarstvo in povečati zaposlovanje. To je tema, ki volivce najbolj zanima, kar so pokazale nadomestne volitve za senatni sedež demokrata Edwarda Kennedyja v Massachusettsu pred tednom dni, ki jih je dobil republikanec Scott Brown. Obama naj bi pozval k potrditvi drugega stimulacijskega paketa v obliki davčnih olajšav majhnim podjetjem za zaposlovanje in za obnovo hiš in stanovanj v smeri večje energetske učinkovitosti.

Obama se je začel zavedati, da naraščanje proračunske porabe ni priljubljeno pri volivcih, čeprav gre za porabo, ki gre v njihovo korist, saj jim davkov še ni znižal. Vendar pa je 1400 milijard dolarjev primanjkljaja številka, ki razumljivo povzroča skrb. Napovedal naj bi simbolično zamrznitev plač najbolje plačanih članov svoje administracije, pa tudi zamrznitev rasti porabe za določene domače programe. (STA)

HAITI - Po uničujočem potresu

Konferenca za obnovo bo marca v New Yorku

BRUSELJ - Mednarodna konferenca za obnovo Haitija bo marca v New Yorku, so včeraj sporočili v Bruslju. EU sicer nadaljuje prizadevanja za pomoč prebivalcem otoka, ki ga je 12. januarja prizadel katastrofalen potres. Nova Evropska komisija bo predlagala vzpostavitev posebne skupine za krizno odzivanje, s čimer želi okrepiti vidnost EU na terenu.

Po najnovejših podatkih, ki jih je posredovala Evropska komisija, so doslej našli in pokopali okoli 110.000 mrtvih, vendar naj bi bilo mrtvih po ocenah haitijske vlade okoli 200.000. Takojšnje zatočišče potrebuje okoli milijon ljudi, okoli 3,5 milijona ljudi je bilo prizadetih. Na otoku še vedno pogrešajo 869 Evropejcev.

Na Haiti je sicer včeraj po navedbah komisije tudi prispela nova enota EU za civilno zaščito, ki je prevzela usklajevanje na terenu od prve enote, na terenu pa zagotavlja svežo vodo in zdravniško oskrbo. Enota deluje v okvi-

Opozicija na Šrilanki zavrača zmago Rajapakseja

KOLOMBO - Potem ko je volilna komisija včeraj predsednika Mahinda Rajapakseja uradno razglasila za zmagovalca torkovih predsedniških volitev na Šrilanki, je vodja opozicije, general Sarath Fonseka rezultate zavrnil in napovedal, da bo sprožil postopek za njihovo razveljavitev. Volilna komisija je po prejemu več kot polovice glasov sporočila, da je Rajapakse zmagal s 57,9 odstotka glasov, njegov glavni tekmelec na volitvah, general Fonseka pa je prejel 40,1 odstotka glasov.

V prestolnici Kolombo je bilo včeraj napeto, čeprav so ljudje na ulicah tudi z ognjemeti praznovali zmago Rajapakseja.

V Davosu optimizem med poslovnimi voditelji

DAVOS - Vodilni managerji zrejo v prihodnost z optimizmom, je pokazala anketa, ki jo je ob začetku Svetovnega gospodarskega foruma med 1200 vodilnimi managerji iz 54 držav izvedla svetovalna in revizijska hiša PriceWaterhouseCoopers. Kar 81 odstotkov vprašanih tako na prihodnost gleda s pozitivnimi občutki. Dve tretjini jih že v drugi polovici letošnjega leta pričakuje izrazito izboljšanje konjunkturnih gibanj, okoli tretjina pa jih za letos napoveduje tudi izboljšanje poslovnih izidov. Medtem ko 81 odstotkov vodilnih gospodarstvenikov v prihodnost zre z optimizmom, jih je 16 odstotkov še vedno pesimističnih. V povratek k rasti v naslednjih treh letih pa jih verjame kar 90 odstotkov. Petdnevnega foruma, ki ga je sinoči odprl francoski predsednik Sarkozy, se bo udeležilo več kot 2500 političnih in gospodarskih voditeljev iz več kot 90 držav.

V Porto Alegreu deseti Svetovni socialni forum

PORTO ALEGRE - V brazilskem pristaniškem mestu Porto Alegre so se tudi letos zbrali levičarski aktivisti iz vsega sveta, ki razpravljajo o tem, kako priti do socialno pravičnejše družbene ureditve, kot je kapitalizem. Svetovni socialni forum letos praznuje deseto obletnico. Korenine gibanja segajo v "revolucionarno leto 1999" oziroma v čas zasedanja Svetovne trgovinske organizacije (WTO) v ameriškem Seattleu, kjer so udeležence, novinarje in javnost prese-netile množične, občasno tudi nasilne demonstracije nasprotnikov globalizacije. Letošnji forum poteka od 25. do 29. januarja pod geslom Mogoč je drugačen svet. (STA)

ru mehanizma EU za civilno zaščito, ki usklajuje pomoč na evropski ravni in je del zmogljivosti za hitro odzivanje EU. Haiti je bil včeraj že tretji teden zapored glavna tema na rednem tedenskem zasedanju Evropske komisije. Predsednik komisije Jose Manuel Barroso je po srečanju poudaril, da mora biti prizadevanja še naprej osredotočena na humanitarno pomoč, takojšnjo pomoč pri ponovni vzpostavitvi državnih zmogljivosti ter dolgoročno na ponovno obnovo Haitija. EU bo skupaj z Združenimi narodi in Svetovno banko ter preostalimi pomembnimi partnerji v okviru misije za oceno potreb po katastrofi pripravila strateški načrt, ki naj bi bil potrjen na konferenci o obnovi te karibske države, ki bo marca v New Yorku. Prav tako si bo nova Evropska komisija, takoj ko bo začela delati, prizadevala za okrepitev kriznega odzivanja EU, s čimer želi unija predvsem povečati svojo vidnost na terenu. (STA)

GORICA - Ulica Garibaldi bo dokončana in opremljena spomladi

Občinska uprava vztraja pri ureditvi cone za pešce

Promet z redkimi izjemami bo prepovedan, nad prestopnike tudi z videokamerami

Včerajšnje srečanje s trgovci na županstvu (levo), računalniški prikaz novega videza Ulice Garibaldi (desno)

BUMBACA

»O vsem se lahko še pogovarjamo razen o izbiri občinske uprave, da bo tod splejana cona za pešce in da bo promet prepovedan. Od tega ne bomo odstopali.« S temi besedami je župan Ettore Romoli sprejel včeraj trgovce in gostince iz Ulice Garibaldi, ki čakajo na dokončno ureditev in odprtje pretlakovane ulice. »Ta bo postala ena izmed najbolj elegantnih in privlačnih goriških cest,« je dodal župan. Novi videz ulice je res obetaven, vendar vsako navdušenje danes usiha spričo umazanije, zlasti zaradi cigaretnih ogorkov, žvečilnih gumijev, pasjih iztrebkov in odvrženih vrečk z odpadki. Vsega tega naj bi bilo konec, ko bo ulica odprta skoraj izključno pešcem in kolesarjem, ko bodo kavarnarje privlačile z mizicami in stoli na prostem, ko bodo prižgali novo razsvetljavo, ko bodo pločnike posejali s klopmi - pred teatrom in do križišča z Ulico Morelli -, s cvetjem, stajali za kolesa in drugo urbano opremo, ko bodo preprečevali dostop na ulico vozilom tudi s pomočjo videokamer, ki bodo ovekovečile registrsko tablico in prestopnike nagradile z globami.

Ulica bo dokončana in opremljena predvidoma spomladi. V kratkem se bo osebje občinskih tehničnih služb spet sestalo s trgovci, zato da skupaj izberejo klopi, koše za odpadke, vaze za cvetje in podobno; opremo bodo dobili v roku 60 dni, v tem času pa bodo pretlakovalci dokončali delo. Ulice namreč ne morejo še odpreti, ker jim vlaga preprečuje, da bi s posebnim lepilom pritrdili gramoz, ki obdaja porfirne kocke; poskusili so v torek, a je stopnja vlage še vedno previsoka, je pojasnil Romoli, ki mu je pritrdjeval vodja tehničnih uradov na občini Ignazio Spanò.

Dostop v Ulico Garibaldi bo po novem omogočen le dobaviteljem - po vnaprej določenem urniku, ko je po ulici najmanj pretoka ljudi - in tistim, ki imajo v ulici vhod v garaže, ni pa še padla odločitev o tem, od kod se bodo pripeljali avti. Načrtovalci so predvideli vhod v ulico s trga županstva in izhod po Ulici Morelli, Romoli pa vztraja pri tem, da bi tako vhod kot izhod potekala po Ulici Morelli. »V tem primeru bi Ulice Garibaldi ne zaprli samo s Korza Verdi, a tudi s trga pred županstvom. Da bo zapora fizična in lepo vidna, bomo uporabili cvetje, še raje pa trajnejše elemente, na primer velike kamnite kroglice,« je pojasnil župan in pripomnil, da o tem še ni preprčil poveljstva mestnih redarjev, ki opozarjajo, da je Ulica Morelli ozka in da bo tam zaradi novega parkirišča promet povečan; občina je že izdala dovoljenje za začetek del za ureditev parkirišča z 38 mesti, v katerem bo dostop iz Ulice De Gasperi, izhod pa po Ulici Morelli. Napovedal je še, da razmišljajo o tem, da bodo namesto vzdvižnih stebričev namestili ob vhodu v ulico videokamero, ki bo posnela registrske tablice. »Če avto ne pripada lastnikom garaž ali dobaviteljem, bodo njihovi lastniki za prestopke kaznovani,« je dejal župan in navedel, da se kljub pregradam najdejo prestopniki, kakor pravi izkušnja iz Ulice Monache, kjer se je že našel sofer, ki je zavozil na tamkajšnje zelenice.

Nove svetilne naprave bodo pritrdili na stene hiš, ko bo odpravljen člen deželnega zakona, na podlagi katerega mora biti jakost goriške razsvetljave nizka, »kar naj bi bilo povezano s tem, da je na znanstvenem liceju

astronomski observatorij, kot je zapisano v zakonu, v resnici pa observatorija ni,« je še povedal župan in k skrbi za čisto in osvetljeno ulico pozval tudi trgovce in lastnike kavnar, ki bodo lahko nameščali pred lokale mizice in sedeže, toda spodobne in z značilnostmi, ki bodo določene po novem pravilniku.

SOVODNJE - Podjetje Minerva izkorišča sončno energijo

Fotovoltaična streha

Danes predajo namenu tudi napravo za polnjenje baterij električnih avtomobilov

Pri Minervi so s fotovoltaičnimi paneli prekrili 550 kvadratnih metrov strehe. Letno bodo proizvedli 70.000 kilovatnih ur energije; česar ne bodo porabili za lastne potrebe, bodo brezplačno dali na razpolago na električnem omrežju.

Podjetje Minerva je na streho svojega sedeža in hale namestilo fotovoltaične panele, s katerimi je postala družba energetska samozadostna, obenem pa ne onesnažuje ozračja z ogljikovim dioksidom.

Danes popoldne bodo pomembno pridobitev uradno predali namenu, svojo prisotnost na krajši svečanosti pa sta napovedali prefektinja Maria Augusta Marrosu in sovojenjska županja Alenka Florenin. Hala podjetja Minerva se namreč nahaja v Ulici Bratov Rusjan na območju sovojenjske občine, kjer so posebno zadovoljni nad naložbo v obnovljive vire energije. Med današnjo svečanostjo bodo predstavili tudi prvo napravo v pokrajini, pri kateri bo mogoče brezplačno polniti baterije električnih avtomobilov. Pri Minervi so s fotovoltaičnimi paneli prekrili 550 kvadratnih metrov strehe, naložba pa je vredna 450.000 evrov. Letno bodo proizvedli 70.000 kilovatnih ur energije; česar ne bodo porabili za svoje potrebe, bodo brezplačno dali na razpolago na električnem omrežju. Gradnja naprave se je pričela junija lani in zaključila septembra, ko so začeli izkoriščati sončno energijo. V zadnjih tednih so namestili napravo za polnjenje baterij električnih avtomobilov in panele povezali še na sistem za ogrevanje hale in uradov.

RONKE - Vzleteli iz Avstrije

Zasilni pristanek zračnih balonov

Petim zračnim balonom s posadko, ki so se udeleževali tekmovanja v Avstriji, so zračni tokovi pošteno ponagajali in jih odpeljali daleč stran od načrtovanega kraja pristanka, na Goriško. Eden izmed teh je pristal na stopnišču spomenika v Redipulji.

Neobičajnega obiska z neba so se prvi zavedeli krajani in osebje ronškega letališča. Zračne balone so opazili včeraj v zgodnjih popoldanskih urah, okrog 15.30. Patrulja letališke policije se je nemudoma odpravila na kraj pristanka enega izmed balonov, k spomeniku padlim v prvi svetovni vojni v Redipulji. Zatem so v različnih krajih pristali še ostali baloni ter

GORICA

»Proračun brez razvojne vizije«

Goriški občinski svetniki iz vrst opozicije so razočarani nad proračunom, ki ga je za letošnje leto pripravil odbor župana Ettoreja Romolija. Po njihovih besedah v njem ni nikakršne razvojne vizije, tudi novih projektov pa ni od nikoder. V občinskem svetu se je razprava o proračunu začela v torek; pred začetkom zasedanja so svetniki na predlog načelnika svetniške skupine Oljke-Demokratske stranke Federica Portellija določili, da se bo občinski svet zaključil pred polnočjo in nadaljeval včeraj. Tako v torek svetniki o sklepu še niso glasovali, saj se je zasedanje zaključilo nekaj po 23. uri, kakorkoli pa so si o njem ustvarili mnenje, ki je za opozicijo vsekakor negativno.

»V proračunu ni nobenih novosti. V bistvu so vzeli proračunske dokumente iz prejšnjih let, jih prepisali, tu pa tam kaj spremenili, tako da letošnji proračun nima nikakršne razvojne vizije. Nekateri projekti so bili vključeni v proračun in v načrt javnih del že pred dvajsetimi leti, zdaj pa njihovo uresničitev predstavlja iz leta v leto,« pravi občinski svetnik Oljke-Slovenske skupnosti Silvan Primosig. Po njegovih besedah tako tudi letos ne bodo prenovili in širili pokopališč v Pevmi in Podgori, saj so posega prestavili za dve leti. »Leta 2012 naj bi opravili poseg na pokopališču v Podgori, čeprav dvomim, da bo do tega prišlo,« pravi Primosig in opozarja, da v proračunu ni postavk, ki zadevajo financiranje projektov iz zaščitnega zakona 482 iz leta 1999. »Pred leti je bilo v ta namen v proračun vključenih 18.000 evrov za večjezične cestne znake in table, po vsej verjetnosti pa se je ta denar že izgubil po poti,« pravi Primosig, ki je kritičen tudi glede projektov odbornika Antonia Devetaga o oživitvi goriškega gradu. »Če mesto ne na novo oživi, tudi grad nima prihodnosti,« poudarja Primosig in opozarja, da bi treba poživiti tudi grajsko naselje, saj bi le tako priklicali več obiskovalcev na grad.

Iz vrst opozicije so že v torek obžalovali dejstvo, da župan Romoli pred začetkom predstavitve proračuna ni obrazložil političnih smernic, na podlagi katerih je bil proračun pripravljen. »Župan je v nekaj minutah pojasnil nekaj tehničnih sprememb, nikakor pa ni razložil programskih in razvojnih smernic, ki jim uprava namerava slediti,« poudarja občinski svetnik Oljke-Demokratske stranke Aleš Waltritsch; po drugi strani pa Portelli opozarja, da je uprava zavrnila popravek o uporabi denarja, ki ga bo občina prejela od prodaje nekaterih nepremičnin. Portelli se je zavzel, da bi zbrana sredstva vložili v javna dela na območju rajonov, kjer so bile nepremičnine prodane, toda večina z njegovim predlogom se ni strinjala. (dr)

• **[NE] OSREDNJA PREŠERNOVA PROSLAVA** •

PASSION THE PRESSHEREN

Andrej ROZA ROZMAN

**Kulturni dom Gorica (Ul. I.Brass 20)
Torek, 2. februarja 2010, ob 20.30**

Info in predprodaja vstopnic:
Kulturni dom v Gorici (tel. 0481 33288)

GORICA - Pred obeležjem deportirancem svečanost v spomin na holokavst

Demoniziranje različnosti lahko vodi v nove tragedije

Gherghetta opomnil politike - Prefektinja izročila priznanja bivšim deportirancem in njihovim sorodnikom

SAN PIER - Knjiga Dorice Makuc

V Laškem zgodbe slovenskih deklet

Predstavitve knjige Dorice Makuc

ALTRAN

Zgodbam slovenskih deklet, ki so bila internirana v nemška koncentracijska taborišča, so prisluhnili udeleženci srečanja, ki je v tork potekalo v občinski knjižnici v kraju San Pier d'Isonzo. Na njem so na pobudo občinske uprave in raziskovalnega središča Leopoldo Gasperini iz Gradišča predstavili knjigo Dorice Makuc »Le nostre ragazze vanno in Germania«. Publikacija je prevod knjige »Naša dekleta v Nemčijo gredo«, ki jo je Dorica Makuc napisala pred nekaj leti; italijansko verzijo so izdali sklad Dorče Sarđo, Goriška Mohorjeva družba in raziskovalni center Leopoldo Gasparini iz Gradišča, ki je je na torkovi predstavitvi zastopal tajnik Dario Mattiussi. Prisotne so nagovorili tudi župan iz San Piera Claudio Bignolin, njegov odbornik Riccardo Zandomeni in predsednik pokrajine Enrico Gherghetta. Slednji je poudaril, da so diktatorski režimi izkoriščali drugačnost za utrjevanje svoje oblasti, opozoril pa je tudi, da se podobnih trikov marsikje poslužujejo še danes.

Predstavitve knjige je ob prisotnosti Dorice Makuc vodil Mattiussi. Po njegovih besedah je imela goriška pokrajina največ deportirancev v primerjavi s številom prebivalstva, v Nemčijo pa so bili odpeljani predstavniki vseh tu živčnih narodnih skupnosti. Mattiussi je pri tem opozoril, da sta se zgodovinska spomina slovenske in italijanske narodne skupnosti malokdaj srečala, zato pa Italijani slabo poznajo gorje, ki so ga med vojno doživeli Slovenci. V nadaljevanju je Mattiussi na podlagi pričevanj bivših deportirank spregovoril o ženskem zaporu na Kostanjevici, moškem v Podgori in o zbirnem središču v Zdravščinah, kjer je šla večina slovenskih internirancev. Dalje je spomnil na fašistično taborišče v kraju Fraschette, seveda pa je spregovoril tudi o deportacijah v Nemčijo, kjer je izgubilo življenje največ deklet. V okviru predstavitve knjige so odprli tudi razstavo, ki jo je postavil na ogled Luciano Libertom, posvečena pa je znamenjem, ki so jih v taboriščih za sabo pustili interniranci.

Demoniziranje različnosti je lahko vzrok novih tragedij. V to je prepričan predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta, ki je med včerajšnjo svečanostjo ob dnevu spomina na žrtve holokavsta pozval politike, naj ne špekulirajo nad atavičnim strahom pred nepoznanim sočlovekom.

Spominska svečanost se je pričela pred obeležjem pred železniško postajo. Prisotne krajevne upravitelje, predstavnike borčevskih in vojaških organizacij, politične in javne delavce je nagovoril bivši general Nicola Netti in opozoril na gorje, ki so ga Judje doživeli med drugo svetovno vojno. Spomnil se je tudi goriške judovske skupnosti, ki so jo v celoti deportirali v Nemčijo 23. novembra leta 1943. V nadaljevanju so prebrali imena vseh goriških deportiranih Judov in se z molitvijo spomnili vseh žrtev nacističnega in fašističnega nasilja. V imenu zveze VZPI-ANPI je spregovoril Silvino Poletto in opozoril, da je spomenik pred železniško postajo posvečen 354 prebivalcem raznih krajev goriške pokrajine, ki so umrli v taboriščih. Spomnil se je tudi odkritja obeležja, do katerega je prišlo leta 1990 in njegovega pomena za utrjevanje bratstva med evropskimi narodi. V imenu goriške občine je prisotne nagovoril Dario Baresi, nato pa je drugi del spominske svečanosti potekal v sosednji dvorani pokrajinskega prevoznega podjetja APT. Uvodoma je nastopil kvintet harmonikarjev Glasbene matice, ki ga sestavljajo Fulvio Jurinčič, Manuel Figheli, Erik Kuret, Giulia Valassi in Dejan Vidovič, nato pa je spregovoril Gherghetta. Opozoril je, da so bila koncentracijska rezultata politične propagande, ki je temeljila na demoniziranju Judov in drugačnih nasploh. Po mnenju Gherghette tudi današnja družba ni imuna pred pojavi ksenofobije, ki lahko imajo nepredvidljive posledice, zato pa po njegovem mnenju politiki nikakor ne bi smeli podpirati sovražstva med narodnimi in verskimi skupnostmi.

V nadaljevanju svečanosti, ki sta jo skupaj priredili pokrajina in prefektura, je prefektinja Maria Augusta Marrosu izročila priznanje bivšemu deportirancu Mariu Simazu, ki je bil interniran v Natzeilerju in Markischu. Priznanje so prejeli tudi sorodniki Pasqualeja Bruna, Giacinta Fantina, Tullia Moratta in Ulderica Zorzina, ki so bili deportirani v nemška taborišča, umrli pa so pred nekaj leti. Po izročitvi pri-

Prefektinja izročila priznanje bivšemu deportirancu Mariu Simazu (desno); enominutni mol v spomin na umrle taboriščnike

BUMBACA

znanj so predvajali film »Adesso sono nel vento«, ki sta ga posnela dijaka zavoda Brignoli iz Gradišča Luca Fornasiero in Chiara Giarda, potem ko sta leta 2008 z vlakom spomina obiskala Auschwitz. Ravno o ekskurzijah, ki ji pokrajina skupaj z združenjem »Terra del Fuoco« žele nekaj let, je nato spregovoril pokrajinski odbornik Marko Marinčič. »Pomembno je, da mladi s svojimi očmi vidijo, kaj se je dogajalo

v taboriščih. Na ta način postanejo nosilci spomina in med sošolci širijo zavest o tragediji deportacije,« je poudaril Marinčič in pojasnil, da bo v začetku februarja 50 višješolcev iz raznih krajev pokrajine odpotovalo z vlakom spomina v Auschwitz. Poleg tega letos pokrajina po besedah Marinčiča prireja še projekt »Memoria e impegno«, v okviru katerega bodo mladi obiskali Jasenovac, otok Rab in Goli otok. (dr)

NOVA GORICA - Pismo premieru

Goriška društva zahtevajo delitev Primorske na dvoje

»Demagoške ideje o "enotni Primorski" v korist Obale«

V odprtem pismu predsedniku slovenske vlade Borutu Pahorju je šest novogoriških društev opozorilo na pomen ustanovitve samostojne pokrajine na severnem delu in s tem delitev Primorske na dve regiji. »Koncept razvoja, ki podpira le os Koper-Ljubljana-Maribor, je uničujoč za vso Slovenijo,« so zapisali v pismu. »Sredstva javnega obveščanja poročajo, da vlada intenzivno pripravlja regionalizacijo države. Na osnovi doseganih slabih izkušenj, ki jih imamo več kot preveč, smo na Goriškem upravičeno zaskrbljeni, kakšno rešitev nam pripravljate. V Novi Gorici in na Goriškem kot ogroženi regiji na samem zahodnem robu slovenstva zahtevamo enake možnosti razvoja, kot jih imajo Ljubljana, Koper in Maribor,« so v odprtem pismu zapisali Društvo Humanistov Goriške, Društvo Krea, Forum za Goriško, Goriško društvo za kakovost bivanja, Območno združenje borcev za vrednote NOB Nova Gorica in TIGR Goriške. Člani omenjenih društev pod-

pirajo vsa prizadevanja mestnega sveta mestne občine Nova Gorica ter župana in državnega poslanca Mirka Brulca, ki je pred kratkim protestiral proti predlogu združitve območnih geodetskih uprav Koper in Nova Gorica v katastrski urad Koper.

»Zadnjih dvajset let, to je v samostojni Sloveniji, doživljamo od države stalno in načrtno zapostavljanje razvoja našega območja. Zato odločno terjamo, da se na Primorskem oblikujeta dve pokrajini; ena na severu, druga na jugu. Demagoške ideje o "enotni Primorski" služijo izključno cilju osiromašenja celotne zahodne Slovenije za koristi Obale,« še piše v odprtem pismu Pahorju. »Lokalna samouprava je namenjena ljudem, da čim bolj uspešno samoupravno rešujejo svoje lokalne probleme. Tak razvoj pa nam na severnem delu Primorske zagotavlja samo lastna pokrajina,« zaključujejo podpisniki, ki od Pahorja pričakujejo veliko, saj da premier izhaja ravno s tega območja.

GORICA - Sandi Volk med dijaki licejskega pola

Korenine zla

Tržaški zgodovinar predaval o požigu Narodnega doma in zatiranju Slovencev

Dijaki licejskega pola Trubar-Gregorčič so spoznali korenine zla, ki je doseglo najvišjo stopnjo krutosti s koncentracijskimi taborišči. O požigu Narodnega doma pred tanko devetdesetimi leti in o zatiranju Slovencev po prvi svetovni vojni je v višješolskem avditoriju spregovoril tržaški zgodovinar Sandi Volk, ki je prve nasilne dogodke uokviril v mednarodna dogajanja. Pojasnil je, kakšen odnos so imeli tržaški nacionalisti do slovenske narodne skupnosti in zakaj so jo hoteli kratkoma uničiti.

Srečanje so uvedli dijaki 2. klasičnega liceja, ki so pod mentorstvom prof. Tjaše Ruzzier prebrali odlomek iz knjige Borisa Pahorja Grmada v pristanu, Giulia Bastiani in Lucrezia Bogaro pa sta poskrbeli za nekaj recitacij. Predavanje so priredili ob dnevu spomina na holokavst in z namenom, da bi spoznali tudi okoliščine, ki so pripeljale do tragedije deportacije. Že v tork so se dijaki licejskega pola udeležili srečanja, ki ga je v deželnem avditoriju priredila pokrajina in na katerem sta spregovorila bivša deportiranca Vilma Braini in Mario Candotto.

Sandi Volk (zgoraj); dijaki med predavanjem

BUMBACA

GORICA - Predstavili priročnik o uporabi slovenščine v javnosti

Proti asimilaciji z uveljavljanjem pravic

Še vedno poitalijančeni priimki vidnih predstavnikov manjšine znak malomarnosti

Terpin, Mucci in Frandolič (levo) ter udeleženci srečanja v Galeriji Ars (desno)

BUMBACA

V Galeriji Ars na Travniku, nad Katoško knjigarno, so v torek predstavili priročnik z naslovom Pravica do uporabe slovenščine pred sodno oblastjo in javno upravo. Zajeten izbor pravnih dokumentov in sodnih razsodb, ki ga je ob koncu lanskega leta izdalo društvo Jadro iz Laškega, so na goriškem večeru predstavili predsednik društva Jadro Karlo Mucci ter odvetnika Renzo Frandolič in Damijan Terpin, medtem ko je v imenu organizatorjev - društvo Anton Gregorčič, Svet slovenskih organizacij, Galerija Ars, društvo Jadro in Svetovni slovenski kongres - prisotne pozdravil Julijan Čavdek.

Frandolič je član društva Jadro in je sodeloval pri izboru sodnih razsodb, ki so zbrane v priročniku, medtem ko je Terpin na predstavitvi publikacije spregovoril tudi kot deželni tajnik stranke Slovenska skupnost in kot nekdanji goriški občinski odbornik. Predsednika Jadra Mucci je uvodoma povedal, kako je do izdaje zbornika prišlo, nato pa je orisal izjemno uspešno zavzemanje Slovencev v Laškem za vidno dvojezičnost in za priznanje slovenskega jezika. Spomnil se je začetkov dela pri Jadru in izpostavil pomen kulturnega društva v Trzinu; dalje je naglasil, da bi določenih sodnih razsodb ne bilo, če se za pravice tako herojsko, kot je bilo brez vsakega kančka ironije rečeno, ne bi zavzemal prof. Samo Pahor iz Trsta. In nanj se je navezal tudi odvetnik Renzo Frandolič, ki je podrobneje predstavil

zbornik in zatrdil, da je celotna slovenska narodna skupnost dolžna hvaležnosti prof. Samu Pahorju, saj je dosegel na raznih sodiščih razsodbe, ki so pripomogle, da je tudi do globalnega zaščitnega zakona za slovensko manjšino prišlo. Prav Laško je živ primer, kako uspešna je lahko slovenska narodna skupnost, saj je v Ronkah dejansko največ vidne dvojezičnosti v vsej Furlaniji Furlaniji-Juljski krajini, sploh pa si pred desetletji nismo mogli niti predstavljati, da bodo danes v Romjanu načrtovali novo stavbo za slovensko šolo, je zatrdil Frandolič. V svoji predstavitvi je Frandolič še dokazal, kako ravno slovenska civilna družba lahko veliko naredi za svoje pravice; največ tako, da se pripadniki manjšine poslužujejo pravic, ki jim jih daje zaščitni zakon 38/2001, deželni zakon in zakon 482/1999, nenazadnje tudi sama italijanska ustava.

V nadaljevanju je Terpin pripomnil, da je na sodiščih veliko lažje uveljaviti pravice, ker mora sodnik spoštovati zakone; to je v vsakdanji praksi težje, zato po Terpinovem mnenju ne moremo pričakovati, da bo vsak posamezni pripadnik slovenske narodne skupnosti zase zahteval pravico z odvetnikom na sodišču, kot to počne prof. Samo Pahor. O zborniku je dejal, da je namenjen vsakomur, ki bi se rad seznanil z razsodbami v prid slovenski narodni skupnosti, in prvi vrsti pa odvetnikom in pravnim strokovnjakom. Terpin se je zavzel tudi, da bi znotraj slovenske na-

rodne skupnosti v Italiji prišlo do ustanovitve organa, posvetovalne ustanove, skupine odvetnikov in pravnih strokovnjakov, ki bi dnevno dajali nasvete pripadnikom slovenske manjšine. Po mnenju Terpina namreč ni mogoče pričakovati, da bi vsi iskali pravico pred sodniki. O lastnih izkušnjah na sodišču se je Terpin izrazil zelo pohvalno, opozoril je sicer na počasnost kazenskih postopkov, predvsem pa na javno upravo, ki ne spoštuje zakonov. O rabo slovenskega jezika v občinskem svetu je Terpin dejal, da je le-ta zagotovljena na podlagi zaščitnega zakona 38/2001 in zakona 482/1999, na občini pa imajo tudi dva prevajalca, ki sta na razpolago, zato je vsako ovinkarjenje okrog rabe slovenskega jezika v občinskem svetu protipravno.

Predstavitvi, katere se je sicer udeležilo malo ljudi, je sledila zanimiva razprava. Javni in kulturni delavec Damjan Paulin je dejal, da zares ni mogoče od vsakega posameznika zahtevati, naj išče svoje pravice na sodišču. Deželni predsednik Slovenske kulturno gospodarske zveze Rudi Pavšič je opozoril na prepotrebno in-

formiranje slovenske javnosti v Italiji o njenih pravicah. Zdi se, da imamo predstavniki slovenske narodne skupnosti v Italiji sindrom boja za svoje pravice, ko jih pa dosežemo, se jih ne poslužujemo več, je povedal Pavšič. Kot primer je navedel poitalijančene priimke, ki bi jih morali vsaj vidni predstavniki manjšine vrniti v slovensko obliko. Na glas se je vprašal, koliko briških vinogradnikov oglašuje tudi v slovenščini in doma izpostavlja vidno dvojezičnost, kot je tudi slikovito pokazal, da bi vsi lahko naredili veliko več za lastne pravice, če bi v mestu že zraven napisali »Attenti al cane« dodali slovenskega »Pozor na psa«. Pavšič je mnenja, da bi morali mediji bolj, predvsem pa celovito obveščati pripadnike slovenske manjšine o njihovih pravicah, da bi »naredili korak več«. Terpin je k temu pripomnil, da malomaren odnos do poitalijančenih priimkov kaže na visoko stopnjo asimiliranja posameznikov, zato pa je zaključil z besedami: »Kaj pa je naše delo, če ne boj proti asimilaciji? In ta zbornik je odličen primer našega vztrajanja.«

Navtični sejem v Doberdobi

Navtično društvo Sidro iz Doberdoba bo na goriški Kras prineslo prvi sejem rabljene navtične in ribiške opreme. Priprave na sejem so v polnem teku, potekal pa bo 10. in 11. aprila v prostorih doberdobskega župnišča, kjer bodo tudi spremljevalne pobude. Pri društvu pozivajo vse, ki bi radi ponudili na sejmu navtično, ribiško ali katero koli drugo opremo, ki zadeva vodne športe, da se zgloasi najkasneje do 15. marca pri organizatorjih na tel. 339-4867466 (Marko Frandolič).

Na sedežu SPDG danes poravnava članarine

Pri SPDG so se odločili, da omogočijo plačilo društvene članarine in članarine Planinske zveze Slovenije, ki zajema varovanje za primer reševanja v tujih gorah, priznanje recipročnosti in niz drugih ugodnosti. Dosedanji člani in novi lahko poskrbijo za poravnavo obveznosti danes med 19. in 20. uro na društvenem sedežu, Verdijev korzo 51/int. v Gorici.

Pokrajina zbira prošnje

Goriška pokrajina do 31. marca zbira prošnje za koriščenje prispevkov za kulturne, športne in rekreacijske dejavnosti, za ovrednotenje slovenskega in furlanskega jezika, za nakup šolskih avtobusov in za projekte na področju kmetijstva. Prošnje je treba predložiti pristojnemu uradu na Korzu Italia 55. Za informacije je na razpolago telefonska številka 0481-385287.

V Raštelu prodajna razstava

Na sedežu združenja Nuovo lavoro v Raštelu v Gorici bo z današnjim dnem na ogled prodajna razstava likovnih del, ki so jih naslikali društveni člani, izkupiček od prodaje pa bodo namenili delovanju družbeno angažiranega združenja.

Pošta za podjetje ATER

Iz podjetja za javne stanovanjske gradnje ATER sporočajo, da jim je treba vsa pisma pošiljati izključno na njihov sedež na Korzu Italia 116 v Gorici.

Dona Flor drevi v gledališču

V goriškem gledališču Verdi bo drevi ob 20.45 komedija »Dona Flor e i suoi due mariti«, ki je nastala z dramatizacijo romana Jorgeja Amada. V glavni vlogi bo nastopila Caterina Murino, ki je zaslovela, potem ko je zaigrala vlogo Bondove ljubimke v filmu Casinò Royale.

NOVA GORICA - Odškodninska tožba Hitovi delničarji nad nekdanje vodstvo

V spornem obdobju je družbo vodil Niko Trošt, nadzorni svet pa Viktor Baraga

Delničarji družbe Hit, državna KAD in SOD ter predstavniki lokalne skupnosti - občine kot solastnice -, so na včerajšnji skupščini sprejeli sklep, s katerim so upravo pod vodstvom Dobra Podobnika zadolžili, da v roku šestih mesecev vložijo odškodninsko tožbo zoper nekdanje vodstvo.

Delničarji so se včeraj seznanili s poročilom posebne revizije, ki so jo naročili marca lani in ki je preverila predvsem vodenje nekaterih poslov novogoriškega igralniškega giganta v obdobju od 1. januarja 2006 do 30. aprila 2009, s posebnim poudarkom na sponzorskih in svetovnih pogodbah in poslih. Po neuradnih podatkih je revizija pokazala, da so naložbe na Balkanu zgrešene in da slabijo likvidnost družbe ter ogrožajo njen kapital. Gre za naložbe v Umagu, Beogradu, Brčkom, kjer je Hit opustil načrte za gradnjo zabavišnega centra, na Šentilju in v Črni gori. Tam se Hitovi projekti sicer nadaljujejo, saj ljubljanski Energogroup od jeseni k hotelu Maestral gradi prizidek, ki naj bi bil narejen v začetku junija, a s tem ljubljanskim podjetjem naj bi bili povezani še nekateri drugi Hitovi posli na Balkanu. V reviziji očitki letijo tudi na Hitovo hčerinsko družbo ICIT.

Tveganje Hita je zaradi izpostavljenosti posledicam slabih naložb veliko, ugotavljajo revizorji, kot tudi, da je Hit kupoval naložbe po tržno neupravičenih ce-

NIKO TROŠT

FOTO A.W.

nah, potrdili pa naj bi tudi, da so najmanj pri enem projektu, in sicer v Beogradu, posredniki zaslužili milijonsko provizijo. Hit je v obravnavanem obdobju vodil Niko Trošt, nadzornike pa Viktor Baraga. Obeh v Hitu sicer ni več. Trošt je že pred meseci poudaril, da je kot predsednik uprave deloval zakonito in v skladu z notranjimi predpisi ter poslovno prakso Hita in skupine. »Poslovanje sem prevzel v obdobju gospodarske rasti in ofenzivne poslovne politike skupine Hit. Žal pa je bil nato uveljavljen protikadilski zakon, prišla je finančna kriza, poleg tega pa smo zaznali še veliko rast števil konkurentov. To je imelo zelo negativne učinke na poslovanje Hita, seveda tudi na nove projekte,« je takrat zatrdil Trošt. Za kolikšno povračilo naj bi šlo, še ni znano, govori se o vsaj petih milijonih evrov, sicer pa je skupščina za vložitev tožbe imenovala tudi posebnega pooblaščenca. (tb)

REBERNICE - V celoti pogorel tovornjak z bombažem

Spopad gasilcev z burjo

Stara cesta med Podnanosom in Razdrtem zaprta za ves promet več kot dve uri

Gasilci med gašenjem požara

PDG POSTOJNA

Močna burja s sunki vse tja do 150 kilometrov na uro je že v torek za tovorna vozila zaprla hitro cesto čez Rebrnice, zato je bil promet preusmerjen na staro cesto. Tam je v torek popoldne zagorel tovornjak. Vlečno vozilo, polpriklonik in tovor, 100 kubičnih metrov bombaža v balah, so zgoreli v celoti, škode pa naj bi bilo za 40 tisoč evrov.

55-letni voznik iz Kočevja je vozil iz smeri Podnanosa proti Razdrtemu po stari glavni cesti in se zaustavil na asfaltiranem izogibalšču, da bi se spočil. Deset minut kasneje je opazil dim in plamene izpod ponjave polpriklonika. Ker se je ogenj zelo hitro

širil, je voznik od gorečega polpriklonika skušal odklopiti vlečno vozilo, a mu to, tudi zaradi močne burje, ni uspelo. Vzrok požara še ni znan, na novogoriški policijski upravi pa so možnost požiga že izključili.

Zaradi gašenja požara je bila stara cesta med Podnanosom in Razdrtem zaprta za ves promet več kot dve uri, sicer pa so gasilci iz Razdrtega, Ajdovščine, Vipave, Podnanosa in Postojne požar komajda ukrotili, saj jim je voda sproti zmrzovala, burja je začela kose bombaža odnašala proti Lozicam oziroma bližnjemu gozdu, ki so ga gasilci varovali pred ognjem tudi z rokovopačem. (tb)

GORICA KINEMA - Nocoj Kusturičev Maradona med filmom in psihanalizo

Kusturica in Maradona

V goriškem Kinemaxu bodo drevi ob 20.45 vrteli film »Maradona by Kusturica« (Maradona), filmski portret argentinskega prvaka, delo dvakratnega dobitnika zlate palme v Cannesu Emirja Kusturice. Projekcijo organizira Kinoateljje v sodelovanju z društvom za raziskovanje uporabne psihoanalize ARPA, društvom Forum Cultura in goriško pokrajino; uvodoma bo Rodolfo Picciulin, psihoterapevt in ustanovitelj društva ARPA, predstavil niz srečanj na temo dvomnosti, konformizma in vsakdanjega življenja, medtem ko bo Andrea Bellavite, direktor skupnosti Arcobaleno, spregovoril o filmu.

Od prvih nogometnih iger v Villi Fiorito do slave na mehiškem svetovnem prvenstvu leta 1986 (ko je »Mano de Dios« zadel »gol stoletja« proti Angliji), od mamil do medijske rehabilitacije kot ikona tretjega sveta ... Najboljši nogo-

metaš v zgodovini? Verjetno. Ali pa tisti, ki se je najbolj vtisnil v spomin ljudi? Zagotovo. To je Diego Armando Maradona, protagonist filma Emirja Kusturice, s katerim sta si v marsičem sorodna. Režiser prikaže dvojni obraza Maradone: javno osebnost, ikono nogometa, moža, ki se je tudi politično angažiral v boju proti globalizaciji, in hkrati zasebnega Maradono, njegovo družinsko življenje, njegove ambicije in strahove. Rezultat je izredno odkritosrčen, mestoma celo ganljiv film. Glasba No smoking orkestra in komad Manu Chaoa dodajata filmu lahkotnost, animirani prizor z glasbo skupine Sex Pistols pa kanček humorja, za nameček Diegovi goli priključijo aplavze. Filma bo sledil pogovor. Vstop na projekcijo bo prost in rezerviran članom Kinoateljjea; izkaznica za leto 2010 je brezplačna in je na razpolago pred vhom v dvorano.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, Ul. Bersaglieri 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.40 »Avatar«.
Dvorana 2: »Gorica Kinema« 17.45 - 20.45 »Maradona di Kusturica«.
Dvorana 3: 18.00 »La terra nel sangue«; 19.50 - 22.00 »Nine«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 18.15 - 21.15 »Avatar«.
Dvorana 2: 17.40 - 20.40 »Avatar« (digital 3D).
Dvorana 3: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Tra le nuvole«.
Dvorana 4: 17.30 - 20.00 - 22.10 »La prima cosa bella«.
Dvorana 5: 17.30 »Cuccioli - Il codice di Marco Polo«; 20.00 - 22.00 »Io, loro e Lara«.

Razstave

V GALERIJU MARIA DI IORIA v državni knjižnici v Ul. Mameli v Gorici je na ogled fotografska razstava z naslovom »Dante Fornasir, ingegnere. Cervignano del Friuli 1882-1958«; do 30. januarja od ponedeljka do petka med 10. in 18.30, ob sobotah med 10. in 13.30, ob nedeljah zaprto.

V PILONOVU GALERIJU in v dvorani 1. slovenske vlade v Ajdovščini je na ogled razstava fotografij 1. mednarodnega fotografskega natečaja Med nebom in zemljo 2009; do 10. februarja, nato še do 20. februarja v veliki dvorani Vipavskega hrama v Vipavi.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled razstava z naslovom Fašizem in Slovenci, izbrane podobe, ki jo je pripravil Muzej novejšje zgodovine iz Ljubljane; do 29. ja-

nuarja od ponedeljka do petka med 17. in 19. uro, od 1. februarja do 5. marca ob prireditvah.

GORIŠKE RAZSTAVE O FUTURIZMU: na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Ul. Carducci 2 v Gorici je na ogled razstava »Futurismo. Filippo Tommaso Marinetti, l'avanguardia giuliana e i rapporti internazionali«; v dvorani Deželnih stanov goriškega gradu je na ogled »Futurismi Giuliani. Gli anni Trenta. Omaggio a Tullio Crali« do 28. februarja vsak dan med 10. in 19. uro, ob ponedeljkih zaprto. V Pokrajinskih muzejih v goriškem grajskem naselju je na ogled razstava »Futurismo - Moda - Design. La ricostruzione futurista dell'universo quotidiano«; do 1. maja vsak dan med 9. in 19. uro, ob ponedeljkih zaprto.

Šolske vesti

ODBOR STARŠEV otrok osnovnih šol, ki delujejo v okviru Večstopenjske šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici, se bo sestel v soboto, 30. januarja, ob 10. uri v šolskih prostorih v Ulici Grabizio v Gorici.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI obvešča, da za učence, ki obiskujejo osnovne šole goriške večstopenjske šole, ni potreben vpis v prvi letnik nižje srednje šole Ivana Trinka, saj je vpis avtomatičen. Za učence, ki prihajajo z osnovne šole, ki pripada drugemu ravnateljstvu, je vpis na nižjo srednjo šolo obvezen. Vpisna pola bo na razpolago na ravnateljstvu, kamor je učenec namenjen, od 22. do 27. februarja, oddati pa jo je treba na ravnateljstvu, od koder se prepisuje, ki jo bo posredovalo naprej izbrani šoli.

SREČANJE S STARŠI, ki bodo vpisali otroke v nižjo srednjo šolo Ivana Trinka v Gorici, bo potekalo v petek, 12. februarja, ob 17. uri v prostorih ravnateljstva večstopenjske šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici v ul. dei Grabizio, 38 v Gorici.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI sporoča, da bodo vpisovanja v vrtnice in osnovne šole sprejemali med 22. in 27. februarjem na ravnateljstvu v Ulici Grabizio v Gorici med 8.30 in 12.30 ter v torek, 23. februarja in v sredo, 24. februarja, med 15. in 17. uro.

DNEVI ODPRTIH VRAT za osnovne šole Večstopenjske šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici: Alojz Gradnik v Števerjanu danes, 28. januarja, med 8.30 in 10. uro; Ludvik Zorzut v

VIPAVA - V šestih mesecih zgradili Center za starejše Pristan

Čeprav nadstandarden, je prepotrebna pridobitev

Slovenski minister za zdravje Borut Miklavčič, direktor Zavoda za izgradnjo centra Pristan Franc Kopatin in vipavski župan mag. Ivan Princes so včeraj slavnostno prerezali trak ob odprtju centra za starejše občane. S tem so odprli vrata do prepotrebnih kapacitet za institucionalno varstvo starejših, ki jih v občini doslej še ni bilo.

Na šest tisoč kvadratnih metrih velikem zemljišču tik ob Škofjski gimnaziji v Vipavi je v pičlih šestih mesecih zrasel sodoben center s 3.900 kv. metri uporabnih površin, v katerem so zagotovili sto štiri ležišča v eno in dvoposteljnih nadstandardnih sobah, ki imajo samostojne kopalnice, balkone in izhode na teraso. Najsodobnejša je tudi oprema v negovalnih kopalnicah in fizioterapiji, urejenih je veliko drugih prostorov za druženje, sama lokacija objekta v mirnem okolju pa je narekovala tudi zunanjo uredi-

tev, za katero je s postavitvijo vodnega znamenja, megalitov s kozmogrami poskrbel akademski kipar Marko Pogačnik.

Nove prebivalce bo štirideset zaposlenih začelo sprejemati čez nekaj dni, predvidoma prvega februarja, po predhodnih prijavah je center že zaseden 80-odstotno, ker pa je zanimanje za tovrstno obliko institucionalnega varstva starejših v občini izredno veliko, v centru pričakujejo, da bo polno zaseden že čez mesec ali dva. V prihodnosti načrtujejo še izgradnjo varovanih stanovanj in če bo zakonsko to določeno in dovoljeno tudi oskrbovalno bolnišnico. Občina Vipava je v projekt, vreden več kot 5 milijonov evrov, prispevala 300 tisoč evrov, župan pa je zagotovil, da bo iz občinskega proračuna zagotavljala tudi sredstva za delno plačilo nadstandardnih storitev tistim uporabnikom, ki ne bodo dovolj plačilno sposobni. (tb)

GORICA

Spomenik postal »monomuneto«

Škrat se je priklatil v spominski park v Gorici. V mislih imamo tiskarskega škrate, ki lepo izstopa na tabli pred razvalinami tamkajšnjega spomenika. Nekdo je besedo »monumento« spremenil v »monomuneto«, prav nihče, z izjemo mihodolca, ki je na to opozoril javnost, pa ni opazil napake, ne tisti, ki so jo izdelali, niti tisti, ki so jo namestili po naročilu občine, ki nagovarja uporabnike parka, da obeležje ni igralo. Popačena beseda vsekakor sodi k popačenemu spomeniku.

Fotografijo popačene table v goriškem spominskem parku smo si izposodili s spletne strani Bora.La

Krminu v ponedeljek, 1. februarja, med 8.30 in 10. uro; Fran Erjavec v Štandrežu v sredo, 3. februarja, med 8.45 in 10.15.

PREDSTAVITVE ŠOLSKJE PONUDBE za osnovne šole Večstopenjske šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici: Ludvik Zorzut v Krminu v ponedeljek, 1. februarja, ob 17.30; Fran Erjavec v Štandrežu v sredo, 3. februarja, ob 17.30.

SREČANJE S STARŠI, ki bodo vpisali otroke v slovensko osnovno šolo, bo v prostorih ravnateljstva večstopenjske šole v Ul. Grabizio 38 v Gorici v četrtek, 11. februarja, ob 17. uri.

DNEVI ODPRTIH VRAT za otroške vrtnice Večstopenjske šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici: v Štandrežu danes, 28. januarja, med 10.30 in 11.30; v Krminu v torek, 2. februarja, med 10.30 in 11.30; v Ul. Max Fabiani v Gorici v sredo, 3. februarja, med 10.30 in 11.30; v Pevmi v četrtek, 4. februarja, med 10.30 in 11.30; v Števerjanu v petek, 5. februarja, med 10.30 in 11.30.

PREDSTAVITVE ŠOLSKJE PONUDBE za otroške vrtnice Večstopenjske šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici: v Štandrežu danes, 28. januarja, ob 16. uri; v Krminu v ponedeljek, 1. februarja, ob 16. uri; v Števerjanu v sredo, 3. februarja, ob 16. uri; v Pevmi v četrtek, 4. februarja, ob 15.30.

SREČANJE S STARŠI, ki bodo vpisali otroke v slovenski vrtnice, bo v prostorih ravnateljstva večstopenjske šole v Ul. Grabizio 38 v Gorici v sredo, 10. februarja, ob 17. uri.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOBERDOB obvešča, da bodo vpisovanja v vrtnice, osnovne šole in na nižjo srednjo šolo, ki delujejo v njenem okviru, potekala od 9. do 27. februarja na ravnateljstvu v Doberdobu (od ponedeljka do četrтка med 7.45 in 9.45, ob petkih med 11. uro in 13.45, ob sobotah med 7.45 in 9.45, ob sredoah tudi popoldne med 15. in 16. uro).

VPISOVANJE V PRVE LETNIKE SLOVENSKIH VIŠJH SREDNJIH ŠOL v Gorici bo potekalo med 26. februarjem in 26. marcem. Iz višješolskega središča v Ulici Puccini v Gorici sporočajo, da bodo predvidoma sredi februarja stekle pobude za informiranje dijakov in staršev, ki bodo trajale do sredine marca.

RAVNATELJI osnovnih in nižjih srednjih šol na Tržaškem, Goriškem in v Benečiji sporočajo, da so lestvice supletov izčrpane. Zato vabijo vse morebitne interese z ustreznimi pogoji za poučevanje, da predložijo prošnje za poučevanje neposredno na posamezna ravnateljstva.

TEČAJ UPRAVLJANJA INFORMACIJSKE VARNOSTI (60 ur) organizira socialno podjetje Ad formandum za zaposlene in brezposelne z univerzitetno diplomom in seznanja udeležence s prav-

nimi vidiki in predpisi informacijske varnosti, z upravljanjem omrežja in s planiranjem informacijske varnosti. Potekal bo na sedežu na Korzu Verdi 51 int. v Gorici; informacije tudi o drugih tečajih po tel. 0481-81826, info@adformandum.eu, www.adformandum.eu.

SLOVIK IN SLOVENSKI DIJAŠKI DOM SIMON GREGORČIČ vabita k vpisu v mladinsko poletno šolo slovenskega jezika v organizaciji Centra za slovenščino kot drugi-tuji jezik (center deluje v sklopu Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani) za dijake med 13. in 17. letom starosti, ki bo potekala od 5. do 16. julija v Ljubljani. Obstaja možnost pridobitve štipendije. Prijava (in oddaja prošnje za štipendijo) do 15. marca na sedežu SLOVIK-a; informacije na www.slovik.org, info@slovik.org in tel. 0481-530412.

Izleti

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA organizirajo štiridnevni avtobusni izlet od 22. do 25. aprila v Maremno in na otoku Giglio v Toskani; informacije in vpisovanje po tel. 0481-78000 (Ivica), tel. 0481-78398 (trgovina pri Mili) in tel. 380-4203829 (Miloš).

REKREACIJSKO DRUŠTVO CALVARIO prireja avtobusno potovanje v Francijo od 21. do 28. aprila; informacije v večernih urah po tel. 335-5653815.

NOVI GLAS vabi na osemdnevno potovanje v Romunijo od 18. do 25. maja; informacije in prijave po tel. 0481-533177 in 040-365473. Vpisovanje bo potekalo do zasedbe razpoložljivih mest oz. najkasneje do konca februarja.

Obvestila

SINDIKAT UPOKOJENCEV SPI-CGIL, zveza Doberdob, organizira v petek, 29. januarja, ob 15. uri v agriturizmu Kovač v Doberdobu 18. kongresno zborovanje; informacije po tel. 380-4203829 (Miloš).

ARSATELIER sklicuje volilni občni zbor danes, 28. januarja ob 19. uri v prvem in ob 20. uri v drugem sklicu na sedežu društva na Drevoredu 20. septembra, 85 v Gorici.

DRUŽBA ROGOS organizira v sprejemnem centru Gradina v Doberdobu v petek, 29. januarja, ob 18.30 večer Znanost na krožniku. Ob prigrizku bo govora o boleznih norih krav; informacije na infofogos@gmail.com ali po tel. 333-4056800.

RIBIŠKI ZAVOD FJK - GORIŠKI OKOLIŠ ŠT. 1 prireja v nedeljo, 31. januarja, čistilno akcijo na levem bregu reke Soče, in sicer od državne meje do pevmškega mosta. Zbirališče bo

ob 8.30 na parkirišču pevmškega parka. Vabljeni so vsa društva in vsi ljubitelji narave. V primeru slabega vremena bo čistilna akcija potekala v nedeljo 7. februarja.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo za srečanje ob Valentinovem prazniku v soboto, 13. februarja, peljal avtobus v vas Slap pri Vipavi ob 16.45 iz Doberdoba, nato s Poljan, Vrha, iz Sovodenj, Štandreža, Podgore pri športni palači, nato izpred vage pri pevmškem mostu in s trga Medalje d'oro. Priporoča se točnost.

Prireditve

KD DANICA IN KD VISINTIN vabita na predstavitev knjige »Friul gurizan - Bisiacaria - Goriška« v nedeljo, 31. januarja, ob 10.30 v prostorih bivšega vrtca v Martinščini. Sodelujejo urednica knjige Adriana Miceu, predsednik furlanskega združenja »Achille Tellini« Luigi Geromet, urednica slovenskih besedil Viljena Devetak; nastopili bodo ženska vokalna skupina Danica in člani gledališke skupine KD Danica z Vrha.

Osmice

KOVAČEVI za cerkvijo v Doberdobu imajo odprto ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78125.

KUKUKOVI v Doberdobu imajo odprto ob četrkih, petkih sobotah in nedeljah; tel. 0481-78140.

PRI CIRILI v Doberdobu je odprto ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78268.

Mali oglasi

IŠČEM stare kraške kamnite stopnice; tel. 0481-882592 (v večernih urah).
PRODAM skoraj novo dvonadstropno stanovanje v Štandrežu; vhod, kuhinja, dnevna soba, dve kopalnici, dve sobi, delovna sobica, dve terasi, dvojna garaža, klima; informacije po tel. 328-7070020 (v popoldanskih urah).
PRODAM svetlo in razgledno stanovanje v Štandrežu: dnevna soba, jedilnica, kuhinja, dve spalni sobi, dva balkona, shramba in garaža, cena 140.000 evrov; tel. 328-8872507.

Pogrebi

DANES V MOŠU: 11.00, Antonio Scorianz (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V KRMINU: 10.00, Luciana Burdin por. Singer iz bolnišnice na pokopališču.

KONCERTI - V znamenju Beethovna in Šostakoviča

Mariborski simfoniki danes pod taktirko Antona Nanuta

Simfonični orkester SNG Maribor bo danes ob 19.30 izvedel četrti letošnji abonmajski koncert. Pod taktirko priznanega slovenskega dirigenta Antona Nanuta (**na posnetku Kroma**) bodo mariborski simfoniki izvedli Simfonijo št. 6 v F-duru nemškega skladatelja Ludwiga van Beethovna in Simfonijo št. 1 v f-molu ruskega skladatelja Dmitrija Šostakoviča.

Šesta Beethovnova simfonija je nastala hkrati s peto, vendar v bistveno drugačnih okoliščinah. Skladbo je avtor napisal v času od poletja 1807 do 1808 v v podeželskem okolju Heiligenstadta in Badna na obrobju Dunaja, in jo sam poimenoval Pastoralna. Sočasnemu nastanku navkljub je Beethovnova šesta v izrazitem vsebinskem nasprotju s peto simfonijo, ki govori o duševnem nemiru, medtem ko naj bi bila Pastoralna od-slikava idilične zunanosti.

Tudi zvočni svet šeste je popolnoma drugačen od okolja njene simfonične predhodnice, saj se slednja razvije iz ene same celice štirih tonov, ki povezuje vse teme, medtem ko si v Pastoralni sledi cela vrsta nadvse očarljivih glasbenih misli. Če je peta polna divjega zanosa, je šesta mnogo bolj umirjena, mestoma celo statična.

Glede na to, da so pri Šostakovičevih precej muzicirali, je kar težko verjeti, da Dmitrij Dmitrijevič Šostakovič (1906-1975) v otroštvu ni kazal skoraj nobenega zanimanja za glasbo. Pozneje je bil njegov glasbeni razvoj izjemno hiter, saj je že s 13 leti zaprosil za sprejem na leningrajski konservatorij, ob sklepu študija kompozicije pa je predložil zajeten opus, ki je poleg nekaterih izrazito šolskih del obsegal tudi prvo simfonijo.

Z omenjenim delom je takrat še ne 20-letni skladatelj pokazal vso svojo nadarjenost in nakazal več možnih poti nadaljnjega kompozicijskega razvoja. Mestoma se v omenjenem delu sicer pojavijo krajše reminiscence drugih ruskih skladateljev, zlasti Čajkovskega, Glazunova in Pro-

kofjeva, a je delo veliko manj odvisno od vzorov, kot bi upravičeno lahko pričakovali od glasbe mladega, a nadvse pogumnega ustvarjalca, ki se je že v svojem simfoničnem prvencu predstavil kot samosvoja osebnost.

Omenjeni deli bodo mariborski simfoniki odigrali pod vodstvom Antona Nanuta, ki je svojo glasbeno kariero začel kot stalni dirigent orkestra v Dubrovniku. Pozneje je postal gla-

vni dirigent orkestra Slovenske filharmonije v Ljubljani in vodja oddelka za dirigiranje na ljubljanski glasbeni akademiji, leta 1981 pa je prevzel vodenje Simfoničnega orkestra RTV Slovenija. S slednjim je v preteklih letih posnel več kot 150 zgoščenk, sicer pa je bil dejaven tudi kot dirigent Slovenskega komornega orkestra in umetniški vodja Slovenskega okteta.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

Danes, 28. januarja ob 20.30 (Red F) / Anton Pavlovič Čehov: »Uh, ljubezen«, režija: Paolo Magelli. / Ponovitve: v petek, 29. ob 20.30 (Red - T) in v nedeljo, 31. januarja ob 16.00 (Red - C). Vse predstave z italijanskimi podnapisi.

Stalno gledališče FJK Rossetti

V torek, 2. februarja ob 20.30 / Giorgio Gaber in Sandro Luporini: »E pensare che c'era il pensiero«. Nastopa: Maddalena Crippa.

Gledališče Orazio Bobbio La Contrada

V petek, 29. januarja ob 20.30 / »Donna Flor e i suoi due mariti«. Nastopajo: Caterina Murino, Pietro Sermoniti, Paolo Calabresi.

OPČINE

Prosvetni dom

V ponedeljek, 8. februarja / »Prešerno lep dan« s predstavo »Presneto lep dan«. v izvedbi osnovnošolske skupine SDD Jaka Štoka s Proseka in Kontovela. / Ponovitve: v petek, 19. februarja ob 20.30.

BAZOVICA

Dvorana Športnega centra AŠD Zarja

V soboto, 20. februarja ob 20.30 / osrednja Prešernova proslava društev vzhodnega Krasa.

COL

Kulturni dom

V nedeljo, 21. februarja ob 17.00 / osrednja Prešernova proslava društev vzhodnega Krasa.

GROPADA

Zadružni dom Skala

V četrtek, 25. februarja ob 20.00 / osrednja Prešernova proslava društev vzhodnega Krasa.

TRŽIČ

V torek, 9. in v sredo, 10. februarja ob 20.45 / »Italiani si nasce e noi lo nac-

quimo«. Režija: Marcello Cutugno. Nastopata: Maurizio Micheli in Tullio Solenghi.

GORICA

V torek, 2. februarja ob 20.30 / v okviru »Komigo 2010« Avtor in igralec Andrej Rozman - Roza: »Passion de Prescheren«. Info: Kulturni dom Gorica tel. 0481.33288.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom

V četrtek, 4. februarja ob 20.00 / »Duohtar pod mus«.

V ponedeljek, 8. februarja ob 20.00 / KŠD Šator Štorje - skupina Kraški komedijanti: slovenska premiera komedije: »Beži zlodej, baba gre«.

LJUBLJANA

SNG Drama

Veliki oder

Danes, 28. januarja ob 19.30 / Bernard-Marie Koltès: »Roberto Zucco«. / Ponovitve: v petek, 29. in v soboto, 30. januarja ob 19.30.

V ponedeljek, 1. februarja ob 19.30 / William Shakespeare: »Julij Cezar«. / Ponovitve: v torek, 2. februarja ob 19.30.

V sredo, 3. februarja ob 18.00 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Tartuffe«. / Ponovitve: v četrtek, 4. ob 11.00 in ob 19.30, v petek, 5. februarja ob 19.30.

Mala drama

Jutri, 29. januarja ob 20.00 / Ulrike Syha: »Zasebno življenje«. / Ponovitve: v soboto, 30. januarja ob 20.00, v ponedeljek, 1. in v torek, 2. februarja ob 20.00.

V sredo, 3. februarja ob 20.00 / David Mamet: »Bostonska naveza«.

V četrtek, 4. februarja ob 20.00 / Aleš Berger: »Zmeniki«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Jutri, 29. januarja ob 19.30 / Steven Sater in Duncan Sheik: »Pomladno prebujenje«. / Ponovitve: v soboto 30. januarja ob 19.30.

Danes, 28. januarja ob 11.00 / Peter Stone, Jule Styne in Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vroče«.

V ponedeljek, 1. februarja ob 19.30 / Steven Sater in Duncan Sheik: »Pomladno prebujenje«. / Ponovitve: V sredo, 3. februarja ob 19.30.

V torek, 2. februarja ob 15.30 in ob 19.30 / Percy Bysshe Shelley: »Cenci«. / Ponovitve: V četrtek, 4. februarja ob 19.30.

Mala scena

V soboto, 30. januarja ob 19.30 / Peter Rezman: »Skok iz kože«. / Ponovitve: v četrtek, 4. februarja ob 18.00.

Danes, 28. januarja ob 20.00 / Marius von Mayenburg: »Grdoba«. / Ponovitve: V ponedeljek, 1. ob 16.00 in v petek, 5. februarja ob 20.00.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Danes, 28. januarja ob 20.30 / G. Donizetti: »Maria Stuarda«. / Ponovitve: do petka, 29. ob 20.30 ter v soboto, 30. januarja ob 16.00.

Stalno gledališče FJK Rossetti.

Danes, 28. januarja ob 16.00 in ob 20.30 / Skupina Queen in Ben Elton: »We will rock you«. / Ponovitve: v petek, 29. ob 20.30, v soboto, 30. ob 16.00 in 20.30, v nedeljo, 31. januarja ob 16.00 in ob 20.30.

V torek, 2. februarja ob 21.00 / Gianini Gori: »Un giorno in arancione«. Nastopajo: Mario Valdemarin in Anna Maria Castelli - vokali; Simone Giuducci - kitara in Marco Cremaschini - klaviature. / Ponovitve: od srede, 3. do sobote, 6. ob 21.00 ter v nedeljo, 7. februarja ob 17.00

V ponedeljek, 1. februarja ob 20.30 / Nastopata: Kim Kashkashian in Peter Nagy.

TREBČE

Ljudski dom

V četrtek, 4. februarja ob 20.30 / »Prešeren pevski pozdrav«. Nastopajo: Čezmejni deklški pevski zbor Krasje, vodi Matjaž Šček. Nastopa še trio: Martina Feri - glas; Marko Čepak - kitara in Tomaž Nedoh - saksofon.

GROČANA

Srenjska hiša

V nedeljo, 7. februarja ob 17.00 / »Na gori je moj dom«. Nastopata: Zbor podeželskih žena in pesnica Alojzija Bratina z Gore v Vipavski dolini.

RONKE

Cerkev sv. Lorenca

V nedeljo, 31. januarja, ob 18.00 / Ženski pevski zbor iz Ronk in SKRD Jadro vabita na orgelski koncert Mirka Butkoviča in Eve Dolinšek ob violinski spremljavi Ane Cotič.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom

V soboto, 30. januarja ob 10.00 / 16. srečanje Kraških Pihalnih Orkestrrov.

PIRAN

Gledališče Tartini

V soboto, 30. januarja ob 17.00 / »Muca copatarica«. Nastopa Plesni Teater Ljubljana. Režija: Petra Pikalo.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Narodna in študijska knjižnica: do 10. februarja 2010 je na ogled razstava Tanje Kralj »Mandale«. Urnik: ob delavnikih od 9. do 18. ure.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do konca januarja je na ogled razstava mozaikov »Kraški in istrski motivi« Megi Uršič Calzi. Možnost ogleda v času odprtja kavarne.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

VIDEM

Knjižnica Einaudi (Ul. Vittorio Veneto 49): v petek, 12. januarja ob 18.00 bo otvoritev razstave pod naslovom: »Di segni in segni« neapelskega slikarja Francesco de Marco. Predstavil ga bo arhitekt Marianna Accerboni. Urnik: razstava bo na ogled do 6. marca, od 9.00 do 12.30 ter od 15.30 do 19.00, zaprto ob ponedeljkih ob jutranjih urah.

GORICA

Galerija A. Kosič (Raštel 5-7, Travnik 62) je na ogled razstava akvarelov in olj slikarja Andreja Kosiča. Urnik: od torka do sobote med 8.30 in 12.30 ter med 15.30 in 19. uro.

Kulturni center Lojze Bratuž: je na ogled razstava pod naslovom: »Fašizem in Slovenci«, izbrane podobe, ki jo je pripravil Muzej novejše zgodovine iz Ljubljane. Urnik: do 29. januarja ob ponedeljka do petka med 17. in 19. uro, od 1. februarja do 5. marca ob prireditvah.

Galerija Maria Di Ioria (v državni knjižnici v Ul. Mameli): je na ogled fotografska razstava z naslovom »Dante Fornasir, ingegnere. Cervignano del Friuli 1882-1958«; do 30. januarja. Urnik: od ponedeljka do petka med 10. in 18.30, ob sobotah med 10. in 13.30, ob nedeljah zaprto.

Galerija Kulturnega doma: do 29. januarja je na ogled fotografska razstava Ivana Šprajca pod naslovom: »Kultura Majeve«.

■ Goriške razstave o futurizmu

Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Ul. Carducci 2 je na ogled razstava »Futurismo. Filippo Tommaso Marinetti, l'avanguardia giuliana e i rapporti internazionali«; v dvorani Deželnih stanov goriškega gradu je na

ogled »Futurismi Giuliani. Gli anni Trenta. Omaggio a Tullio Crali« do 28. februarja vsak dan med 10. in 19. uro, ob ponedeljkih zaprto. V Pokrajinskih muzejih v goriškem grajskem naselju je na ogled razstava »Futurismo - Moda - Design. La ricostruzione futurista dell'universo quotidiano«; do 1. maja vsak dan med 9. in 19. uro, ob ponedeljkih zaprto.

SLOVENIJA

KOPER

Središče Rotunda (Destradijev trg 11, stari zapor): v petek, 29. januarja ob 18.00 bo otvoritev fotografske razstave foto kluba »Žarek«.

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Štorževa galerija (Štanjel 29): je na ogled razstava Antona Rupnika »Olja na platnu«. Razstava je na razpolago do aprila. Urnik: odprta v sobotah, nedeljah in praznikih ter po dogovoru tudi ostale dneve.

Stolp na vratih: do 31. januarja razstavlja Vesna Gorjan iz Goriških Brd.

AJDOVŠČINA

Pilonova galerija: je na ogled razstava del 7. mednarodnega fotografskega srečanja »Castrumfoto 09 - Podobe tradicije«. Svoja dela, nastala na srečanju, ki je potekalo v Ajdovščini in njeni okolici med 11. in 14. junijem, predstavljajo fotografije in fotografije iz Italije, Avstrije in Slovenije: Sara Occhipinti, Enzo Tedeschi, Branko Lenart, Špela Volčič, Martina Kofol, Leo Caharija, Primož Breclj, Andrej Perko in Damjan Vidic. **Pilonova galerija:** je na ogled fotografska razstava natečaja na temah »Letenje« in »Prosta«. Po otvoritvi razstave in podelitvi nagrad bo projekcija najboljših fotografij v dvorani 1. slovenske vlade. Razstava bo na ogled do 10. februarja.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Laštovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Cankarjev dom (Prvo predverje): je na ogled razstava članov Društva oblikovalcev Slovenje, pod naslovom: »Oblikovanje za branje«. Ogled je možen do 2. februarja.

Cankarjev dom (Mala galerija): Do nedelje, 14. februarja bo na ogled fotografska razstava Petara Dabaca pod naslovom: »Pisma Maji«.

Galerija Kapelica (Kersnikova 4): je na ogled razstava Marka A. Kovačiča pod naslovom: »Prometerjeve iskre«.

NOGOMET - Četrtnfinale državnega pokala

Udinese izločil Milan in se uvrstil v polfinale

Zmagoviti zadetek je na milanskem San Siru dal Inler - Zdaj proti Romi

Tako so se Udinesejevi nogometaši veselili po zmagovitem zadetku Gökhanu Inlerja

ANSA

ROKOMET - EP Slovenci za slovo še proti Španiji

INNSBRUCK - Slovensko moško rokometno reprezentanco čaka danes še zadnja tekma evropskega prvenstva v Innsbrucku. V tretjem krogu drugega dela skupine II se bo (ob 18.30) pomerila s Španijo, ki si je že zagotovila nastop za končno peto mesto, ima pa še vedno možnost, da se uvrsti v polfinale. Morala je v slovenskem taboru na tleh, selektor Zvonimir Serdarušić pa je nakažal, da se v prihodnje obetajo kadrovske spremembe. Slovenskih barv na zadnji tekmi zagotovo ne bo zastopal Dragan Gajić, ki si je poškodoval mišico na levi roki.

KONČNO IDENTIFIKACIJSKE KARTICE - Nogometni prvoliigaš Siena bo kot prvi klub v Italiji uvedel identifikacijske kartice za svoje navijače. V klubu so potrdili, da bodo kartice stopile v veljavo takoj. Za pridobitev kartice bodo navijači, ki bodo želeli na tekmo, morali najprej skozi varnostni pregled. Kartice bodo morali imeti pri sebi tudi na gostovanjih.

D-LIGA - Izidi: Manzanese - Belluno 1:3, Palazzolo - Sanvitesse 3:2, Tamai - Union Quinto 1:0, Pordenone - Montichiari 0:1. **Vrstni red:** Montichiari 52; Este 48; Tamai 42; Jesolo 41; Venezia 37; Union Quinto 35; Montebelluna 34; Concordia 33; Albignasego 32; Nuova Verolese 30; Virtus Vecomp Verona 29; Villafranca 28; Pordenone 27; Domegliara 25; Sanvitesse 23; Belluno 19; Porfido Albiano 16; Manzanese 15; Montecchio Maggiore e Palazzolo 11.

AFRIŠKI POKAL - Danes polfinalni tekmi, TV eurosport: Gana - Nigerija (17.00) in Alžirija - Egipt (20.30).

SPET - Beno Udrih se je v NBA ligi vnovič izkazal. K zmagi Sacramento nad Golden Stateom je prispeval 24 točk, pet asistenc in štiri skoke. **1. SKL:** Luka Koper - Helios 71:75.

ODBOJKA - Odbojkarice Nove KBM Branika so na prvi tekmi osmine finala pokala challenge doma izgubile proti Panathinaikosu z 1:3.

Milan - Udinese 0:1 (0:0)

STRELEC: Inler v 56. min.

MILAN (4-3-1-2): Abbiati, Zambrotta, Bonera, Kaladze, Antonini, Gattuso (Verdi), Flamini, Jankulovski, Di Gennaro (Pirlo), Inzaghi, Huntelaar (Boriello). Trener: Leonardo.

UDINESE (4-3-3): Handanovič, Isla, Zapata, Coda, Pasquale, D'Agostino (Zimling), Inler, Sammarco, Sanchez, Floro Flores (Lodi), Di Natale (Pepi). Trener: De Biasi.

MILAN - Udinese je zaslužen premagal Milan in se uvrstil v polfinale državnega pokala, v katerem se bo 3. in 10. februarja pomeril z Romo.

Maloštevilni gledalci na milanskem San Siru v prvem polčasu niso videli lepe tekme. Milan, ki je tekmo začel s številnimi rezervami, ni blestel. Udinese je igral napadalno in je imel kar nekaj lepih priložnosti za gol. Najbolj nevaren je bil Floro Flores, ki pa je bil pred Abbiatijevimi vrati skrajno nenatančen.

Tudi v drugem delu obe moštvi nista prikazali vrhunske igre. V 56. minuti je padel edini zadetek na tekmi. Abbiatijevo mrežo je zatresel Inler, ki je izkoristil Sanchezovo podajo. Slednji je pred tem v kazenskem prostoru ukradel žogo nepazljivemu Antoniniju.

Danes Inter - Juventus in slovo Cira Ferrare?

Nocoj (20.30 po Rai1) bo na sporedu še zadnja četrtfinalna tekma državnega pokala. V Milanu se bosta pomerila Inter in Juventus. Ali bo to za trenerja Cira Ferrare zadnja tekma na Juventusovi klopi? Šušlja se, da bi ga lahko zamenjal Rafa Benitez, ki zdaj vodi Liverpool. Do Benitezovega prihoda pa naj bi »staro damo« vodil Claudio Gentile.

MANCINI IZPADEL - Carling Cup, polfinale: Manchester United - Manchester City 3:1.

SMUČANJE M. Schild si je strgala križne vezi

ST. MORITZ - Švicarka Martina Schild, srebrna na prejšnjih olimpijskih igrah v smuku, si je ob padcu na prvem treningu smuka pred tekmo za svetovni pokal alpskih smučark v domačem St. Moritzu poškodovala koleno. Odpeljali so jo v bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima strgane križne vezi v levem kolenu in poškodovan meniskus. Poškodba Schildove je nov hud udarec za švicarsko žensko ekipo, saj sta že poškodovani dvakratna svetovna podprvakinja (smuk, superkombinacija) Lara Gut (kolk) in Fränzi Aufdenblatten (koleno), ki je 20. decembra lani zmagala na superveleslalomu v Val d'Isèru. Vse tri bodo morale izpustiti tudi nastop na zimskih olimpijskih igrah februarja v Vancouveru.

»Tako zelo sem se veselila odhoda v Vancouver. Zdaj pa se mi je pripetila ta poškodba. Res se je to zgodilo ob najbolj neprijemnem času, tako blizu vrhunca sezone,« je razočarano dejala Schildova.

Začasno je prekinila sezono tudi Mariborčanka Ilka Štuhec, mladinska svetovna prvakinja v slalomu in kombinaciji (2007) ter v smuku (2008), ki v letošnji smučarski sezoni nastopa v okviru svoje ekipe. Zaradi bolečin v kolenu se je odločila, da odpove nastope na prihajajočih tekmah in se ne bo udeležila mladinskega svetovnega prvenstva.

TENIS

V Avstraliji znani vsi polfinalisti

MELBOURNE - Znani so zadnji polfinalisti odprtega teniškega prvenstva Avstralije. Prvi nosilec Federer je premagal neugodnega Rusa Nikolaja Davidenka z 2:6, 6:3, 6:0 in 7:5. Dvoboj za Švicarja ni bil lahek, saj je Rus dobil prvi niz, v drugem pa tudi že vodil s 3:1. A na koncu se je napredovanja in 13. zmage proti Davidenku v 15 medsebojnih dvobojih veselil Federer, ki se bo v polfinalu pomeril z desetim nosilcem Tsongajem. Ta je v petih nizih s 7:6 (8), 6:7 (5), 1:6, 6:3 in 6:1 izločil tretjepostavljenega Srba Novaka Djokovića, ki je imel nekaj težav z želodcem. V drugem polfinalu se bosta pomerila petopostavljeni Britanec Andy Murray in 14. nosilec, Hrvat Marin Čilić.

V ženskem delu turnirja je za presenečenje poskrbela Kitajka Li Na, ki je izločila šesto nosilko Američanko Venus Williams v treh nizih z 2:6, 7:6 (4) in 7:5. Kitajka, sicer 16. nosilka, je tako preprečila polfinale sester Williams, saj je v drugem četrtfinalu prva nosilka in branilka lanske zmage Serena Williams premagala sedmo igralko s svetovne lestvice Belorusinjo Viktorijo Azarenko, prav tako v treh nizih s 4:6, 7:6 (4) in 6:2. Tudi ona pa je bila z eno nogo že na tribuni. V dvoboju z Azarenko je po izgubljenem prvem nizu v drugem zaostajala že z 0:4, nato pa vendarle izsilila »tie break« in ga gladko dobila. Drugi polfinalni par sestavljata Kitajka Zheng Jie in Belgijka Justine Henin, nekdanjo številka 1 svetovnega tenisa, ki se po 20-mesečnem premoru spet vrača na sceno, na turnirju v Avstraliji pa nastopa s posebnim povabilom prirediteljev.

VANCOUVER 2010 - Olimpijsko naselje

V sobi brez TV

Vsako od trisobnih stanovanj je veliko kar 165 kvadratnih metrov - Po igrah bodo stanovanja prodali

VANCOUVER - Vancouver je v začetku novembra organizacijskemu odboru XXI. olimpijskih iger (VANOC) v uporabo predal olimpijsko vasi, ki bo med 12. in 28. februarjem domovanje skoraj 3000 športnikom in spremljevalcem. Prireditelji so še sporočili, da so bili stroški gradnje višji od predvidenega.

Simbolični ključ olimpijske vasi je ob zaključenih delih organizacijskemu komiteju VANOC predal župan Vancouverja Gregor Robertson. Športniki bodo lahko v času iger res uživali, saj jih bodo pričakale prostorne sobe. Vsako od trisobnih stanovanj je namreč veliko kar 165 kvadratnih metrov, v dnevni sobi je usnjena sedežna garnitura s pripadajočimi fotelji. V obeh spalnicah sta po dve postelji, v vsakem od stanovanj pa lahko bivaajo do štiri osebe.

Športniki bodo morali v stanovanja prinesiti svoje lastne računalnike, v kolikor bodo v času iger želeli brskati po svetovnem spletu. Tudi televizijskih sprejemnikov v stanovanjih ni. »Teh Mednarodni olimpijski komite ne zahteva,« je dejal

V olimpijskem naselju v Vancouveru bo bivalo 2730 športnikov. Kot kaže slika pa gre v bistvu za navadne stanovanjske bloke v centru mesta

ANSA

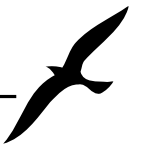

razvojni direktor olimpijske vasi Mark Cutler. Namesto tega bo športnikom na voljo tako imenovan ekipni "lounge", kjer bo tudi TV sprejemnik, poleg tega pa bo na razpolago še osrednja internetna kavarna. Kdor bo v času olimpijskih želel poklicati domače, bo lahko uporabil telefon v centrali olimpijske vasi. Ker se bodo športniki prehranjevali v

menzi olimpijske vasi, v stanovanjih ni kuhinjskih niš, oziroma so te prekrite.

Olimpijska vas je sicer umeščena v False Creek v središču mesta Vancouver, stanovanja pa bodo po igrah prodali na trgu. 1100 stanovanjskih enot pa ni bilo poceni. Najprej so organizatorji za izgradnjo vasi namenili 648 milijonov evrov (1,1

milijarde kanadskih dolarjev), vendar pa so ta strošek kasneje presegli za približno 84 milijonov evrov. Prireditelji zaradi gospodarske krize in s tem slabše prodaje nepremičnin ne pričakujejo dobička, primanjkljaj pa naj bi krili kanadski davkoplačevalci oziroma Mednarodni olimpijski komite. (STA)

MOTOCIKLIZEM - Mitja Emili odslej v klubu DMR Racing Team iz Trevisa

V prvenstvu Yamaha napoveduje boj za vrh

Zaradi finančnih težav brez nastopa v prvenstvu Supersport - Spet na Grobniku

Motor ne bo obstal v garaži, kot je po koncu lanske sezone zagrozil v intervjuju za naš dnevnik. Naš motociklist Mitja Emili, Prosečan po rodu, stanuje pa v Sesljanu, bo tudi v letošnji sezoni dirkal v državnem prvenstvu Yamaha R Series Cup 2010. 34-letni Emili, ki je prav včeraj še drugič postal oče (rodila se je hčerka Lisa, čestitamo!), bo svojo športno pot nadaljeval s klubom DMR Racing Team iz Trevisa, s katerim je podpisal enoletno pogodbo. »S športnim vodjo Duringonom se že dobro pozna in mi je dejansko pomagal že v prejšnjih sezonah. Letos sva se dogovorila, da bova sodelovala tesneje in rade volje sem pristopil v nov klub, ki mi nudi kar dobre pogoje (motor in pnevmatike). Zaradi finančnih težav sem se moral tudi letos odpovedati bolj ambicioznim ciljem, nastopu v državnem prvenstvu supersport. Vseeno pa se bom tudi letos boril za sam vrh,« je dejal Mitja, ki je v lanski sezoni končal prvenstvo na 5. mestu, čeprav je bil v igri za prvo mesto vse do predzadnje dirke. Emili načrtuje tudi, da bo nastopil na dirki Alpe Jadran na dirkališču na Grobniku pri Reki. »Lani sem to dirko, ki mi je pri srcu, izpustil. Letos pa upam, da nam bo uspelo tekmovali pri Reki,« je še dodal Emili, s katerim bo tudi letos sodeloval brat Peter (sicer mehanik in nogometaš Primorja) ter delno tudi mehanik Simone Lollini, ki bo za Emilijevo Yamaho R6 (600 kubikov) skrbel pred dirkami med tednom. Prvi test bo Mitja opravil 21. marca na dirkališču v Monzi. Tudi letos je na sporedu šest dirk. Prva bo 10. aprila v Vallengi. Sezona pa se bo končala 18. oktobra v Mugellu. (jng)

KOLEDAR DIRK: 18. aprila Vallenga (dolžina kroga 3,2 km), 2. maja Monza (5,792 km), 20. junija Mugello (5,245 km), 4. julija Misano (4,060 km), 19. septembra Imola (4,959 km), 17. oktobra Mugello (5,245 km).

Mitja Emili s svojo yamaha R6 med lanskim prvenstvom

ODBOJKA

Slovenec Saša Gadnik se vrača v Italijo

GIOIA DEL COLLE - Za moštvo odbojarske A2-lige Nava Gioia del Colle bo odslej in do konca letošnje sezone igral tudi Novogoričan Saša Gadnik, ki se že nekaj tednov mudi v Italiji, saj je v Modeni sparring partner moštva A1-lige Trenkwalder. Moštvo trenerja Jorgeja Cannestraccia se nahaja v slabih vodah, saj je na predzadnjem mestu lestvice. Gadnik, rojen je bil v Šempetru 8. marca leta 1991 in je visok 193 centimetrov, igra pa v vlogi korektorja. V Italiji je že stari znanec. Med letoma 2002 in 2004 je igral v Cremoni, v sezoni 2005/2006 je bil član Spoleta, nazadnje pa je v Italiji igral leta 2007 v Bergamu. Skupno je v italijanski A2-ligi odigral 94 tekem in dosegel 1435 točk s povprečjem več kot 15 točk na tekmo.

Slovenski reprezentant se je nato preselil na Bled v klub ACH Volley (**na sliki**), vendar je klub sredi lanske sezone zapustil.

ŠAH - Po zamejskem prvenstvu v Križu

Beseda protagonistom

V Slomškovem domu so se zbrali šahisti in šahistke različnih generacij, ki pa jih združuje ljubezen do igre s figurami - Koga je pohvalil prvak Lakovič?

Šahovski dvoboji so bili napeti in hkrati sproščeni. Koncentracija se je stopnjevala in nato popuščala. V do- ločenih trenutkih je bil v kriškem Slomškovem domu pravi direndaj, ki pa ni (skoraj) nikogar motil. Mogoče le nastopajoče. Generacijski razpon med nastopajočimi je bil kar se da velik: na zamejskem prvenstvu v hitrem šahu so nastopili tako otroci rojeni v novem tisočletju in kot starejši člani. Naš trenutno najboljši zamejski šahist Pino Lakovič se je rodil celo pred drugo svetovno vojno (letnik 1937). Ne glede na to, vse nastopajoče druži ljubezen do šaha, najbolj demokratične igre na svetu, v katerem lahko tudi čisto navaden kmet (figura) ubije kralja (in nasprotno), in mu zaradi tega ne bo nihče sodil.

Tržaški višješolec **Jan Zobec**, ki obiskuje 4. B letnik znanstvenega liceja France Prešeren, se je na zamejskem prvenstvu uvrstil na absolutno 8. mesto. Jan se je šahu približal pri šestih letih, »in to po zaslugi nonota,« je povedal Zobec, ki drugače igra tenis pri gropajsko-padriški Gaji in študira fagot pri tržaški Glasbeni Matici. Kdo pa

so po Janovem mnenju naši najboljši šahisti? »To so Pino (Lakovič op. ur.), Igor (Lakovič), Mitja (Oblak) in Dušan (Jelinčič),« pravi Jan. Med protagonisti je bil tudi Openc **Igor Lakovič**, ki pa se je uvrstil le na 6. mesto. Igor, ki skupaj z Brankom Lakovičem urejuje športno spletno stran www.slo-sport.org, se s šahom ukvarja približno sedem let. »Šah me sprosti,« pravi Igor, ki nastopa po raznih turnirjih po Italiji, Sloveniji in tudi na Hrvaškem, na šahovski lestvici ELO rating pa je zbral 1934 točk. Za primerjavo ima Pino Lakovič, zmagovalec zamejskega prvenstva, nad dva tisoč točk. »Natančne številke ne vem,« se je opravičil Doberdobec **Pino Lakovič**, ki se je šahu približal med študentskim bivanjem v tržaškem Dijaškem domu. »To pred 63 leti,« je dejal šahovski mojster, ki je bil dvakrat tudi državni članski prvak (petkrat pa podprvak). »Enkrat sem bil tudi prvak v zvrsti reševalci šahovskih problemov,« je dodal 72-letni Lakovič in dodal, »da je med mladimi kar nekaj talentiranih šahistov.« Kdo pa? »Omenil bi Jana Gergoleta in Omarja Kuzmo, ki pa ga

Starejši in mlajši šahisti v Križu

KROMA

tokrat v Križu ni bilo.« Pino Lakovič v prostem času tudi uči mlajše.

Novinar, pisatelj in alpinist **Dušan Jelinčič** je bil nekoč - kot nam je povedal - zelo talentiran šahist. »Od

16. do 20. leta sem bil zelo aktiven in sem nastopal na mladinskem državnem prvenstvu. Bil sem tudi državni podprvak. Nato pa sem izbral drugo pot. Posvetil sem se študiju, alpinizmu,

pisateljstvu in še bi lahko dodal. Bila je pač to življenjska izbira,« nam je povedal Jelinčič.

Šah pa je priljubljen tudi pri mlajših. 11-letni **Liam** iz Nabrežine, ki obiskuje nižjo-srednjo šolo Igor Gruden, se s šahom ukvarja že šest let. Istočasno pa svoj prosti čas posveča tudi karateju. 11-letni **Devan** iz Križa (šola Fran Levstik) je tudi športno aktiven v šolskem športnem krožku. 12-letni **Andraž** z Opčin, ki obiskuje šolo Srečko Kosovel, premika šahovske figure že 7 let. Šah mu je všeč, v prihodnje pa bi se rad preizkusil tudi v lokostrelstvu in v orientacijskem teku (obiskuje tudi šolski športni krožek). Pred dvema letoma sta se prvič usedla za šahovnico nogometaša **Ivan** (9 let z Opčin, šola France Bevk) in **Jan** (10-let iz Križa, šola Albert Sirk). Ivan igra pri Krasu, Jan pa pri Vesni. Predstavnice nežnejšega spola so bile nadvse uspešne. 10-letni **Veronika** in **Dana** (obe doma iz Križa in učenki osnovne šole Albert Sirk) se s šahom ukvarjata pet let. Veronika se obenem ukvarja s plavanjem (v Tržiču), Dana pa z rolikanjem pri kriški Mladini. Rolkarka je tudi 9-letna **Maja**, prav tako iz Križa. Vsem trem je šah zelo všeč. (jng)

Smučanje je igra

Smučarski večer in letos pri kriškem društvu Mladina uči približno dvajset otrok, ki pod vodstvom treh učiteljev smučanja vadi že od konca decembra. Prvo spoznavno srečanje je steklo že 27. decembra v kraju Forni di Sopra, zdaj pa se tečaji nadaljujejo vsak vikend. Prejšnji teden so nekateri nastopili tudi na prvi preizkušnji Primorskega smučarskega pokala. Tečaj vodijo Tomi Omejec, sicer vodij centralne regije pri Združenju učiteljev in trenerjev smučanja Slovenije, Martina Bogatez in Veronika Sossa, od januarja pa se prvih učiteljskih izkušenj učijo tudi mladi tekmovalci, ki so letos pridobili naziv učitelja smučanja. Delo je prilagojeno starosti, saj se starejši že preizkušajo tudi med manjšimi količki, mlajši pa šele nabirajo izkušnje z vadbo, ki vselej sloni na igri. Tečajem, ki se bodo nadaljevali na Trbižu, se lahko pridružijo tudi novi tečajniki.

HOKEJ NA ROLERJIH - V nedeljo v A1-ligi bo tržaška Edera absolutni favorit

Občuten derbi? »Prav nič!« Polet (skoraj) brez možnosti

Trener Aci Ferjanič: Po derbiju nas čakajo odločilne tekme za obstanek

Koliko je še občuten derbi, ki bo v nedeljo (ob 18. uri na kotalkališču v ulici Boegan pri Svetem Ivanu v Trstu), med tržaškima hokejskima A1-ligašema na rolerjih, openskim Poletom ZKB Kwins in tržaško Edero? Trenerja Aci Ferjanič (Polet) in Christian Rela (Edera) sta odgovorila negativno: »Prav nič!«

»Minili so časi, ko smo bili konkurenčni Ederi. To se je zgodilo le na derbijih v prvih dveh sezonah,« se spominja Ferjanič, ki Polet trenira že enajsto sezono, odkar so ustanovili A1-ligo. Polet, kot Inter v nogometu, od vsega začetka nastopa na najvišji ravni. »Razlika med moštvoma je očitna. Tudi brez Slovenca Sotlarja je Edera za razred boljša. Poudariti moramo, da smo letos pri Poletu sestavili ekipo z igralci, ki so v glavnem zrasli pri nas. Nekaterim 'legionarjem' smo se zaradi finančnih težav odpovedali. Pri Ederi, ki tudi letos cilja na osvojitev državnega naslova, pa so v glavnem vsi igralci plačani. Naš cilj je obstanek v ligi. Radi bi se izognili tudi play-outu. V nižjo ligo neposredno izpade le zadnjjevrščen ekipa. Po tekmi z Edero nas čakajo odločilna srečanja proti Torinu, Civitavecchii, Modeni, Monlealeju in Ferrari,« je obrazložil Ferjanič, ki trenira tudi Poletove mladinske ekipe. »Tu pa smo konkurenčni ostalim in v starostnih katego-

Poletov vratar Andrea Galessi je imel na tržaškem derbiju v prvem dela prvenstva na Pikelcu veliko dela

KROMA

riah do 15- leta starosti smo najboljši v deželi,« je dodal Poletov trener. Pri Poletu bosta v nedeljo odsotna Cavalieri in Fabietti.

Tudi v Ederinem taboru so prepričani, da bodo povratni derbi zmagali brez težav. V prvem delu so gostje na Pikelcu slavili zmago s 9:2. »Ne smemo se skri-

vati, ker smo absolutni favoriti,« je bil iskren trener prvouvrščene Edere Christian Rela. »Sotlar je žal odšel v Španijo (v Mallorco op. ur.). V nedeljo ne bo niti Armanija. Vsekakor bom tokrat dal priložnost, da se izkažejo tistim, ki so doslej manj igrali. V vratih bo najbrž igral Pittarello,« je razkril Rela, ki upa, da jim

bo letos uspelo premagati Asiago, »ki - tako Rela - ostaja nesporni favorit. Tudi Vicenza ima zelo solidno ekipo, tako da bo naloga zelo težka.« (jng)

VRSTNI RED: Edera 33, Asiago 28, Vicenza in Arezzo 23, Milano 22, Civitavecchia 20, Ferrara 16, Monleale in Modena 10, Polet ZKB Kwins 7, Torino 6.

ODBOJKA

Prva zmaga mladih igralk Olympie U14

Under 14 ženske
Na Goriškem
Olympia Bandelli Rože Fiori – Millenium 1:3 (25:21, 23:25, 23:25, 18:25)
Olympia Bandelli Rože Fiori – Moraro/Mariano 3:1 (12:25, 25:22, 25:23, 25:17)

OLYMPIA BANDELLI ROŽE FIORI: Bandelj, Marassi, Pahor, Terčič, Terpin, Winkler, Fajt, Stella, Bergnath, Braini, Cargnel, Kosič, Trevisan. Trener: Meta Okroglič

Goričanke so prejšnji teden odigrale dve srečanju in končno slavile prvo zmago. Dobro so začele že na srečanju proti Milleniumu, a so bile žal v končnicah drugega in tretjega niza premalo odločne. V zadnjem setu pa so odpovedale. Napake pa niso ponovile na srečanju z Marianom. Začele so sicer slabo, v nadaljevanju pa reagirale in igranje iz seta v set boljše. Lepo so gradile in zelo malo grešile, tako da je njihova končna zmaga povsem zaslužena.

Obvestila

SO-SPDT organizira 5., 6. in 7. februarja tečaj teka na smučeh na Pokljuki. Prijave in informacije nudi urad ZSSDI telefon 040/635627.

ŠD KONTOVEL vabi na pohod na Slavnik v nedeljo, 31. januarja. Zbirališče pri telovadnici na Kontovelu ob 8.00. Vabljeni!

PLANINSKI SVET

Odkrivanje svetoivanskih znamenitosti

Pohod, oziroma sprehod po starih poteh Sv. Ivana, ki ga je, po uveljavljeni tradiciji pohodov po tržaški okolici, privredilo SPDT prejšnjo nedeljo, je za številne udeležence pomenil ponovno odkrivanje zanimivih znamenitosti in koticov tega nekoč pretežno slovenskega predela mesta. Za nekatere, čustveno navezane na nekdanji Sv.Ivan, pa je bil sprehod le trpko spoznanje, kako so v nekaj desetletjih na plodnih njivah in vrtovih, predmet razlaščanj in prisilnih prodaj, nastale večnadstropne enolične stanovanjske zgradbe za izključne potrebe poveljnih priseljencev.

Kar je še starega in vidnega iz predprejšnjega stoletja, je Fedrigovec, med prvimi zaselki Sv. Ivana, kamor se je s Stadiona »Prvi maj« napotilo nad 40 planincev, katerim se je pridružilo tudi več Svetoivančanov. Tam je še nekaj nizkih, iz kamna grajenih, med seboj stisnjenih hiš s tesnimi prehodi, v senci visokih stavb, ki so zrasle na nekdanjem vrtu gostilne Brochetta. Pot je udeležence pohoda pripeljala potem

na vzporedno Staro cesto - ulico San Cilino, do glavnega vhoda nekdanje umobolnice in pozidanega uličnega vogala, kjer je nekoč bila Nadliškov posest in rojstna hiša Marice Nadlišek in njenega sina, pisatelja Vladimirja Bartola.

Dalje je vodil Lojze Abram popeljal pohodnike do svetoivanske cerkve na nekdanji Vali, velikem travniku, prizorišče čitalniških shodov in veselja pred izgradnjo Nove ceste - drevoreda Sanzio in tramvajske remize. Potem mimo hiše slikarja Milka Bambiča, slovenskih šol in Marijinega doma navzgor, na pozidano Kronezovo do vodnega zbiralnika, ki ga je za potrebe mesta v 18. stoletju dala zgraditi Marija Terezija, in znamenite stare cerkvice sv. Janeza Krstnika iz 14. stoletja. Še mimo visokih novogradenj po stezi nad Bregom in SPDTjerci so prišli do Vrdelske železniške postaje, odkoder so se razgledali po Borštiču in Šanci. V Podlonjerju so doživeli presenečenje. Domačinka in društvena članica Celestina Grudina jim je na svojem domu ponudila prigrizek in kuhano vino, Elči pa je prinesla slaščice. Nepričakovana pogostitev se

je, v splošno veselje in hvalo, vsem zelo prilagla po sprehodu v nedeljskem mrzlem dopoldnevu.

Hvaležni planinci so se potem spustili do potoka pod Farnedom, kjer jim je Marinka Pertot opisala geološke, hidrološke, gozdarske in zgodovinske značilnosti parka Ferdinando, poimenovanega po cesarju Ferdinandu I, ki ga je sredi 19. stoletja daroval tržaški mestni upravi. Nedeljsko odkrivanje tržaške okolice se je nadaljevalo s sprehodom po gozdnatih, urejenih poteh Bošketa in se zaključilo na Stadionu v splošno zadovoljstvo vseh udeležencev za doživeta spoznanja in odkritja skoraj pozabljenih nekdanjih pomnikov in znamenitosti Sv. Ivana. (L.A.)

Udeleženci izleta SPDT

KOŠARKA - Promocijska liga

Ena boljših tekem in zmaga Doma

David Cej je samo v prvi četrtini dosegel 11 točk

KROMA

Dom – Falconstar 76:54 (20:14, 40:22, 55:35)

DOM: Voncina, Belli 5, Collenzini 4, Cej 15, Čotar 3, Garra 20, Kos 10, Bon 8, Gratton, Kristancic 7, Zavadlav 4, trener Peter Brumen. SON: 22, PON: Belli, 3T: Cej in Garra 1.

Domovci so v drugem krogu povratnega dela prvenstva dosegli visoko zmago proti ekipi Falconstar, ki sodi v skupino najmlajših ekip v ligi. Po dolgem času so končno Brumnovi varovanci pričeli tekmo s pravim pristopom. Agresivna obramba in razpoloženost Kosa ter neustavljivega kapetana Ceja (slednji je dosegel kar 11 točk v prvi četrtini) sta bila ključna elementa za vodstvo 12:2. Žal pa so ob koncu četrtine domači nekoliko popustili, tako da se je nasprotnik približal pri rezultatu 20:14. Druga četrtina se je začela v znamenju Falconstarja, ki je takoj nadoknadila zaostanek in izenačila pri izidu 22:22. Nato je trener Brumen poslal na igrišče nekoliko spremenjeno peterko, s tremi nizkimi igralci in dvema centroma. Slednja poteza se je Brumnova obrestovala, saj sta agresivnost nižjih igralcev in kraljevanje Kristancica pod obema obročema obrodila delni izid 18:0, ki je dokončno ohladil vroče nasprotnikove želje na zmago. V tretji in zadnji četrtini so gostje poskušali rezultat nekoliko omiliti z izvajanjem tesnejše obrambe, ki pa sploh ni zaustavila tokrat sijajnega Garre, ki je z mnogimi atraktivnimi potezami navdušil številno publiko. Tokrat si prav vsi Domovci zaslužijo pohvalo, saj so prikazali eno izmed najlepših predstav v letošnji sezoni. Zdaj jih v petek čaka zelo pomembna pre-

izkušnja proti Mossi, ki je neposreden tekmelec v boju za playoff. Žal bodo tudi tokrat nastopili brez Furlana, ki je že na prejšnji tekmi utrpel poškodbo gležnja. (av)

NOGOMET

Ljubitelji Sovodenj ustavili vodilnega

Sovodnje - Inter San Sergio 0:0

LJUBITELJI SOVODNJE: Devetak, Galiussi, Tomsic, Piccini, Černic, Mauri, Peteani, Grilj, Visintin (Fajt), Cescutti, Ferfolgia (Terpin).

Sovodnjski ljubitelji nadaljujejo pozitivno serijo rezultatov. Tokrat so na domačem igrišču ustavili kar prvouvrščeno ekipo in to po lepi in borbeni tekmi. Obe ekipi sta igrali odprto in ciljali na zmago brez večjih taktiziranj. Igra se je odvijala pretežno na sredini igrišča, a obe ekipi sta imele lepe priložnosti za vodstvo. V drugem polčasu so domačini igrali z igralcem manj, saj je sodnik izključil Peteanija zaradi dvojne opomina. Gostje pa tega niso izkoristili, saj jim ni uspelo priti do živega obrambi Sovodenjcev, ki je tokrat delovala res brezhibno. Končni izid je bil pravičen. V soboto ob 14.30 bo na igrišču v Viscu tekma Carosello - Sovodnje.

Vrstni red: Inter San Sergio 34, Mossa 33, Carosello 31, Turriaco 28, Moraro 25, Leon Bianco 24, Sovodnje 22, Villesse 19, Fossalon 15, Chiopris 14, Cervignano, Fincantieri in Staranzano 12, Real Domio 5.

ŠKODA - Odličen dvolitrski turbodizel

Octavia s štirikolesnim pogonom trd oreh tudi za prestižnejše SUV

Štirivaljnik zmore 140 KM pri 4000 obratih - Ogromen prtljažnik - Udobna potniška kabina

Octavio kombi vidimo dokaj pogosto na naših cestah, še bolj pa v sosednji Sloveniji, kjer je imela še več uspeha kot pri nas. Pred kratkim so tudi kombi pomladili in posodobili agregate, ki jo poganjajo. Imeli smo priložnost prevoziti nekaj tisoč kilometrov z dvolitrsko turbodizelsko octavio s štirikolesnim pogonom.

Octavia kombi, kot tudi limuzinska izvedba, ima sedaj mehkejše poteze, kar jo približuje ostalim Škodinim modelom. Octavia ima sedaj nov pokrov motorja, večje prednje luči, sodobnejšo masko in drugačen prednji odbijač, v katerem so vdelane smerne meglenke. Pozornejši opazovalec bo odkril razlike tudi na boku, kjer so zamenjali ogledala in jim dodali LED smernike, ter ponudili nova lita platišča. Zadek je ostal skoraj nespremenjen. Očitna je le sprememba odbijača.

V potniškem prostoru ima octavia le manjše spremembe, vendar izstopa sodobnejši videz merilnikov, nove komande klime, in velik ter uporaben osrednji ekran z upravljanjem številnih funkcij na dotik. Testni model je bil odet v preizkušene, a žal precej monotone temno sive odtenke, ki so jih skušali popestriti z imitacijami aluminija.

V notranjosti je dovolj prostora, tako spredaj kot zadaj, čeprav je octavia na videz zelo kompakten kombi. Sedanje je precej boljše kot v predhodniku in zadaj sedečim potnikom omogoča ločeno nastavljanje zračnih rež, a še vedno si octavia kombi glavni plus prisluži z nadpovprečno velikim prtljažnikom.

Prostornina prtljažnika že v osnovi znaša 580 litrov, po podiranju deljive zadnje klopi pa doseže največ 1620 litrov, pri čemer je dno ravno tudi na prehodu iz prtljažnika v potniški prostor. To je omogočalo doplačilno dvojno dno, poleg katerega je prtljažnik ponudil tudi stranske vdolbine, zaprta predala, kljukici za obešanje vrečk in zanke za pritrditev elastične mreže. Prostor je lepo obdelan in pokrit z zložljivim rolojem, ki za samodejno zvijanje rabi le pritisk ob ročaj. Vrata v zadku se zapirajo z obešalom, ki ga je treba potegniti, če jih hočemo zapreti. Rešitev ni najbolj smotrna, ohranili pa so jo tudi pri najnovejšem Škodinem modelu, yetiju.

Testno octavio je poganjal turbodizelski štirivaljnik, ki zmore 140 KM pri 4000 obratih in največji navor 320 KM pri 1750 obratih. Najvišja hitrost dosega 197 km/h. Če preidemo k občutku, potem lahko motor samo pohvalimo. Njegovo delovanje je kultivirano, zmogljivosti pa suverene v širokem območju delovanja. Skupaj z natančnim šeststopenjskim ročnim menjalnikom, ki ima v štirikolesno gnani izvedbi octavie celo nekoliko krajša prestavna razmerja, je vožnja zlahka bolj dinamična, kot bi sodili po videzu. Kljub dodatnim kilogramom, ki jih prispeva štirikolesni pogon, in nekoliko slabši aerodinamiki, je tovarna za octavio 4x4 zapisala 197 km/h najvišje hitrosti ter pospešek do 100 km/h v 10,2 sekunde. Povprečje porab na testu se giba med 6,5 in 8,6, pri čemer seveda igra dokajšnjo vlogo tudi štirikolesni pogon in dejstvo, da octavia 4x4 tehta vek kot 15 stotov. Še bolj kot k športnosti vožnje štirikolesni pogon pomaga v težjih voznih razmerah. Elektronsko nadzorovano delovanje Haldex sklopke lahko namreč ob zaznavanju slabega oprijema prednjih koles k zadnjim prerazporedi vse do 50% navora. To lastnikom tovrstnih octavij omogoča konkuriranje manj terensko navdahnjenim SUV-om. Izbor enega ali drugega pa se prepušča potrebam in okusu. Škoda le, da je trstno vozilo imelo poletne gume, ki se na snegu, kljub štirikolesnemu pogonu, ne obnesejo najboljše.

Naj še povemo, da velja octavia wagon 2.0 TDI 4x4 FAP spoštljivih 27.600 evrov ne da bi omenjali celo vrsto opreme, ki jo lahko dobite za doplačilo.

Octavia wagon 4x4 lahko uspešno kljubuje bolj prestižnim SUV

BMW - Novo konceptno vozilo

Okolju prijazen kupe serije 1

Z baterijami tehta skoraj dve toni - Največja hitrost 145 km na uro, doseg 160 kilometrov

Bavarski proizvajalec avtomobilov BMW se čedalje bolj angažira na področju okolju prijaznih avtomobilov. Pred kratkim so predstavili novi konceptni avtomobil ActiveE, tokrat na karoseriji kupeja serije 1. Vanj so vgradili tehnologijo prihodnosti, elektromotor, ki zmore 125 kilovatov moči in spoštljivih 250 Nm navora.

Posebej za to konceptno vozilo so pri BMW partnerju SB LiMotive razvili litij-ionske baterije, tudi zaradi katerih konceptni avtomobil tehta kar 1,8 tone, a lahko pospeši do 100 kilometrov na uro v pičlih devetih sekundah in doseže največjo hitrost 145 kilometrov na uro. Z enkratnim polnjenjem baterij pa ob vključenih napravah, kot je na primer klimatska naprava, zmore doseči do 160 kilometrov dolge razdalje.

Stran pripravil Ivan Fischer

VOLVO

Hibridi tudi pri dizelskih motorjih

Usoda švedskega Volva je sicer negotova, njegovi tehniki pa nadaljujejo s študijami, ki zadevajo varnost in spoštovanje okolja.

Volvo je prepričan, da bodo kupci v prihodnje posegali po varnih in udobnih avtomobilih z dobrimi voznimi lastnostmi in nosilnostjo, ne glede na tip pogona. Hibridna električno-dizelska vozila predstavljajo privlačno alternativo, saj ponujajo najboljše iz obeh svetov: izjemno nizko porabo goriva in izpuste CO₂, velik doseg in izvrstne zmogljivosti.

Električna energija je zelo primerno avtomobilsko gorivo. Električni motor je učinkovit in porabi le okoli petino energije primerljivega motorja na notranje izgorevanje. Volvove električne hibride bo poganjal robusten električni motor z litij-ionsko baterijo, ki se bo polnila tudi ob zaviranju. Baterijo bo moč napolniti doma preko standardne vtičnice. Električna goriva je bistveno cenejša od bencina ali dizla, kar bo znižalo obratovalne stroške. Baterija se bo napolnila v približno petih urah.

Doseg vozila bo znašal približno 1.200 kilometrov, tako kot pri dizelski različici. Izključno z električnim pogonom lahko prevozi do 50 kilometrov – in to brez izpustov iz izpušne cevi. S polnjenjem baterije z elektriko iz obnovljivih virov, bodo tudi izpusti CO₂ med celotno življenjsko dobo blizu ničle.

Ob električnem motorju bo v vozilu vgrajen tudi eden od Volvovih varčnih dizelskih motorjev, ki bo prilagojen za uporabo obnovljivega sintetičnega dizla ter izpolnjeval prihajajoče stroge omejitve izpustov. Dizelski motor bo lahko deloval samostojno ali skupaj z električnim za optimalno izrabo moči in energije. Dizelski motor lahko na primer pomaga ali nadomesti električnega pri visokih hitrostih ali ob prazni bateriji, električni motor pa lahko ponudi dodaten navor ob nizkih vrtiljkih. Kombinacija obeh pogonov bo kupcu zagotovila visoko zmogljivost in uporabo brez težav.

Po standardiziranem NEDC ciklu uporabe vozila bodo izpusti CO₂ iz Volvovih hibridov znašali manj kot 50 g/km.

Hibridna vozila porabijo manj elektrike, kot mogoče mislite. Za letno pokrivanje električnih potreb 1.000 do 2.000 hibridnih vozil zadostuje že ena srednje velika vetrna elektrarna. Obstoječe električno omrežje bi lahko pokrilo tudi potrebe večjega števila hibridnih vozil. Če bi delež takih vozil v Evropi narasel na 15 odstotkov, bi bilo potrebno oskrbo z električno energijo povečati za enega do tri odstotke.

 Rai Tre
SLOVENSKI PROGRAM
Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)
<i>Teletekst: str. 316 - 342 - 343</i>
18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Kamorkoli naokoli... po svetu - »Nevidna deklica« (Milo za drago)
20.30 Deželni Tv dnevnik
20.50 Mikser, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik SLO 1

 Rai Uno
6.00 Aktualno: Euronews
6.05 Aktualno: Anima Good News
6.10 Nad.: 8 semplici regole
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio all spesa
11.25 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament
18.50 Kviz: L'eredità (v. C. Conti)
20.00 23.15 Dnevnik
20.30 Nogomet: Inter - Juventus, italijanski pokal, četrtine finala
21.10 Nan.: Don Matteo 6
23.20 Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa)
0.55 Nočni dnevnik in vremenska napoved

 Rai Due
6.00 Aktualno: Cercando cercando
6.15 13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società
6.35 Dok.: Borneo, nella terra dei tagliatori di testa
6.45 Aktualno: Tg2 Si viaggiare
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
8.00 L'albero azzurro
9.45 Nan.: Tracy & Polpetta
10.00 Aktualno: Tg2 punto.it
11.00 Variete: I fatti vostri
13.00 18.30, 20.30, 23.20 Dnevnik
13.50 Dnevnik - Zdravje 33
14.00 Aktualno: Il fatto del giorno
14.45 Aktualno: Italia sul Due
16.10 Nan.: La signora del West
17.40 Variete: Art Attack
18.05 Dnevnik - kratke in športne vesti
19.00 Dok.: Secondo Canale
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.25 Žrebanje lota
21.05 Aktualno: Annozero (v. M. Santoro)
23.35 Proza: Palco e retropalco

 Rai Tre
6.00 8.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.30 Deželni dnevnik
8.15 Dok.: La Storia siamo noi
9.15 Aktualno: Dieci minuti di... programmi dell'accesso
9.25 Aktualno: Figu - Album di persone notevoli
9.30 Aktualno: Cominciamo Bene
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
12.25 Aktualno: Tg3 Chièdiscena
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.10 Nad.: La scelta di Francisca
14.00 19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Neapolis
15.10 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
15.15 Variete: Trebisonda
15.40 Melevisione
16.00 Tg3 GT Ragazzi
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo
18.10 Vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.15 Nad.: Il principe e la fanciulla
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Nan.: Medicina generale
23.00 Variete: Parla con me
0.00 Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

 Rete 4
6.50 Nan.: Vita da strega
7.20 Nan.: Nash Bridges
8.20 Nan.: Hunter
9.45 Nad.: Bianca
10.30 Nan.: Ultime dal cielo
11.30 17.00 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
11.40 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
12.30 Nan.: Un detective in corsia
13.30 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Aktualno: Popoldanski Forum
15.10 Nan.: Hamburg Distretto 21
16.15 Nad.: Sentieri
16.25 Film: L'ultima volta che vidi Parigi (dram., ZDA, '54, r. R. Brooks, i. E. Taylor)
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Il Santo (akc., ZDA, '97, r. P. Noyce, i. V. Kilmer, E. Shue)
21.50 0.20 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
23.40 Film: L'esercito delle 12 scimmie (fant., ZDA, '95, r. T. Giliam, i. B. Pitt, B. Willis)

 Canale 5
6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino cinque (v. F. Paniciucci, C. Brachino)
9.55 14.05 Resničnostni show: Grande Fratello pillole
10.00 Dnevnik - Ore 10
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Centovetrine
14.45 Resničnosti show: Uomini e donne
16.15 Resničnostni show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggio cinque (v. B. D'Urso)
18.00 22.20 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia - La voce dell'influenza (v. E. Greggio, E. Iacchetti)
21.00 Nad.: Caterina e le sue figlie 3
23.30 Aktualno: Terra!
1.30 Nočni dnevnik in vremenska napoved

 Italia 1
6.30 13.40, 17.25 Risanke
8.55 Nan.: Un genio sul divano
9.30 Nan.: A-Team
10.20 Nan.: Supercar
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 18.30 Dnevnik in vremenska napoved
13.00 19.00 Studio Sport
15.00 Nan.: Smallville
16.00 Nan.: I maghi di Waverly
16.50 Nan.: Cory alla Casa Bianca
19.30 Nan.: La vita secondo Jim
20.05 Risanke: Simpsonovi
20.30 Kviz: Prendere o lasciare (v. E. Papi)
21.10 Variete: Matricole e Meterore (v. N. Savino, J. Moreira)
0.00 Variete: Chiambretti Night - Solo per numeri uno
1.40 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

 Tele 4
7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik
8.05 Pregled Tiska
9.00 Variete: Domani si vedrà
10.05 Nan.: Daniel Boone
10.50 Aktualno: Formato famiglia
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Aktualno: Rotocalco ADNkronos
12.50 Aktualno: La provincia ti informa
14.05 Variete: ... Copertina da Udine
14.40 Šport: Volley Time
15.10 Dokumentarci o naravi
17.00 Risanke
19.00 Variete: Colori di montagna
20.00 Športne vesti
20.05 Aktualno: Musa Tv
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Nan.: Cold Squad
22.45 Aktualno: Il Rossetti
23.35 Dnevnik Montecitorio - leto 2010
23.40 Koncert: Orkester študentov konservatorija Tartini

 La 7
6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un libro
10.25 Nan.: L'ispettore Tibbs
11.30 Nan.: Due South - Due poliziotti a Chicago
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Jag - Avvocati in divisa
14.05 Film: All'insegnamento della morte rossa (triler, Kan./V.B., '95, i. M. Caine)
16.05 Nan.: Stargate SG - 1
17.05 Dok.: La7 Doc - In the wild
18.00 Nan.: La regina di spade
19.00 Nan.: The District
20.00 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Dok.: Impero (v. V.M. Manfredi)
23.30 Nan.: The L World
1.20 Nočni dnevnik, sledi Otto e mezzo
2.25 Nan.: FX

 Slovenija 1
6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 10.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05, 9.05 Dobro jutro
10.10 Otr. nan.: Telebajski
10.35 Kviz: Male sive celice (pon.)
11.15 Nan.: Berlin, Berlin
11.40 Omizje (pon.)
13.00 18.55 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.25 Nan.: Danes dol, jutri gor (pon.)
13.50 Piramida (pon.)
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Ris. nan.: Cofko Cof
16.05 Kratki dok. film: Latina
16.20 Enajsta šola
17.00 Novice
17.20 19.50 Gledamo naprej
17.30 Poučno-razved. nan.: Gremo na smuči
18.00 Otr. nan.: Kot ata in mama
18.25 Žrebanje deteljice
18.40 Risanke
19.55 Tednik
21.00 Dok. oddaja: Titovi duhovi
22.00 Odmevi, kultura, šport, vreme
23.00 Osmi dan
23.35 Globus (pon.)
0.05 Iz arhiva TVS - Tv dnevnik 28.01.1992 (pon.)
0.25 Dnevnik (pon.)
1.00 Dnevnik Slovencev v Italiji

 Slovenija 2
6.30 1.55 Zabavni infokanal
7.30 Iz arhiva TVS - TV dnevnik 28.01.1992 (pon.)
7.50 Na lepše (pon.)
8.20 Bleščica, oddaja o modi (pon.)
8.55 Seja državnega zbora (prenos)
16.00 Evropski magazin, oddaja Tv Maribor
16.30 Pomagajmo si, oddaja Tv Koper
17.00 Mostovi - Hidak
17.30 To bo moj poklic - Izobraževalna serija (pon.)
18.00 Nan.: Slovenski vodni krog (pon.)
18.25 Dok. nan.: Potepanja (pon.)
19.00 Družinske zgodbe (pon.)
20.00 Film: Težki časi (Fr.)
21.30 Tranzistor, 12. oddaja
22.05 Nad.: Branilke zakona
22.50 Dok. film: Smeh in solze (pon.)
0.25 Film: Pinochet v predmestju (pon.)

 Koper
13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna Tv - TG R FJK - Deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Iz arhiva po vaših željah
15.15 Dok. odd.: K2
15.45 City folk
16.15 Srečanje z...
16.50 Alpe Jadran
17.15 Srečanja v skupnosti Italijanov
18.00 Pomagajmo si
18.35 0.10 Vremenska napoved
18.40 23.20 Primorska kronika
19.00 22.10 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športna oddaja
20.00 Glasb. odd.: In orbita
20.30 Film: Kid Blue
22.30 Lynx magazin
23.40 Minute za...
0.15 Čezmejna Tv - TDD

 Tv Primorka
8.00 Dnevnik - Tv Primorka, vremenska napoved, kultura in videostrani
9.00 10.00 Novice
9.05 19.00, 23.30 Mozaik
10.05 17.20 Hrana in vino (pon.)
11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Videostrani z novicami
18.00 Mladinska odd.: Nanovo
18.40 Pravljica
20.00 23.00 Dnevnik - Tv Primorka, vremenska napoved, kultura in Polja Evrope
20.30 Pod drobnogledom
21.30 Glasb. odd.: Naj vža
22.45 Monitor

RADIO
RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Glasbena skrinjica; 9.00 Radio paprika; 10.00 Poročila; 10.10 Odprta knjiga; 11.00 Studio D; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Z goriške scene; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Klasični magazin; 18.00 Kulturne diagonale; 19.35 Zaključek oddaj
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 10.00 RK svetuje; 12.30 Opoldnevnik; 13.00-15.00 Aktualno; 14.45 Poslovne informacije Primorske; 16.15 Glasba po željah; 17.10 Prireditve; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Obračun - satirična oddaja (pon.); 18.30 Glasbena razglednica; 20.00-22.00 Glasbeni abonma; 22.30 Od glave do repa, hip hop in Valterap.
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 9.00 Doroty e Alice; 9.33 Moda ali pogovor s psihologinjo; 10.00 Replay; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Svetnik dneva in Vse najboljšje; 14.35 Euro notes; 15.05 Pesem tedna; 15.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Duša in telo; 19.00 Glasbeni spored; 20.00 Radio Capodistria Sera; 20.00 Odprti prostor; 21.00 Moda ali pogovor s psihologinjo; 21.35 Sogni di vacanza; 23.00 Meloepa; 0.00 RSI

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.30 Kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 6.50 Kaj odmeva po Sloveniji; 7.00 Kronika; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Ultrazvok, oddaja o zdravju; 10.10 Prvi odcep desno; 11.15 Evrozvenket; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.05 Kratek stik; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17.-ih; 19.00 Dnevnik; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.25 Vremenska

napoved; 8.45 Koledar kulturnih prireditvev; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Reportaža; 11.35 Obvestila; 12.00 Vroči mikrofoni; 13.00 Danes do 13.-ih; 13.30 Spored; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.45 Četrtekov klicaj; 17.10 Frekvenca X; 17.45 Šport; 18.00 Slo Top 30; 18.50 Večerni sporedi; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Odprti termin; 21.00 Galerija; 21.35 Minute za country; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Proti etru.

SLOVENIJA 3
6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Operna ura; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kulturni globus; 13.30 Operni umetniki; 14.05 Glasovski svetovi; 15.00 Na ljudsko temo; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Svet kulture; 16.30 Mladi virtuozi; 17.00 Izšlo je; 17.30 Banchetto musicale; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.25 Sporedi; 19.30 Slovenski concertino; 20.00 Iz arhiva Simfonikov RTVS; 21.00 Glasba 20. stoletja; 22.05 Igra; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA
6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-21.00 Slobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik d.ž. - Trst
Izdajatelj: Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418 <i>email: trst@primorski.eu</i> Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958 <i>email: gorica@primorski.eu</i>
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Internet: http://www.primorski.eu/
Naročniško - prodajna služba Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418 Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958
Cena: 1,00 € Naročnina za Italijo 280,00 € Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347 Cena za Slovenijo: 1,00 € Letna naročnina za Slovenijo 210,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643
Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990
OGLAŠEVANJE Ogllaševalska agencija Tmedia s.r.l. www.tmedia.it GORICA, ul. Malta 6 TRST, ul. Montecchi 6
KOMERCIALNI OGLASI advertising@tmedia.it Brezplačna tel. št. 800129452 Iz tujine +39.0481.32879 Fax +39.0481.32844 Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%
NEKOMERCIALNI OGLASI oglasit@tmedia.it Brezplačna tel.št. 800912775 Fax +39.0481.32844 Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%
Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948 Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG
Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS
Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.
Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Danes nas bo ob severnih vetrovih opazila hladna fronta; našo deželo bo varovala alpska pregrada. Jutri se bodo tokovi obračali od zahoda. V soboto nas bo s jugozahodnimi vetrovi dosegla naslednja hladna fronta

Nad severno in srednjo Evropo je območje nizkega zračnega pritiska. V višinah pritoka nad naše kraje od severozahoda bolj vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 7.31 in zatone ob 17.05
Dolžina dneva 9.33

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 14.55 in zatone ob 6.04

PLIMOVANJE
Danes: 2.57 najnižje -15 cm, ob 8.41 najvišje 50 cm, ob 15.34 najnižje -69 cm, ob 22.12 najvišje 41 cm.
Jutri: 3.40 najnižje -18 cm, ob 9.20 najvišje 50 cm, ob 16.06 najnižje -70 cm, ob 22.45 najvišje 45 cm.

BIOPROGNOZA
Danes bodo občutljivi ljudje imeli z vremenom povezane težave, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje je razgibano, temperatura morja 8,5 stopinje C.

SNEŽNE RAZMERE (v cm)

Kanin	230	Piancavallo	100
Vogel	75	Forni di Sopra	110
Kranjska Gora	70	Zoncolan	70
Krvavec	80	Trbiž	80
Cerkno	90	Na Zlebeh	200
Rogla	70	Mokrine	130
Mariborsko Pohorje	50	Podkloster	65
Cvetta	160	Bad Kleinkirchheim	80

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Po nižinah in ob morju bo prevladovalo spremenljivo vreme. Predvsem zjutraj bodo nebo prekrivali visoki oblaki, ki bodo lahko povsem pokrili sonce. V hribih bo spremenljivo do občasno oblačno vreme. Ponoči bo ob morju še pihala šibka burja, nato bodo pihali vetrovi spremenljive smeri.

Zmerno do pretežno jasno bo. Najnižje jutranje temperature bodo od -16 do -11, na Primorskem okoli -5, najvišje dnevne od -6 do -3, na Primorskem okoli 4 stopinje C.

NAPOVED ZA JUTRI

Dopoldne bo po vsej deželi prevladovalo delno oblačno vreme zaradi visokih oblakov. Proti večeru bo verjetno oblačnost naraščala z rahlim dežjem na Kraški planoti in rahlim sneženjem v Karniji. Ob morju bodo pihali šibki vetrovi spremenljive smeri.

Jutri bo deloma sončno z občasno povečano oblačnostjo, zjutraj in dopoldne bo po nižinah megla. V soboto bo oblačno, občasno bo snežilo.

TEHNIKA - Izklicna cena bo 200 tisoč evrov

Redka dagerotipska kamera
maja na dražbo na Dunaju

DUNAJ - Ena od predhodnic sodobnih fotoaparotov, dagerotipska kamera iz leta 1839, bo ponujena na dražbi na Dunaju. "Giroux Daguerreotype" je bila prva širši uporabi namenjena fotografska kamera. Leta 1893 je bilo v Parizu izdelanih nekaj primerkov. Po načrtu izumitelja dagerotipije Louisa J.M. Daguerrea jih je izdelal Daguerreov svak Alphonse Giroux.

Galerija WestLicht bo kamero ponudila na dražbi 29. maja. Kamera je bila več generacij v zasebni lasti neke družine iz severne Nemčije. Sedanji lastnik jo je v 70-ih letih prejšnjega stoletja dobil od svojega očeta za uspešno opravljeno diplomno optika, je zapisano na spletni strani galerije.

Kamera je izjemno dobro ohranjena. Vsi deli, od leč, plošče z Daguerre-

vim podpisom, notranje obloge iz črnega žameta in steklene plošče, so originalni.

Danes je na svetu znanih le še nekaj primerkov teh kamer, ki pa so vse v javnih zbirkah. To je prva takšna kamera, ki bo ponujena na dražbi. V galeriji WestLicht pričakujejo, da bo presegla rekord, ki ga je leta 2007 na njihovi dražbi dosegla kamera iz leta 1839, ki sta jo izdelala brata Susse in ki je bila prodana za 576.000 evrov. Izklicna cena bo tokrat 200.000 evrov, v akcijski hiši pa računajo, da bodo zanjo iztržili od 500.000 do 700.000 evrov.

Daguerre je leta 1839 podpisal pogodbi z Alphonseom Girouxom in bratom Susse. Obe podjetji sta s tem pridobile ekskluzivne pravice za izdelavo fotografske kamere "Daguerreotype". Le-

če za obe podjetji je izdeloval Charles Chevalier, eden najbolj cenjenih optikov tistega časa.

Kamere, ki jih je izdelal Daguerreov svak, so izdelane razkošneje kot kame-re bratov Susse. Vsaka ima pozlačeno ploščico, na kateri je poleg znaka izdelovalca Daguerreov podpis. Cena takšne kamere je bila tedaj zelo visoka, in sicer 400 frankov, kar je bilo toliko, kot je v enem letu zaslužil povprečen delavec.

Danes ni znano, koliko kamer je Giroux izdelal, ker pa so se kmalu pojavile tudi cenejše fotografske kamere in ker je tehnologija zelo hitro napredovala, se predvideva, da število ni veliko. Nekateri tudi menijo, da so kamere "Giroux Daguerreotype" izdelovali le v letu 1839, je še mogoče prebrati na spletni strani galerije. (STA)

HRVAŠKA - Volilni stroški

Bandić porabil skoraj
dvakrat več kot Josipović

ZAGREB - Hrvatska volilna komisija (DIP) je sporočila, da je no-voizvoljeni hrvaški predsednik Ivo Josipović v svoji predsedniški kampanji porabil približno 1,2 milijona evrov, njegov nasprotnik v drugem krogu Milan Bandić pa 2,1 milijona evrov. Zagrebški župan Bandić je prijavil, da je porabil približno 916.000 evrov več, kot je zbral za kampanjo.

Josipović je na svoji spletni strani objavil, da je največ denarja, približno 944.000 evrov, dobil od svoje socialdemokratske stranke (SDP). Državljanji so prispevali 134.000 evrov, podjetja pa 78.500 tisoč evrov. Vzel je tudi 70.000 evrov posojila.

Bivši član SDP Bandić je sporočil, da je z donacijami zbral 1,1 milijona evrov, do 10. januarja, ko je bil drugi krog volitev, pa porabil sko-raj dvakrat več. Med donacijami je levji delež prispevkov državljanov, le 83.000 evrov pa od podjetij. Bandić je poudaril, da je porabil tudi 1875 evrov lastnega denarja. Bandić je med kampanjo trdil, da bo kot zma-govalec predsedniških volitev porabil manj denarja kot njegov prvi za-sledovalec.

Izraelec iz neznanega razloga s čevlji napadel sodnico

JERUZALEM - Najrazličnejši napadi s čevlji so v zadnjem času očit-no postali že kar ustaljena praksa. Tokrat je tak napad doživela glavna sodnica izraelskega vrhovnega sodišča. Neznani napadalec je sredi vče-rajšnje obravnave vanjo zalučal svoje športne copate, še največ škode pa so na srečo utrpela sodničina očala.

Napadalec je sredi obravnave nenadoma vstal s stola v četrti vrsti in v sodnico Dorit Beiniš zalučal čevlje. Ta je Beiniševo zadel med očmi in ji zlomil očala. Napadalec z rezultatom očitno ni bil zadovoljen, zato je v sodnico vrgel še drugi čevelj. Ta je Beiniševo, ki napada nikakor ni pričakovala, tako presenetil, da je padla s stola. Napadalec je med na-padom na vse grlo kričal, da je sodnica skorumpirana, da je izdajalka ter da je zaradi nje izgubil vse svoje imetje. Beiniševa sicer zatrjuje, da na-padalca ne pozna ter da v preteklosti ni prejela kakršnihkoli groženj.

Pripadniki varnostne službe sodišča so predrznega napadalca že pre-dali v roke policije. Možje v modrem so ga že identificirali, motiv napa-da pa zaenkrat ostaja zavit v tančico skrivnosti.

Podjetje Renault danes odpre svoj televizijski kanal

PARIS - Francoski avtomobilski proizvajalec Renault bo danes urad-no uvedel lasten televizijski kanal. S tem kanalom, poimenovali so ga Re-nault TV, želijo ohraniti priljubljenost znamke med potrošniki, so vče-raj sporočili iz slovenske podružnice Renaulta.

Renault TV bo omogočil vpogled v Renaultovo znamko in izdelke, ponujal informacije o zadnjih modelih ter predvajal različne zabavne in razvedrilne oddaje.

Renault TV sicer temelji na uspehu Renaultove spletne televizije, dostopne na www.renault.tv, ki je bila uvedena marca 2009. Ta se na sple-tu predvaja v angleškem in francoskem jeziku ter beleži 15-minutni pov-prečni čas obiska.

Kot ob tem poudarjajo v Renaultu, so prvi proizvajalec avtomobi-lov, ki je uvedel svoj televizijski kanal na kanalih Sky, Canalsat in na sple-tu. (STA)